

افتتاح طرح حافظه رقومی ملی

فاز آزمایشی طرح حافظه رقومی ملی هفته گذشته با حضور علی اکبر اشعری در تالار همایش های کتابخانه ملی ایران افتتاح شد. رئیس کتابخانه ملی در ابتدای این مراسم گفت: یکی از تحولاتی که با انقلاب اسلامی صورت گرفت تغییر فرهنگ جامعه از مادی گرایی به معنا گرایی و اخلاقیات بود، اما این تحولات تنها محدود به سال ۵۷ نشد و امروز با گذشت سی سال از انقلاب اسلامی باز شاهد یک رنسانس و انقلاب علمی در ایران هستیم که این رنسانس چشم جهانیان را خیره کرده است. وی در ادامه با اشاره به افتتاح فاز آزمایشی طرح حرم (حافظه رقومی ملی) افزود: طرح حرم یکی از همین دستاوردهای انقلاب است که از سوی سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران به ثمر نشسته است.

چلچراغ اشک

چهل نسیم از دریچه نامت شقایق چید. چهل کبوتر از دریای دیدارت عطش نوشید. چهل قافله فراسوی دروازه های تعزیت، بار شکیب بر زمین نهاد. چهل ابر سر بر شانه باغ کرامت گریه سر داد. در اربعینی چنین کبودپوش، کوه ها سر بر شانه هم می نهند و می نالند و کویرها در شولای زخمی گریه گم می شوند تا خورشید بر فراز نیزه از قله های اضطراب جهان سر بر کند؛ تا قافله ارغوان در لوله بی پایان ذرات، راه گشاید؛ تا هستی به جانب نام حقیقت سامان تو روان شود؛ یا حسین(ع).

کتاب هفته منتشر کرد

اسامی داوران کتاب سال

♦ جوایز کتاب سال جمهوری اسلامی با حضور رئیس جمهور و جمعی از مقامات کشور اهدا شد

کتاب سال جمهوری اسلامی ایران، بیست و ششمین دوره خود را در حالی پشت سر نهاد که در نزد عام و خاص به عنوان یکی از محوری ترین و موثرترین حلقه های مدیریت علم و فرهنگ کشور شناخته می شود؛ جایزه ای که تعلق آن به یک اثر مکتوب، حاکی از تایید و تکریم نخبگان علمی و فرهنگی کشور و زمینه ساز استقبال وسیع طیف های گوناگون مخاطبان از آن است. کتاب سال، امسال در سه حوزه شامل بخش های اصلی، جایزه جهانی و بخش ویژه پیروزی انقلاب اسلامی برگزار شد که شمار آثار واجد شرایط داوری در این حوزه ها به ۱۸۹۲ عنوان رسید. از این میان ۸۳۷ عنوان در مرحله نخست داوری واجد امتیاز تشخیص داده شدند که هر یک از آنها پس از بررسی از سوی چهار داوری فرایندی روشمند امتیازی مشخص کسب کرد. کتاب هفته در این شماره فهرست اسامی تمامی داوران کتاب سال جمهوری اسلامی ایران را به تفکیک رشته های گوناگون این جشنواره بزرگ فرهنگی منتشر کرده است.

حرف «الف» لغتنامه فارسی تا پایان سال آینده به پایان می رسد

ده خدا؛ لغتنامه ای به وسعت فارسی

و مشکلات لغتنامه و سایر فرهنگ های فارسی، دست به کار تالیف «لغتنامه فارسی» شدند. در این میان چندین پیش رسانه ها به نقل از سرپرست بخش تالیف لغتنامه فارسی از اتمام حرف الف این لغتنامه تا پایان سال آینده خبر دادند. این خبر بهانه ای شد تا به سراغ اکرم سلطانی کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی و سرپرست بخش تالیف لغتنامه فارسی برویم تا از نزدیک با روند کار مولفان این لغتنامه آشنا شویم.

روزگاری که علامه دهخدا، دست به کار فیش برداری برای تالیف لغتنامه خود شد، شاید فکر نمی کرد که روزگار به گونه ای قدر او را بداند که پس از گذشت سال ها از درگذشتش هنوز هم موسسه ای با نام او به فعالیت در حوزه لغتنامه نویسی ادامه دهد. انتشار مجلدات کامل لغتنامه دهخدا در سال ۱۳۵۹ به پایان رسید و هیات مولفان موسسه لغتنامه دهخدا با توجه به تجربه هایی که در طول تالیف لغتنامه به دست آورده بودند و با اشراف بر کاستی ها

اعتراض نویسندگان به سیاست های غرب افزایش یافت

جنگ زیر آتش نقد

می کردند تا اشغالگران شکست بخورند. یمانی همچنین گفت: در حالی که بر اساس یک نظرسنجی انجام شده در سال ۲۰۰۶ در کشور مصر که سنی مذهب است، اکثریت شهروندان محمود احمدی نژاد، سید حسن نصرالله و خالد مشعل را محبوب ترین چهره ها اعلام کردند، اما مقامات عربستانی با حرکت در مسیر سیاست ایالات متحده آمریکا که حزب الله، ایران و حماس را محور شرارت می خواند، برای خود دشمن تراشی کرده و موجب کاهش نفوذ و محبوبیت این کشور در میان افکار عمومی جهان عرب و اسلام شد. «سیاست های جنگ طلبانه غرب همچنین از سوی یاسمینه خضراء نویسنده الجزایری و خالق رمان گنجشک های کابل» مورد اعتراض قرار گرفت. خضراء که بارها سیاست های دنیای غرب را در قبال کشورهای فقیر نقد کرده است، در مصاحبه ای گفت: کشورهای غربی، دنیا را همان طور که می خواهند تفسیر می کنند. هر جور که می خواهند رفتار می کنند و خیلی از مواقع از واقعیت به دور هستند. به عنوان یک مسلمان پیشنهاد می کنم که به افغانستان نگاه تازه ای بیندازند و قضاوت هایشان را تغییر دهند. وی که تا به حال جوایز ادبی زیادی را از آن خود کرده، به تازگی آخرین رمان خود را به انتشارات ژویارد سپرده است.

انتقاد نویسنده عربستانی به سیاست های دولت سعودی، اعتراض نویسنده الجزایری به حضور اشغالگرانه غرب در افغانستان و عراق و در گذشت جان آیدایک منتقد سیاست های جنگ طلبانه آمریکا از جمله مهم ترین اخبار حوزه کتاب در جهان بود که هفته گذشته به وقوع پیوست. می یمانی نویسنده و پژوهشگر سرشناس عربستانی در سخنانی اعلام کرد جنایات رژیم صهیونیستی علیه مردم بی دفاع فلسطین به رغم آتش بس صوری، به ضرر عربستان سعودی خواهد بود. این نویسنده که در حال سخنرانی در دانشکده پژوهش های شرق و آفریقا در دانشگاه لندن بود در ادامه گفت: «هر چه ماجرای غزه و صلح ناپایدار آن بیشتر ادامه یابد، موجب کاهش نفوذ عربستان سعودی و اعتبار بیشتر جمهوری اسلامی خواهد شد، زیرا ایران به راستی حامی مسلمانان جهان است. وی افزود: اولین باری که از محبوبیت عربستان سعودی کاسته شد زمانی بود که حزب الله لبنان و جنبش مقاومت اسلامی حماس را مورد انتقاد قرار داد. این در حالی بود که تمام شهروندان جهان عرب و جهان اسلام از جمله شیعه، سنی، مسیحی و حتی سکولار همگی مخالف حمله ایالات متحده آمریکا به عراق و حمله رژیم صهیونیستی به لبنان و فلسطین بودند و از تمام گروه های مقاومت بدون نگاه مذهبی حمایت

احترامی معلم بود

مرحوم شادروان منوچهر احترامی در ۱۶ تیر ۱۳۲۰ متولد شد. ایشان در سال های ۲۴ و ۲۵ که ایران در اشغال متفقین بود تحصیلات خود را در مکتبخانه های آن زمان آغاز کرد. اما با بازگشایی مدارس جدید در این مدارس نیز تحصیل کرد. او در دارالفنون ادبیات خواند و پس از آن وارد دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران شد. ضرورت شغلی استاد احترامی، به عنوان کارمند سازمان آمار، موجب شد که در بسیاری از شهرهای مرکزی ایران، مدتی ساکن شود و به این ترتیب با فرهنگ و روحیه مردم شهرهای مختلف آشنایی پیدا کند. این آشنایی و آگاهی نسبت به فرهنگ اقوام مختلف یکی از عوامل قوت قلم مرحوم احترامی بود.

نفس عرضه کتاب، نفس کشاندن مردم به میدان مطالعه کتاب، کار مفیدی است. کوشش کنید که بیشتر به کیفیت پرداخته بشود. ارائه نوع کتاب، موضوعاتی که ارائه می شود، همه اش موثر است. بایستی بهترین کارها را از لحاظ نحوه ارائه، هنر و قالب انتخاب کرد و آلا اگر شما به وجود محتوا و به قالب اهمیت ندادید، فرهنگ مملکت زیان خواهد دید.

جوانان هنرمند را دعوت کنید، دستشان را بگیرید و بگویید شما خودتان ببینید چه کار می توانید بکنید. ببینید طرح هایتان را ببینید و بگویند ما چه کم داریم. برای اصلاح فرهنگ عمومی، باید «کتاب» منتشر بشود.

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار مسئولان ستاد برگزاری اولین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران ۶۶۶/۱۸

از سوی نشر جمهور گفتارهای رئیس جمهور در سفر به آمریکا منتشر شد

چاپ نخست کتاب 'عدل و صلح' که به همت مرکز پژوهش و اسناد معاونت ارتباطات و اطلاع رسانی ریاست جمهوری تهیه شده است، از سوی نشر جمهور منتشر و روانه بازار کتاب شد.

این اثر، مجموعه سخنرانی ها، گفت و گوها، نشست ها و دیدارهای دکتر احمدی نژاد است که با اصحاب رسانه ها، کانون های اندیشه آمریکا، دانشجویان و استادان دانشگاه های ایالات متحده، گروه های طرفدار صلح، رهبران ادیان مختلف و نیز با عموم ایرانیان مقیم آمریکا در جریان چهارمین سفرش به نیویورک صورت گرفته است.

در پیشگفتار کتاب پس از طرح سوالاتی نظیر 'نسبت ایرانیان با اجلاس شصت و سوم کشور های جهان در نیویورک چگونه تعیین می گردد؟ آیا ملت ایران چیزی برای عرضه در بازار سیاست جهانی داشته است؟ اساسا آیا نظام بین الملل ظرفیت و سعه وجودی خویش را برای درک پیام ها و گفتارهای اسلامی - ایرانی در خویش ارتقا داده است؟ و به راستی رئیس جمهوری اسلامی ایران حامل چگونه گفتاری برای مجمع عمومی ملل متحد در اجلاس شصت و سوم بود؟، مبانی نظری سفر دکتر احمدی نژاد برای تبلور نظریات گوناگون در زمینه اداره کردن بهتر جهان، تبیین و کلیات این نظریات در چهار نظریه تشریح می شود.

در بخشی از پیشگفتار کتاب آمده است: از نظر دکتر احمدی نژاد، نظام جهانی، اکنون نظامی تبعیض آمیز و ستمگر است. از سویی دیگر، سرشت طرح و برنامه تمامی ادیان توحیدی و آسمانی و نیز محور برنامه آحاد انبیا، علما و صلحا، نظریه عدالت است؛ آرمانی که در کاخ شیشه ای سازمان ملل متحد سراغی از آن نیست. چه این که خاستگاه این سازمان و بازوی اجرایی آن با عدل و داد ناسازگار است. علاوه بر این، باید دانست سازوکار صلح جهانی و منطقه ای بی مدد عدالت امری بی اساس و پوشالی است.

ادامه در صفحه ۴

معاون فرهنگی وزارت ارشاد در افتتاحیه نمایشگاه کتاب دانشگاهی عنوان کرد

پایان افست، آغاز رونق نشر دانشگاهی

کتاب های جدید به جامعه برای نخستین بار برگزار می شود و از سال آینده با مساعدت وزارت ارشاد همزمان با هفته کتاب در آبان ماه برگزار خواهد شد. نخستین نمایشگاه سالانه تخصصی کتاب دانشگاهی از سوی انجمن فرهنگی ناشران کتاب دانشگاهی و با همکاری معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از ۲۳ بهمن ماه کار خود را در سالن حجاب مرکز آفرینش های فرهنگی هنری کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان آغاز کرده و تا ۲۷ بهمن ماه ادامه خواهد داشت.

نقد کتاب های دانشگاهی زمینه ساز بروز استعدادها

در ادامه این مراسم رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی نیز گفت: ایجاد فضای تخصصی نقد کتاب با تحلیل و تشریح مسائل مختلف آثار دانشگاهی، زمینه بروز کتاب های برجسته را فراهم می کند.

دکتر غلامعلی حداد عادل افزود: پس از امید و اعتماد به نفس، تدبیر و مدیریت نیز باید به کار گرفته شود. انرژی و شور و اشتیاق در مسیر درستی هدایت شود. وی ادامه داد: دانشگاه های کشور باید رشد کمی و کیفی داشته باشند، برای این رشد دانشگاه ها نیازمند کتاب خوب هستند و کتاب خوب برای دانشگاه مثل اکسیژن برای انسان است. برنامه های دست اندر کاران حوزه کتاب باید به گونه ای مدیریت شود که کتاب های خوب و مناسب دانشگاهی به راحتی در دسترس دانشجویان و استادان قرار گیرد. حداد عادل با اشاره به رونق صنعت چاپ کشور در سال های پیروزی انقلاب اسلامی اظهار داشت: در سال ۴۲، تنها ناشر دانشگاهی کشور، انتشارات دانشگاه تهران بود، اما هم اکنون ناشران دولتی و خصوصی بسیاری در حوزه کتاب های دانشگاهی فعالیت می کنند، به گونه ای که انجمنی به عنوان زیر مجموعه نشر تشکیل داده اند. وی با برشمردن دلایل افزایش ناشران دانشگاهی گفت: هم اکنون بیش از سه و نیم میلیون نفر دانشجو در دانشگاه های سراسر کشور تحصیل می کنند که این افراد برای درس خواندن نیازمند کتابند و باید تغذیه شوند. رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی در ادامه از ویراستاری به عنوان یکی از مهم ترین مراحل در تولید کتاب های دانشگاهی نام برد و افزود: ویراستاری علاوه بر کتاب های معمولی برای کتاب های دانشگاهی ضرورت ویژه ای دارد و در ویراستاری، استفاده از معادل فارسی باید در اولویت ویراستاران قرار گیرد.

حداد عادل تصریح کرد: معادل سازی و طیفه ملی فعالان عرصه فرهنگی است و ما باید زبان فارسی را به عنوان زبان علم حفظ کنیم، زیرا نشانه قدرت فرهنگ ماست. وی با بیان این که حجم بالایی از کتاب های دانشگاهی، ترجمه اند، افزود: اهمیت تألیف در حوزه کتاب های دانشگاهی بالاست و این که کتاب های دانشگاهی خود را ترجمه کنیم، علامت خوبی نیست، باید تألیف جدی گرفته شود تا به معنای واقعی تولید در کشور داشته باشیم.

درباره ضرورت به روز سازی مطالب کتاب های دانشگاهی اظهار داشت: کتاب های دانشگاهی در کتابخانه های عمومی جایگاهی ندارند و از آنجایی که کتاب ها هر دو یا سه سال به روز می شوند، کتابخانه های عمومی علاقه ای به تهیه آن ها ندارند. وی در ادامه افزود: ناشران دانشگاهی از سال آینده با گزینش و انتخاب بهترین و مناسب ترین آثار برای نمایشگاه، زمینه را برای تولید آثار برگزیده و خوب فراهم کنند.

در ادامه این مراسم، مشاور فرهنگی رئیس جمهور نیز در سخنانی برگزاری نمایشگاه فضای اطلاع رسانی خوبی برای تبلیغ کتاب دانست و گفت: این نمایشگاه می تواند نیاز دانشجویان را در زمینه تهیه و مطالعه کتاب های جدید و به روز در کتابخانه ها فراهم کند. علی اکبر اشعری افزود: گرایش جوانان به کتاب و کتابخوانی روز به روز زیاده تر می شود و این نشان دهنده تشنگی و علاقه آنان به مطالعه کتاب های جدید است که در این زمینه باید آثاری مطابق خواست و نیاز دانشجویان تألیف یا ترجمه شود. رئیس کتابخانه ملی در بخش دیگری از سخنان خود گفت: در حالی که ما مردم را به سمت کتابخوانی تشویق می کنیم، اعتبارات در این حوزه کم است و این وظیفه ماست که زمینه مناسب را در این زمینه مهیا کنیم.

در ادامه مراسم رئیس نخستین نمایشگاه سالانه تخصصی کتاب دانشگاهی نیز از حضور ۲۲۸ ناشر تخصصی در حوزه های مختلف دانشگاهی شامل علوم انسانی، فنی و مهندسی، پزشکی، علوم پایه، کلیات و ... خبر داد و گفت: این ناشران جدیدترین آثار خود را در ۱۷ هزار نسخه تألیفی و ترجمه در این نمایشگاه عرضه کرده اند. محسن کفاشی افزود: با توجه به حرکت شتابان علم در کشور و ضرورت افزایش تماس مخاطبان با کتاب های مناسب، با بیش از یک هزار کتابخانه در سراسر کشور برای حضور در این نمایشگاه مکاتبه شد. وی تصریح کرد: این نمایشگاه با دو هدف اصلی تجهیز کتابخانه های مراکز علمی و دانشگاهی و عرضه

به گفته دکتر محمود احمدی نژاد توسعه و ترویج کتاب های دانشگاهی، توسعه و ترویج علم را به همراه دارد و می تواند مسیر پیشرفت علم را در کشور هموارتر کند.

رئیس جمهوری افزود: کشور به لحاظ علمی در حال توسعه و پیشرفت روزافزون است و مقالات و اختراعات موجود، گواهی بر صحت این امر است. رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی تصریح کرد: تکامل کتاب های دانشگاهی و در دسترس بودن آن ها به طور حتم تکامل دانشجویان و استادان را به همراه دارد و در عین حال کیفیت کار متخصصان، محققان و استادان را نیز افزایش می دهد.

رئیس جمهوری که در حاشیه شانزدهمین دوره جایزه جهانی کتاب سال با ستاد اطلاع رسانی نخستین نمایشگاه سالانه تخصصی کتاب دانشگاهی سخن می گفت، به افزایش سطح علمی و کیفی کتاب های دانشگاهی نیز تأکید کرد و کیفیت مطلوب و مناسب آن ها و انجام فعالیت هایی در این زمینه، مانند برگزاری نمایشگاه های تخصصی کتاب را همراه و کمک حال پیشرفت و تعالی علم در کشور خواند.

حمایت وزارت ارشاد از نشر کتاب های دانشگاهی

در عین حال معاون فرهنگی وزارت ارشاد در آیین گشایش نخستین نمایشگاه سالانه تخصصی کتاب دانشگاهی گفت: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به عنوان متولی امر کتاب، فعالیت های مختلفی را با انجمن فرهنگی ناشران کتاب دانشگاهی با هدف حمایت از کتاب های دانشگاهی و کمک به رشد و تعالی این آثار آغاز کرده است که این نمایشگاه یکی از نتایج آن است. دکتر محسن پرویز در ادامه با اشاره به وضعیت کتاب های دانشگاهی افزود: با توجه به این که کتاب های دانشگاهی به حوزه علوم مرتبط می شوند، وضعیت بلا تکلیف و نامشخصی دارند و در این میان باید وزارتخانه های 'علوم' و 'بهداشت' در این زمینه اهتمام جدی داشته باشند. وی با اشاره به ازدیاد ترجمه کتاب های دانشگاهی خارجی به فارسی افزود: برای ترجمه آثار به زبان فارسی موانعی وجود دارد. قوانین جهانی حق مولف یکی از آن هاست که ما را در تصمیم گیری های مهم محدود کرده است.

دکتر پرویز همچنین از افست کتاب های دانشگاهی به عنوان یکی دیگر از مشکلات این حوزه نام برد و گفت: به جای افست آثار می توان با ناشران اصلی کتاب ها ارتباط برقرار کرد و با دریافت مجوز از ناشر، نسبت به چاپ این کتاب ها در ایران اقدام و کتاب های مورد نیاز دانشجویان را تهیه کرد.

وی عملی شدن این کار را نیازمند تعامل و همکاری انجمن ناشران کتاب های دانشگاهی و انجمن ناشران بین المللی دانست و گفت: اگر صرفا به سود و زیان مالی نگاه نکنیم و به دور دست هایتان توجه داشته باشیم، می توان در این کار سرمایه گذاری کرد.

معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

محمد الهیاری خبر داد

همکاری نمایشگاه کتاب تهران با نمایشگاه های بزرگ جهان

در هفتمین جلسه از سلسله جلسات شورای سیاست گذاری بیست و دومین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران، مسائلی چون عقد تفاهمنامه نمایشگاه کتاب با دیگر نمایشگاه های جهان و همچنین انتخاب ناشر سال بررسی شد. دبیر شورای سیاست گذاری بیست و دومین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران با بیان مطلب بالا افزود: از جمله سیاست های برگزار کنندگان نمایشگاه کتاب تهران، تعامل با سایر نمایشگاه های بین المللی به منظور بهره گیری از تجارب و استفاده از خدمات متقابل است. محمد الهیاری فومنی تصریح کرد: در صورتی که نمایشگاه های دیگر خدماتی را در اختیار ما قرار دهند، نمایشگاه کتاب تهران نیز خدمات خود را به آنان ارائه خواهد کرد. وی با تأکید بر این که سیاست کلان نمایشگاه تهران بر اساس اصل همکاری متقابل استوار است، تصریح کرد: در این راستا تاکنون با نمایشگاه کشورهای چین، روسیه، یونان، مراکش، امارات و ... تفاهم کرده ایم. الهیاری در بخش دیگری از سخنان خود گفت: مسئله انتخاب ناشر برگزیده سال و ناشر برگزیده نمایشگاه از دیگر مسائلی بود که در این جلسه بررسی شد. وی ادامه داد: در هفتمین جلسه شورای سیاست گذاری نمایشگاه بیست و دوم مقرر شد اداره کل مجامع و تشکلات همکاری های معاونت فرهنگی وزارت ارشاد با برگزار کنندگان جلسات کارشناسی بر اساس آیین نامه تا زمان برپایی نمایشگاه، ناشران برتر سال را انتخاب کند تا از آنان تقدیر شود.

بررسی سیر تاریخ نگاری علامه دوانی

مراسم تجلیل از کتاب «نهضت روحانیون ایران» نوشته مرحوم حجت الاسلام علی دوانی با حضور فرزندان این محقق فقید و مسئولان سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی برگزار شد.

در این مراسم علی منتظری گفت: آثار افرادی چون علامه دوانی، پشتوانه های فرهنگی، اعتقادی و سازنده مرزهای اعتقادی بسیاری از افرادی است که خود تأثیرگذار در این انقلاب و تحول آفرین در حرکت های کلان بودند. این انقلابیون، مرزهای فکری و انسجام های اعتقادی خود را از افرادی چون علامه دوانی و آثار چنین اشخاصی گرفته اند.

وی تصریح کرد: افرادی چون علامه دوانی به سه وجه تأثیرگذار بودند؛ یکی حضور این ها در حوزه جریان ساز و تحول آفرین بود، دیگر این که قلم و حضور چنین افرادی در جامعه به طور عام اثرگذار بود و آخر و مهم تر از همه این که چنین افرادی به طور اخص بر جوانان تأثیر بسزایی داشتند.

به گفته منتظری افرادی چون علامه دوانی با احساس مسئولیتی که در آن برهه از زمان کردند، جهادی فرهنگی ایجاد کرده و سبب اتحاد و تحول در جوانانی شدند که انقلاب را رقم زدند.

در ادامه این مراسم فرزند ارشد حجت الاسلام دوانی؛ محمد رجبی، رئیس سازمان فرهنگی اگو به ایراد سخن پرداخت و در بخشی از سخنانش اذعان کرد: روحانیت مثل سایر شئون در کشور ما به طور درست، دقیق و تاریخی مورد مطالعه قرار نگرفته است و تا حد زیادی مغفول مانده است. حتی خود اسلام نیز این گونه است و اگر کسی بخواهد سیری کلی از مسائل اسلام را از ابتدا تا زمان معاصر بخواند،

اثری در این مورد نمی یابد پس باید روحانیت، اسلام و تشیع معرفی شود. وی افزود: پدر بزرگوارم معتقد بود که برای دفاع از ایران باید به تاریخ رجوع کرد و به دلیل این که ما دید تاریخی نداریم، مدام ضربه می خوریم. ایشان علاوه بر درس طلبگی به علت ذهنیت سیاسی که داشتند و محیط بین المللی که در آن بزرگ شده بودند (در آبادان و حضور کشورهای متعدد در آن جا و حضور ایشان در مدرسه فنی) سبب شده بود که هر نوع کتابی را می خواندند. به قدری مطالعه داشتند که هر گاه از نوشتن خسته می شدند برای استراحت کتاب می خواندند و زمانی که خستگی شان بر طرف می شد، با می نوشتند.

در ادامه این مراسم رئیس مؤسسه پژوهش های سیاسی نیز به ایراد سخن پرداخت و گفت: استاد دوانی زمانی تاریخ نگاری را شروع کرد که ما در داخل کشور وضعیت خاصی داشتیم، به خصوص بعد از انقلاب مشروطه تاریخ نگاری مارووشی متغیر یافت و تحت تأثیر شرق شناسان یا ایران شناسانی قرار گرفت که یا جاسوس بودند یا برای اهداف کشور خود فعالیت می کردند. به گزارش ایکناقاسم تبریزی افزود: از طرف دیگر جریانات فراماسونری سلطه بر فرهنگ ایران داشتند، و از سویی جریان چپ نیز در کشور حضور داشت و تاریخ نگاری شاهنشاهی هم تماماً چاپلوسی بود و این عوامل سبب تنفر ملت از تاریخ بود.

مدیرعامل خانه کتاب:

جشنواره شعر فجر موجب تحکیم وحدت ملی می شود

به گفته مدیرعامل خانه کتاب، گسترش دامنه نفوذ شعر فجر به رونق هر چه بیشتر شعر فارسی و مفاهیم فرهنگی می انجامد.

علی شجاعی صائین افزود: جشنواره شعر فجر هم در عرصه سیاسی و هم در عرصه اجتماعی کارکردی مثبت خواهد داشت و برخلاف بسیاری از جشنواره ها که صرفاً ابعاد فرهنگی دارند، این جشنواره در تحکیم وحدت ملی نیز موثر خواهد بود. عضو شورای سیاست گذاری سومین دوره جشنواره شعر فجر تصریح کرد: مراسم افتتاحیه جشنواره شعر فجر را بیش از ۷۰ شاعر برجسته کشور همراهی کردند و حضور این تعداد از شاعران نشان دهنده این نکته است که این جشنواره مورد توجه شاعران و استادان این حوزه قرار گرفته است. وی ادامه داد: از سال های دور ایرانیان با شعر زندگی کرده اند و بخش اعظمی از تاریخ از طریق شعر ماندگار و به نسل های مختلف این سرزمین سپرده شده است.

شجاعی صائین تصریح کرد: در این دوره، جشنواره شعر فجر به مناسبت سی امین سال پیروزی انقلاب اسلامی نگاه ویژه ای به کارکرد شعر در سه دهه پس از انقلاب خواهد داشت و از برجستگان این حوزه قدردانی می شود.

مشفق کاشانی: جشنواره نوید سعدی ها و حافظ ها را می دهد

در عین حال یکی از پیشکسوتان شعر انقلاب نیز معتقد است جشنواره شعر فجر با تأثیری که بر طیف جوان جامعه داشته است، نوید پرورش یافتن سعدی ها و حافظ ها را به ما می دهد. مشفق کاشانی افزود: با آغاز به کار جشنواره شعر فجر بسیاری از شاعران جوان که از شهرت کمتری برخوردار بودند، توانستند در این جشنواره اشعارشان را به بهترین شکل مطرح کنند. وی تصریح کرد: امروز ما حافظ و سعدی نداریم و باید با سرمایه گذاری در زمینه خلاقیت جوانان، یأس را از چهره آن ها زدوده و با تداوم جشنواره ای مانند جشنواره شعر فجر حافظ ها و سعدی ها را پرورش دهیم.

یادداشت

ابوالفضل زرویی نصرآباد

احترامی معلم بود

ادامه از صفحه اول

او هم پیش از انقلاب از فعالان حوزه طنز بود و هم پس از انقلاب با انتشار نشریات «درنگ»، «آهنگر» و «فنگر» و بعدها با کار در موسسه «گل آقا» از مهم ترین طنزپردازان ایرانی در حوزه مطبوعات به شمار می رفت.

در عین حال احترامی را به عنوان بنیانگذار طنز کودک و نوجوان می شناسند. استاد نه تنها در زمینه طنز کودک و نوجوان پیشگام بودند، بلکه آثار ایشان پر مخاطب ترین کتاب ها در حوزه طنز کودک و نوجوان نیز بوده است. نسلی که سال های کودکی شان در اوایل دهه ۶۰ سپری شده، آثاری چون «حسنی نگو به دسته گل» و «خروس نگو» به ساعت» و «دزده و مرغ فلغلی» را هرگز از یاد نخواهند برد.

یکی از وجوه متمایز مرحوم شادروان منوچهر احترامی مطالعه پیگیر و جدی و نگاه محققانه ایشان بود. او مطالعه و تحقیق جدی را از لوازم طنزپردازی می دانست. آخرین پروژه تحقیقاتی شادروان احترامی طنز در آثار عطار بود. ایشان گاه با من تماشای می گرفتند و باشوقی وصف ناپذیر ساعت ها درباره یافته هایشان با من صحبت می کردند. از دیگر ویژگی های خاص احترامی تسلط ایشان بر تکنیک «نقیضه گوئی» یا «پارودی» بود. او در این زمینه یک استثنا به شمار می رفت تا جایی که می توان نقیضه گوئی را به عنوان جان آثار احترامی مطرح کرد.

نمونه هایی از تسلط استثنایی ایشان بر تکنیک «نقیضه گوئی» در جوامع حکایات و همین طور قصایدش محرز است. قصاید او در استحکام و فسخامت با کار بزرگترین سراینده گان سبک خراسانی برابری می کند.

ریزبینی و برخورداری از نگاهی نافذ و دقیق از دیگر خصوصیات استاد احترامی بود. پژوهشی که بر «مکاتبات عصر حافظ» انجام داد نشان دهنده قوت نگاه احترامی و باریکی بینی وی است. منوچهر احترامی از حیث شخصیتی نیز فوق العاده بود. بیش از هر چیز خود را یک معلم می دید و تلاش می کرد تا همه آموخته هایش را آموزش دهد.

با روی باز از جوانان و نوجوانان تازه کار استقبال می کرد، برای آموزش به آنها وقت می گذاشت و تلاش می کرد تا سر سوزن ذوقی را در وجود ایشان بارور کند. در داوری آثار طنز گاه پیش می آمد که با برخی از طنزپردازان جوان و نوجوان تماشای می گرفت و آنها را به مسیر درست هدایت می کرد.

طنزپردازان خبره نیز همگی احترام قلم او را داشتند و حتی بزرگترین آنها نیز با حسرت و رشک به کار احترامی می نگریستند. روانش شاد!

اثری تازه از آیت الله حسن زاده آملی

جلد اول از کتاب «دروس شرح فصوص الحکم قیصری» نوشته آیت الله حسن حسن زاده آملی از سوی موسسه بوستان کتاب قم به زودی منتشر می شود.

کارشناس ارتباط با مراکز علمی و فرهنگی موسسه بوستان کتاب قم با بیان این خبر افزود: شرح قیصری، دقیق ترین شرحی است که تاکنون بر «فصوص الحکم» اثر محی الدین ابن عربی نوشته شده است. این شرح از همان آغاز مورد استقبال اهل فکر و نظر قرار گرفت و محور تدریس و بحث بسیاری از مجالس شد. وی افزود: پژوهندگان عقل و عرفان نیز در هر عصری این کتاب را به عنوان متن درسی برگزیده اند، از جمله آیت الله حسن زاده آملی که توجه ویژه ای به این کتاب دارد و شرح هایی به زبان عربی و فارسی بر آن نگاشته است. ربانی تصریح کرد: اثر حاضر، درس های شرح فصوص الحکم آیت الله حسن زاده آملی است که به زبان فارسی برای علاقه مندان عرفان نظری، تدوین شده است. چاپ اول کتاب «دروس شرح فصوص الحکم قیصری» در شمارگان ۱۵۰۰ نسخه و ۶۰۸ صفحه به زودی روانه بازار کتاب می شود.

سرکار خانم شعبانی
مدیر محترمه انتشارات مینوی خرد
بدینوسیله انتخاب شایسته کتاب
((مقدمه ای بر روایت در ادبیات و سینما))
به عنوان کتاب سال را به آن مدیریت تبریک عرض می نمایم.
مدیریت
گروه صنعتی راستین

اطلاعیه
بدین وسیله به اطلاع می رساند با توجه به نزدیک شدن ایام برگزاری نمایشگاه بین المللی کتاب تهران در اردیبهشت سال ۸۸، سرای دائمی اهل قلم در نظر دارد همچون سنوات گذشته در طول ایام برگزاری نمایشگاه برنامه های متنوعی را در محل خود واقع در سالن شبستان تدارک ببیند. لذا بدین وسیله از کلیه سازمان ها، نهادها، بنیادها، موسسات، کانون ها و مراکز فرهنگی و همچنین ناشران محترم دعوت می گردد تا در صورت علاقه حداکثر تا ۱۵ اسفندماه سال جاری فهرست برنامه های پیشنهادی مورد نظر خویش را به نشانی زیر ارسال فرمایند.
خیابان فلسطین جنوبی - خیابان خواجه نصیر - شماره ۲ - سرای دائمی اهل قلم
تلفن ۶۶۹۶۱۵۶ - فاکس ۶۶۴۰۵۲۵۶

انتصاب مدیران کمیته‌های نمایشگاه کتاب تهران

در هفتمین جلسه شورای سیاست‌گذاری بیست و دومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، معاون فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، حکم تعدادی دیگر از مدیران کمیته‌های مختلف نمایشگاه کتاب تهران را صادر کرد.

در این جلسه، دکتر محسن پرویز، حسین صفری را به عنوان مدیر کمیته اجرایی، مهدی ثمرزاده را به عنوان مدیر کمیته پشتیبانی، عبادرضا اسلامی را به عنوان مدیر کمیته مالی و علی خواجه‌وند را به عنوان مدیر کمیته تشریفات منصوب کرد. بنابراین گزارش در ششمین جلسه این ستاد نیز احسان‌الله حجتی به عنوان قائم مقام، حمید قبادی به عنوان معاون اجرایی، محمدرضا وصفی به عنوان مدیر امور بین‌الملل، محمود سالاری به عنوان مدیر کمیته ناشران داخلی، محمدعلی رمضانی فرانی به عنوان مدیر کمیته نظارت و ارزشیابی و علی شجاعی صائین به عنوان مدیر کمیته فعالیت‌های جنبی حکم خود را دریافت کردند. چندی پیش با حکم دکتر محسن پرویز، رئیس بیست و دومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، جلال ذکایی، مصطفی امید و محمد اللهبیاری فومنی، مشاوران رئیس نمایشگاه در حوزه‌های مختلف شدند.

گفتارهای رئیس‌جمهور در سفر به آمریکا منتشر شد

ادامه از صفحه ۲

شایان ذکر است چاپ اول کتاب «عدل و صلح» در شمارگان چهارهزار نسخه و بهای سه هزار تومان راهی بازار نشر شده است.

انتشار «حقیقت: گوهر گمشده جهان سیاست»
در عین حال متن سخنرانی و نشست پرسش و پاسخ رئیس‌جمهوری اسلامی ایران در دیدار گروهی از اندیشمندان آمریکایی که در پاییز سال جاری برگزار شده بود نیز منتشر شد. این کتاب با عنوان «حقیقت: گوهر گمشده جهان سیاست از سوی نشر جمهوری روانه بازار نشر شده است.

این کتاب که پرسش‌های نخبگان کانون‌های اندیشه در آمریکا از رئیس‌جمهوری اسلامی ایران در شصت و سومین نشست مجمع عمومی سازمان ملل متحد و سخنرانی و پاسخ دکتر احمدی‌نژاد به سوالات مطروحه را دربر گرفته است، موضوعاتی چون تحریم‌ها علیه جمهوری اسلامی ایران، مذاکره با ایالات متحده، بحران عراق، هولوکاست، رژیم صهیونیستی، برنامه هسته‌ای، آزادی، گرجستان و... را مورد مذاکره قرار داده و با مقدمه‌ای از مرکز پژوهش و اسناد ریاست جمهوری معاونت ارتباطات و اطلاع‌رسانی همراه شده است.

در این نشست تلفیقی بومی نخبگان آمریکا از رفتار زمامداران سیاسی هر چند به طرح برخی سوالات رو بنیایی و مقطعی انجامیده اما ارجاع آن‌ها از سوی رئیس‌جمهوری به مباحث بنیادین، گویای استغنائی فرهنگ دیپلماتیک ایران و دغدغه آن برای حل معمای صلح و امنیت جهانی است و پاسخ‌های رئیس‌جمهور به اظهارات تنی چند از حاضران در این نشست درباره رژیم صهیونیستی نیز با همین رویکرد همراه است از این رو به نظر می‌رسد مشکل کنونی جهان سیاست در آرای دکتر محمود احمدی‌نژاد گم‌گشتگی گوهر حقیقت در جهان سیاست است؛ گوهری که تمامی بشریت را حول خویش گردمی‌آورد و چشم‌انداز فردا را ترسیم می‌کند. «حقیقت: گوهر گمشده جهان سیاست» در دی ماه ۱۳۸۷ با شمارگان چهار هزار نسخه و بهای دو هزار تومان از سوی نشر جمهوری در دسترس علاقه‌مندان قرار گرفته است.

جزئیات صدور کارت الکترونیک کتاب

واحد بن الکترونیک خانه کتاب، آمار کل اسامی ارسالی به این موسسه تا تاریخ ۵ بهمن را برای صدور کارت الکترونیک خرید کتاب اعلام کرد. طبق این گزارش، کل کارت‌های صادر شده ۷۰۳۳۹۷ مورد با ارزش شارژ معادل ۱۷۶۰۶۹۳۱۱۸۰۷ ریال و تعداد کارت‌هایی که مجدداً شارژ شده‌اند ۸۳۴۵۷ مورد و با مبلغی معادل ۲۴۲۷۰۱۱۰۱۷۱ ریال شارژ شده است. براساس گزارش منتشر شده از سوی موسسه خانه کتاب، آمار تفکیکی کارت‌های الکترونیک خرید کتاب به گونه‌ای است که کارت‌های صادر شده برای وزارت علوم (دولتی و غیرانتفاعی) ۸۳۹۴۴۵ مورد بوده و مبلغ شارژ اولیه این کارت‌ها معادل ۸۸۱۹۹۷۷۵۶۰۰ ریال، تعداد کارت‌هایی که مجدداً شارژ شده‌اند ۴۱۴۹۸ مورد معادل ۱۲۰۲۹۲۸۴۷۳۱ ریال و جمعاً معادل ۱۰۹۹۴۲۱۰۹۹۴۲ قطعه کارت با شارژ معادل در این میان تعداد ۲۱۹۸۸۴۰۰۰۰ ریال به دانشجویان رشته‌های علوم پزشکی اهدا شده است.

از دیگر نکات قابل توجه این گزارش، تعداد کارت‌های صادر شده برای کانون‌های مساجد بود که تعداد آن‌ها ۳۷۵۱ قطعه و مبلغ شارژ شده ۸۹۹۸۰۰۰۰۰ ریال بوده است. گزارش خانه کتاب آمار کارت‌های ارائه شده به طلاب حوزه‌های علمیه را هم جمعاً ۱۰۹۰۳۱ قطعه کارت می‌داند و از این تعداد ۲۷۸۲۱ قطعه برای خواهران، ۷۵۷۸۲ قطعه برای برادران و ۵۴۲۸ قطعه برای جامعه‌الزهرها صادر شده است که ارزش ریالی آن معادل ۳۸۰۲۱۰۰۰۰۰ ریال است. در این میان مجموع کارت‌های صادر شده برای

استان‌ها، خانه سینما، گاز پارسیان، دادگستری کل انقلاب، دفتر مطالعات و برنامه‌ریزی فرهنگی و معاونت مطبوعاتی و تبلیغاتی و... ۴۷۸۹۸۰۰ قطعه بوده است.

شایان ذکر است تعداد دستگاه‌های کارتخوان نصب شده در سراسر کشور تا تاریخ مذکور (پنجم دی ماه) ۲۸۸۸ دستگاه بوده که سهم استان تهران در این میان از دیگر استان‌ها بیشتر بوده است.

این گزارش در انتها یادآور شده که آمار خرابی و نقص فنی کارت‌ها و همچنین ارائه خدمات کارت به دانشجویان تقریباً در هر هفته ۶۰۰ مورد اعم از سوختن، رمز مجدد و... بوده که اغلب مراجعه‌کنندگان در این بخش دانشجویان بوده‌اند.

اهل قلم سرای اهل قلم خانه کتاب، انجمن اهل قلم و اهل قلم آموزش و پرورش ۳۱۱۷ مورد بوده که ارزشی معادل ۷۴۴۴۹۴۰۰۰۰ ریال داشته است.

واحد بن الکترونیک خانه کتاب، تعداد کارت‌های صادر شده برای زوج‌های دانشجوی (از سوی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها) را نیز سی هزار قطعه و با مبلغ شش میلیارد ریال گزارش داده است.

این گزارش می‌افزاید که کارت‌های تعلق گرفته به حامیان آزادی قدس شریف، خبرگزاری قرآن، بازنشستگان وزارت ارشاد استان تهران و شهرستان‌ها، موسسه فرهنگی نمایشگاه‌های ایران، مخابرات، انجمن نویسندگان کودک، اداره امور

در نشست خبری آیت‌الله مقتدایی تشریح شد

اهداف همایش کتاب سال حوزه

در ۹ دوره قبلی همایش کتاب سال حوزه در مجموع ۶۲۹۳ اثر به دبیرخانه همایش کتاب سال حوزه ارائه شد و ۳۴۷ اثر از این تعداد به عنوان آثار برگزیده انتخاب و معرفی شدند. مدیر حوزه علمیه قم با اشاره به روند رو به رشد برگزاری همایش کتاب سال حوزه خاطر نشان کرد: در اولین سال برگزاری این همایش ۲۸۰ اثر، در سال ۸۰ تعداد ۵۶۲ اثر در سال ۸۴، تعداد هزار و ۶۴ اثر و در سال ۸۶، تعداد هزار و ۱۷۰ اثر از سوی دبیرخانه هایش کتاب سال حوزه بررسی و ارزیابی شد و این نشان دهنده روند رو به رشد در برگزاری این همایش است.

معرفی برگزیدگان کتاب سال حوزه به بنیاد ملی نخبگان

در عین حال معاون پژوهش حوزه علمیه قم نیز از معرفی برترین‌های کتاب سال حوزه به بنیاد ملی نخبگان کشور خبر داد و گفت: از این پس برترین‌های کتاب سال حوزه به بنیاد ملی نخبگان و استعدادهای برتر کشور معرفی و به عنوان نخبه و استعداد برتر شناخته خواهند شد.

حجت‌الاسلام سید علی عماد افروز: آثار علمی انتخاب شده در این همایش نیز به عنوان رتبه علمی در سطح ملی شناخته خواهند شد. وی با بیان این که داوری‌های همایش کتاب سال حوزه نسبت به سال‌های گذشته بسیار دقیق و حساس تر شده است، گفت: تلاش کرده‌ایم آثار برتر، منطبق با نیازهای روز جامعه علمی کشور انتخاب شوند. وی در پایان تصریح کرد: در سال‌های اخیر به منظور هماهنگی میان این همایش با جشنواره‌های ملی، کیفیت داوری‌های آن افزایش یافته است و آثار در دو سطح برگزیده و قابل تقدیر، معرفی می‌شوند.

مدیر حوزه علمیه قم اهداف برگزاری دهمین همایش کتاب سال حوزه را تشریح کرد.

آیت‌الله مرتضی مقتدایی گفت: دهمین همایش کتاب سال حوزه با هدف گسترش و تعمیق فرهنگ تحقیق و پژوهش، معرفی آثار برتر حوزویان در زمینه تالیف، تحقیق و ترجمه، تعیین هرم علمی حوزویان در مقایسه با غیر حوزویان، ساماندهی فرآورده‌های پژوهشی و شناسایی موضوعات و زمینه‌های پژوهشی، شناسایی و معرفی پژوهشگران جوان و تقویت انگیزه‌های تحقیق و پژوهش در نسل جوان برگزار می‌شود.

وی خاطر نشان کرد: در همایش کتاب سال حوزه ۱۹ اثر برگزیده، هشت پایان‌نامه و سه کتاب شایسته تقدیر معرفی می‌شود و از صاحبان این آثار تجلیل به عمل می‌آید. آیت‌الله مقتدایی با بیان این که امسال هزار و ۱۴۶ کتاب و ۷۰ پایان‌نامه از سوی دبیرخانه همایش کتاب سال حوزه بررسی شد، ادامه داد: در مرحله اول داوری، آثار در ۱۳ دسته طبقه‌بندی می‌شوند و سپس داوری اولیه روی آن‌ها صورت می‌پذیرد. پس از پایان داوری اولیه، آثار ارائه شده در صورت کسب حدنصاب امتیاز و شرایط لازم، تحت داوری نهایی قرار می‌گیرند و آثار برتر هر بخش معرفی می‌شوند. وی اضافه کرد: در مرحله پایانی نیز آثار برتر در گروه‌های مختلف در مقایسه با یکدیگر ارزیابی می‌شوند. در مجموع ۱۵۹ داور، ارزیابی آثار همایش را بر عهده دارند.

وی با اشاره به آمار فعالیت همایش کتاب سال حوزه در ۹ دوره پیشین، گفت:

نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور برگزار می‌کند

مسابقه بزرگ کتابخوانی درباره سیره امام (ره)

وی همچنین به برگزاری مسابقه کتابخوانی ملی «پیام قیام» نیز از سوی نهاد کتابخانه‌ها در هفته آینده اشاره کرد و توضیح داد: این مسابقه با هدف آشنایی هر چه بیشتر اعضای کتابخانه‌های عمومی سراسر کشور با قیام عاشورای حسینی (ع) به صورت هم‌زمان و حضوری در کتابخانه‌ها برگزار می‌شود. منبع مسابقه کتاب امانتداران عاشورا در برگزیده بیانات مقام معظم رهبری درباره عاشورا و امام حسین (ع) است که به تعداد ۱۰ هزار نسخه به صورت رایگان در اختیار متقاضیان قرار گرفته است.

بآی‌آی افزود: این مسابقه در قالب ۲۰ پرسش چهارگزینه‌ای، فردا (یکشنبه) ساعت ۱۰ صبح در کتابخانه‌های عمومی سراسر کشور برگزار می‌شود.

اعضای کتابخانه‌های عمومی، خرداد سال آینده به مناسبت سالروز رحلت بنیانگذار جمهوری اسلامی در مسابقه بزرگ کتابخوانی از اندیشه و سیره امام خمینی (ره) شرکت می‌کنند.

مسئول واحد ارتقای مطالعه مفید در نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور با اعلام این خبر گفت: این مسابقه در مرحله انتخاب منبع است و با همکاری نهاد‌های فرهنگی مختلف در دو سطح دانش‌آموزی و بزرگسال برگزار می‌شود. احسان بابایی، هدف از برگزاری این مسابقه ملی را آشنایی هر چه بیشتر جوانان با اندیشه‌ها و شخصیت امام خمینی (ره) عنوان کرد و گفت: این هدف از سیاست‌های اصلی نهاد کتابخانه‌ها در برنامه پنجم توسعه است.

احترامی طنز مرگ را جدی نوشت

کتاب هفته برای آخرین بار در شماره گذشته با احترامی گفت و گو کرده بود

منوچهر احترامی، طنز پرداز شهیر ایرانی سه شنبه گذشته بر اثر نارسایی قلبی دیده از جهان فروبست. وی هنگام مرگ، ۶۷ سال داشت.

احترامی خالق بیش از ۵۰ اثر برای کودکان و آثاری چون «جامع الحکایات»، «بچه‌ها من هم بازی»، «حسن کچل و سه بزغاله»، «حسنی نگو به دسته گل»، «سلیمان بابا سلیمان»، «طنز در ادبیات تعزیه» و «آی قصه قصه»، «نون و پنیر پسته» است.

احترامی در سال ۱۳۲۰ در تهران متولد شد. وی در مدارس مروی و دارالفنون دوران تحصیل را طی کرد و از دانشکده حقوق دانشگاه تهران فارغ التحصیل شد. او طنز نویسی را از هفته نامه طنز توفیق آغاز کرد و علاوه بر همکاری با مطبوعات، برای رادیو، تلویزیون و سینما، هم قلم زد.

احترامی از قدیمی ترین نویسندگان ادبیات کودک و نوجوان است. «حسنی نگو به دسته گل» او از دهه ۶۰ تا امروز، با مجموع تیراژ چند میلیون همچنان یکی از محبوب ترین کتاب های کودکان به شمار می رود. در این میان احترامی در سال های گذشته بخشی از وقت خود را به فعالیت های پژوهشی نیز اختصاص داده بود که در شماره گذشته برخی از آن ها را با ما در میان گذاشت. آخرین گفت و گوی احترامی با عنوان «کرنامه طنز، پیش و پس از انقلاب» در کتاب هفته منتشر شد.

از سوی کتابخانه ملی صورت گرفت افتتاح طرح حافظه رقومی ملی

فاز آزمایشی طرح حافظه رقومی ملی هفته گذشته با حضور علی اکبر اشعری در تالار همایش های کتابخانه ملی ایران افتتاح شد.

رئیس کتابخانه ملی در ابتدای این مراسم گفت: یکی از تحولاتی که با انقلاب اسلامی صورت گرفت تغییر فرهنگ جامعه از مادی گرایی به معناگرایی و اخلاقیات بود، اما این تحولات تنها محدود به سال ۵۷ نشد و امروز با گذشت سی سال از انقلاب اسلامی باز شاهد یک رنسانس و انقلاب علمی در ایران هستیم که این رنسانس چشم جهانیان را خیره کرده است.

وی در ادامه با اشاره به افتتاح فاز آزمایشی طرح حرم (حافظه رقومی ملی) افزود: طرح حرم یکی از همین دستاوردهای انقلاب است که از سوی سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران به ثمر نشسته است.

اشعری خاطر نشان کرد: اگر تاکنون کتابخانه ملی به صورت حضوری با پژوهشگران و مردم ارتباط برقرار می کرد با افتتاح طرح حافظه رقومی ملی، بستری فراهم می شود تا پا را فراتر گذاشته و به صورت اینترنتی با پژوهشگران ارتباط داشته باشیم.

مشاور فرهنگی رئیس جمهور یادآور شد: با اجرای این طرح فرصتی برای اشخاص حقیقی و حقوقی ایجاد می شود تا بتوانند اطلاعات مفیدی را که تمایل دارند در اختیار علاقه مندان قرار دهند.

دکتر علیرضا طالب پور مدیر طرح حرم نیز در این مراسم گفت: با اجرای این طرح به دنبال این هدف هستیم که بتوانیم میان پژوهشگران و محتوا به بهترین نحو ممکن ارتباط برقرار کنیم. در واقع با اجرای این طرح دسترسی به اطلاعات و برطرف کردن نیازهای پژوهشگران آسان می شود.

طالب پور در ادامه خاطر نشان کرد: یکی از روش های ما تجمیع اطلاعات در سایت طرح حرم است که این اطلاعات را از طریق بانک های اطلاعاتی سازمان های مختلف گردآوری می کنیم که تاکنون سازمان های مختلفی به این طرح پیوسته اند و هر روز این دایره وسیع تر می شود. شایان ذکر است در فاز آزمایشی طرح حرم (حافظه ملی رقومی) امکان دسترسی به صفحات چهار هزار جلد کتاب خطی، جست و جو مشاهده فراداده، یک میلیون و دویست هزار عنوان سند، کتاب و نیز امکان جست و جو در متن کامل پنجاه هزار کتاب و مقاله فراهم شده است و قرار است در مراحل بعدی، این اطلاعات توسعه یابد.

متعهد بود. کسانی که در اطراف او نفس می کشیدند به خوبی این بزرگ منشی ها را حس می کردند. به گفته وی، کودکی بسیاری از ایرانیان با شعر «حسنی نگو به دسته گل» سپری شد و قطعا در سال های آتی نیز این شعر با ذهن و روح کودکان ایران عجین خواهد بود.

خالق شاخص ترین آثار طنز کودک

سعید بیابانکی شاعر و طنز نویس نیز معتقد است مرحوم منوچهر احترامی، شاخص ترین و فاخرترین آثار را در حوزه طنز به ویژه طنز کودک و نوجوان خلق کرد.

بیابانکی با اشاره به ویژگی های شخصیتی احترامی گفت: علاوه بر آثار شاخصی که از این طنز نویس مطرح باقی ماند، او همچون نامش به همگان احترام می گذاشت و چه خوب که بسیاری از بزرگان افتادگی را از او بیاموزند. وی با اشاره به شعر معروف «توی ده شلمرد/ حسنی تک و تنها بود احترامی افزود: تا ادبیات کودک و نوجوان در ایران زنده است، این شعر در وجود کودکان ایران زمین باقی خواهد ماند و زمانی که این کودکان بزرگ شوند، احترامی را بیش از این خواهند شناخت. به گفته بیابانکی، احترامی حتی در سخت ترین روزهای کهولت سن هم «حلقه رندان» را رها نکرد و با صلابت در این جلسات شعر حضور یافت. کتاب هفته درگذشت این طنز پرداز را به جامعه فرهنگی کشور تسلیت می گوید.

پیام انجمن نویسندگان کودک و نوجوان

در پی درگذشت این طنز نویس شهیر انجمن نویسندگان کودک و نوجوان در پیامی درگذشت منوچهر احترامی، را به اهالی قلم تسلیت گفت.

در این پیام آمده است: منوچهر احترامی نویسنده توانا و طنز پرداز زبردست که با آثار بزرگسال خویش خنده بر لب مردم می نشاند و با آثار ادبی کودک و نوجوان، برای آن ها شادی می آفرید به دیار باقی شتافت. انجمن نویسندگان کودک و نوجوان فقدان این هنرمند ارجمند را به کلیه اهالی فرهنگ و ادب و به خانواده محترم ایشان تسلیت می گوید. در پایان این پیام آمده است: برای آن عزیز از دست رفته اجر فراوان و برای بازماندگان شکیبایی و تندرستی آرزو می کنیم.

گل آقا به احترامی می گفت «جوهر ساز»

در این میان اینها به نقل از پوپک صابری فومنی مدیرمسئول مجله گل آقا، نوشت: پدرم به منوچهر احترامی لقب «جوهر ساز» داده بود؛ چرا که او از کلمات چون نگین بهره می برد.

دختر کیومرث صابری افزود: پدرم معتقد بود کلمات در دستان احترامی چون گوهری می درخشند و او به درستی آنها را کنار هم قرار می دهد.

وی با بیان اینکه احترامی پیش از هر چیزی انسان بزرگی بود، تصریح کرد: از دست دادن او برای طنز نویسندگان ایران ضایعه بزرگی است. او مردی مهربان، شریف و

وزیر آموزش و پرورش خبر داد

تجهیز کتابخانه های مدارس با همکاری وزارت ارشاد

وی با انتقاد از این که کتاب های درسی گذشته مبتنی بر نیازسنجی نبود، افزود: نیازسنجی در تدوین کتاب های درسی از فعالیت های پژوهشی این وزارتخانه است که برای اولین بار به تولید برنامه درسی ملی منجر شده است.

تالیف کتاب های درسی با استفاده از الگوهای ایرانی
در عین حال معاون آموزشی و نوآوری وزیر آموزش و پرورش نیز گفت: در نظام جمهوری اسلامی ایران الگوهای موفق زیادی وجود دارد که برای تالیف کتاب های درسی می توان از آن ها استفاده کرد.

دکتر عباس رهی افزود: دانشمندان موفق و برجسته ایرانی در انرژی هسته ای، المپیادهای مختلف و جشنواره های خوارزمی، منابع خوبی برای الگوبرداری در کتاب های درسی اند.

وی در بخش دیگری از صحبت هایش درباره رویکرد جدید آموزش و پرورش برای بازنگری کتاب های درسی نیز گفت: در این رویکرد، کتاب های درسی بر اساس پژوهش محوری، خلاقیت، نوآوری و توجه به نیازهای دانش آموزان تالیف می شود و حافظه محوری از سیستم آموزش و پرورش حذف خواهد شد.

وزیر آموزش و پرورش در نشست مطبوعاتی بررسی عملکرد سی ساله آموزش و پرورش از تجهیز و تقویت کتابخانه های مدارس کشور با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی خبر داد.

علیرضا علی احمدی در پاسخ به این سوال که وضعیت کتابخانه های مدارس در حال حاضر چگونه است گفت: هم اکنون در حال تجهیز کتابخانه مدارس هستیم. این کتابخانه ها با کمک وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، انتشارات کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، موسسه منادی تربیت و انتشارات مدرسه تجهیز می شوند.

وزیر آموزش و پرورش با اشاره به افزایش تعداد کتابخانه های مدارس کشور گفت: امروزه ۴۱ هزار و ۳۸۶ کتابخانه در مدارس کشور وجود دارد در حالی که در سال ۷۷ تنها ۲۴ هزار و ۲۱۳ کتابخانه مورد استفاده دانش آموزان بوده است. در ادامه مراسم علی احمدی درباره دیگر فعالیت های وزارت آموزش و پرورش در سطح بین المللی گفت: با همکاری کشورهای منطقه، برای کمک به آموزش و گسترش زبان فارسی کتاب های مشترکی تالیف خواهد شد.

آغاز داوری مرحله سوم جایزه یوسف

دبیرخانه سومین جایزه ادبی یوسف، فهرست داستان های کوتاه راه یافته به مرحله سوم داوری این جایزه را اعلام کرد. بعضی از آثار راه یافته به سومین مرحله داوری جایزه ادبی یوسف عبارتند از: «صدای نوشته فرزام شیرزادی»؛ دو داستان گیلایی کاغذی و «نهنگی بزرگ تر از اقیانوس هند» از مجید پورولی کلشتری؛ گواه کاری از مریم عرفانیان؛ دو داستان «نه ایران» و «پشت درخت بلوط» از بهناز ضرابی زاده؛ «شمامه» نوشته کبری زارع پاکدل؛ دو داستان کلافه ام امروز چه اتفاقی افتاده و «سنگر نما» نوشته حسن شیردل؛ تخته سیاه نوشته فاطمه دهقان نیری و «به نشانی چنار بلند» نوشته علی الله سلیمی. شایان ذکر است آثار رسیده به دبیرخانه این جایزه ۱۲۵۰ اثر از ۸۱۰ نویسنده سراسر کشور بوده است. این آثار در دو مرحله از نظر مباحث فنی و محتوایی داستان مورد ارزیابی و داوری قرار گرفتند و ۱۳۶ اثر باقی ماندند.

جوایز کتاب سال جمهوری اسلامی با حضور رئیس جمهور اهدا شد

سفرهای جذاب کتاب سال

مراسم بیست و ششمین دوره معرفی کتاب سال و شانزدهمین دوره جایزه جهانی کتاب سال، شنبه ۱۹ بهمن ماه جاری در تالار وحدت برگزار شد.

دکتر محمود احمدی نژاد رئیس جمهوری اسلامی ایران در این مراسم گفت: «هر کتابی نشانه مجاهدت، جوشش، نوآوری، دلسوزی و عشق به جامعه بشری و به خود علم است و یک وسیله است برای ارتباط اندیشه ها، تعاطی افکار، بسط علم و ارتقای جامعه بشری».

وی که در انتهای مراسم کتاب سال و پس از اهدای جوایز برگزیدگان سخن می گفت، افزود: «با وجود این همه ابزار ارتباطی جدید، کتاب همچنان اثر گذاری و اهمیت خود را حفظ کرده است و پس از پیروزی انقلاب اسلامی یک حرکت عظیم و عمیق در بخش های گوناگون علم و ادب و اندیشه شکل گرفته که در قالب کتاب خود را معرفی می کند».

رئیس جمهوری در این مراسم خطاب به وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و اندیشمندان کشور گفت: «برنامه کتاب سال یک بهانه است. اینجا یک میعادگاه است؛ میعادگاه همه اندیشمندان و عالمانی که برای سعادت جامعه بشری می اندیشند و می نویسند. شما باید هر چه بیشتر دایره را باز کنید و دعوت کنید تا این مراسم هر سال باشکوه تر و متنوع تر باشد. جایزه کتاب سال باید تبدیل به مرجعی شود که همه اهل نظر بتوانند آثار خود را عرضه کنند».

دکتر احمدی نژاد در بخش دیگری از سخنان خود گفت: «از نگاه دین و در اندیشه الهی، همه انسان ها ظرفیت آن را دارند که به بالاترین نقطه کمال برسند و خداوند متعال هم استعداد لازم را در وجود همگان قرار داده است. در این راه انسان ها رقیب یکدیگر نیستند بلکه یار یکدیگرند. اعتلای هیچ کس مانع کمال دیگری نیست؛ به عکس، کمال هر فرد، موجب کمال دیگران و شکوفایی استعداد های الهی در دیگران است».

وی افزود: «نکته اوج حرکت انسان ها آن جایی است که آحاد بشر به جایی برسند که همه استعداد های الهی در آن ها شکوفا شود. اصل و حقیقت زندگی در آن زمان متجلی خواهد شد. خداوند آن استعداد را در انسان ها قرار داده که با تلاش، تعاون و همکاری صفات و اسماء الهی را در خودشان متجلی کنند. این یک مسیر طولانی است و خدا ابزار لازم را برای طی این مسیر در اختیار انسان قرار داده است. موثرترین ابزار عبارت است از علم. علم بهترین راهنما و یار انسان برای پیمودن این مسیر است».

رئیس جمهوری گفت: «علم باید در خدمت صلح، برادری و امنیت باشد، راه را نشان بدهد و مرزهای جغرافیایی، نژادی و قومی را بردارد؛ اما مع الاسف در طول تاریخ در نقطه مقابل اندیشه الهی کسانی بوده اند که از همه استعدادها و امکانات برای تسلط بر دیگران و ارضاء خودخواهی ها استفاده کرده اند».

وی افزود: «اینکه می بینید علم را به طور انحصاری برای خود می خواهند، به خاطر این است که از نگاه الهی فاصله گرفته اند و الا از نگاه دینی نشر و ترویج علم کار مقدسی است. دینداران واقعی در طول تاریخ از ناشران واقعی علوم بوده اند اما کسانی که در نقطه مقابل اندیشه الهی هستند، همه چیز و از

ارسال شده است و طرح تقویت بنیه و توان علمی کتابخانه های تخصصی دانشگاه ها نیز در دستور کار است تا مقادیر معتناهی کتاب تقدیم کتابخانه های دانشگاه ها شود».

وی درباره آمار کتابخوانی نیز گفت: «گاهی جامعه ما متهم بود که سرانه کتابخوانی روزانه ۳ دقیقه، توام با مسامحه است اما خوشبختانه آمارهایی که امروز از میزان کتابخوانی مردم داریم، نسبت به گذشته راضی کننده است. در طول سال های اخیر همکاران من بر این شدند که به دنبال یک ارزیابی درست از وضعیت کتابخوانی بروند. ما چند گروه را به صورت موازی به دنبال این کار فرستادیم. نتیجه تحقیق در استان تهران و آذربایجان شرقی در بعضی نقاط به ۱۵ دقیقه و با احتساب میانگین، به بیش از ۲۰ دقیقه رسید».

وی همچنین با اشاره به پژوهش نهاد کتابخانه های عمومی گفت: «محصول نظرسنجی این نهاد نیز مایه خوشحالی است و ۱۸ دقیقه سرانه مطالعه روزانه برای کل کشور را نشان می دهد».

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در پایان سخنان خود از حمایت های ریاست جمهوری در تقویت بنیه کتاب و کتابخوانی تقدیر کرد و افزود: «این گونه حمایت ها که با حمایت دستگاه های دیگر همراه بود، منجر به نتایج ملموس و محسوس شده است و امیدواریم با گسترش چنین حمایت هایی شاهد ثمرات شیرین آن در آینده باشیم».

رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس مطرح کرد
رشد ۱۰۰ برابری عنوان کتاب ها در ۳۰ سال
دکتر غلامعلی حداد عادل رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی نیز دیگر سخنران این مراسم بود.

وی گفت: «باید خدا را شکر کنیم که امروز در جهان یک حرکت عمیق، سازنده و آزادی بخش علم شکل گرفته است که جلسه امروز شاید صحنه کوچکی از این حرکت عظیم را به نمایش گذاشته است».

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی عنوان کرد استقبال بی نظیر از کتاب در ایران

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز در مراسم کتاب سال گفت: «یکی از برکات انقلاب این بود که جامعه ایرانی که در پیشینه تاریخی خود انس بسیار نزدیکی با کتاب داشت و در برهه ای از زمان دچار غفلت شده بود، با طالع انقلاب اسلامی رجوعی به گذشته کرد».

محمدحسین صفار هرنندی گفت: آمار عناوین ما در سی سال گذشته بیش از ۱۰۰ برابر شده است که بخش عمده ای از این دستاوردها را مرهون هدایت های مردی می دانیم که به ملت ما آموخت به ارزش های وجودی خود برگردند؛ مردی که وقتی از نمایشگاه کتاب دیدن می کرد چنان طعم شیرین کتابخوانی را در کام مخاطب می انداخت که مخاطب را ترغیب به کتابخوانی می کرد».

وی افزود: «استقبال از کتاب در جامعه ما در بعضی شاخص ها شاید در جهان کم نظیر باشد. استقبال از نمایشگاه کتاب در سالهای اخیر به رکوردهای شگفت انگیزی دست پیدا کرده است. ۵ میلیون بازدیدکننده در سال جاری موجب مباحثات است و باید آن را به رقم چندین میلیونی در نمایشگاه های استانی کتاب اضافه کرد».

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی درباره اهدای کتاب به کتابخانه های عمومی، مدارس و مساجد نیز گفت: «در طول سه سال گذشته بیش از ۲۰ میلیون جلد کتاب به ارزش ۴۰ میلیارد تومان به کتابخانه ها

جمله علم را در انحصار خود می خواهند».

رئیس جمهوری در ادامه گفت: «اگر با نگاه دینی و الهی با پدیده ها مواجه نشویم، نعمت های الهی تبدیل به ابزار انحطاط بشر، بسط کینه مندی، کشتار، تبعیض و جنایت می شود. گرچه اندیشه مادی در طول تاریخ در مقابل خدامحوران وجود داشته باشد اما در ۲۰۰ سال اخیر این اندیشه در قالب شعارهای نو و ادعاهای انسانی بلایی بر سر بشر آورده که در طول تاریخ سابقه نداشته است. تعداد آدم هایی که در قرن بیستم کشته شدند، به مراتب بیشتر از کل کشته های تاریخ است».

رئیس جمهوری افزود: «آن علمی مفید است که از دل عالم مومن و پاک بجوشد و حاصل آن در دست انسان های مومن و پاک باشد. ما امروز یک مسئولیت جهانی داریم؛ همه علما باید دست به دست هم بدهند تا علم را از اسارت نجات دهند. امروزه عمده علم در اسارت و انحصار است و عمدتاً علیه بشریت به کار گرفته می شود و باید تلاش کنیم علم را نجات دهیم».

مراسم اهدای جوایز کتاب سال جمهوری اسلامی و جایزه جهانی کتاب سال با حضور رئیس جمهور، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، سخنگوی دولت، رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس و معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار شد

(خواندنی های علمی) نصب علاء سلاله نوری، علی رحمانی، مستوره سادات مدرسی و الهام محسن نیا رسید.

بخش جنبی کتاب سال

جوایز بخش جنبی جایزه کتاب سال با حضور اهداکنندگان جوایز بخش های اصلی و دکتر حسین دهقان رئیس بنیاد شهید انقلاب اسلامی برگزار شد. بنیاد شهید انقلاب اسلامی در این بخش علاوه بر جوایز کتاب سال، یک حج عمره نیز به برگزیدگان اهدا کرد.

در بخش جنبی علاوه بر اهدای جوایز جنبی جایزه جهانی کتاب سال، جوایز بخش بررسی آثار بعد از پیروزی انقلاب نیز اهدا شد.

کتاب شرح ۴۰ حدیث در حوزه شخصیت امام خمینی (ره) از انتشارات موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)، مجموعه تیان کاری از گروه نویسندگان همین موسسه، روزشمار جنگ ایران و عراق از انتشارات مرکز اسناد دفاع مقدس، ترجمه کتاب ایران بین دو انقلاب کاری از احمد گل محمدی و محمدابراهیم فتاحی ولیلایی، نهضت حضرت امام خمینی (ره) تألیف حمید روحانی از موسسه تنظیم و نشر آثار حضرت امام خمینی (ره)، سازمان مجاهدین خلق (پیدایش تا فرجام) تألیف جمعی از نویسندگان موسسه مطالعات و پژوهش های سیاسی، اسناد لانه جاسوسی آمریکا از موسسه مطالعات و پژوهش های سیاسی، سیر مبارزات سیاسی حضرت امام (ره) در آینه اسناد به روایت ساواک از موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)، آخرین سفر شاه ترجمه عبدالرضا هوشنگ مهدوی، خاطرات عزت شاهی ترجمه محسن کاظمی، خاطرات و مبارزات حجت الاسلام فلسفی تألیف مرحوم علی دوانی و شیر و عقاب (روابط بدرجام ایران و آمریکا) ترجمه فروزنده برلیان (جهانشاهی) برگزیدگان این بخش بودند که جوایز خود را از دستان رئیس جمهوری اسلامی ایران دریافت کردند.

مؤلفان برگزیده دوره بیست و ششم

در بخش مؤلفان برگزیده در ابتداء در حوزه فلسفه اسلامی و روان شناسی دو اثر در شاخه های فلسفه اسلامی و فلسفه غرب برگزیده شدند.

در شاخه فلسفه اسلامی کتاب نصیرالدین طوسی فیلسوف گفت و گو تألیف دکتر غلامحسین ابراهیمی دینانی برگزیده شد و جایزه شاخه فلسفه غرب نیز برای تألیف کتاب بررسی انتقادی و تطبیقی فلسفه نظری کانت نصیب دکتر حسین غفاری شد. اما حوزه دین تنها یک برگزیده در شاخه حدیث داشت؛ حجت الاسلام عزیزالله عطاردی برای تألیف کتاب مسند الامام امیرالمومنین علی بن ابیطالب (ع) جایزه کتاب سال را از آن خود کرد.

حوزه علوم کاربردی نیز دو برگزیده داشت. در شاخه آمار کتاب نظریه احتمال تألیف دکتر عین الله پاشا برگزیده شد. در حوزه علوم کاربردی در شاخه مهندسی برق، کتاب خطوط انتقال فعال در مخابرات الکترونیکی جایزه کتاب سال را نصیب مؤلفان خود دکتر عبدالعلی عبدی پور و دکتر غلامرضا مرادی کرد. اما حوزه ادبیات دو برگزیده را معرفی کرد؛ در شاخه داستان، کتاب قاعده بازی نوشته فیروز زنوزی جلالی برگزیده شد و جایزه شاخه شعر نیز به کتاب دستور زبان عشق سروده مرحوم قیصر امین پور رسید که به همسر وی اهدا شد.

در حوزه تاریخ نیز کتاب آثار تاریخی و رارود و خوارزم تألیف دکتر منوچهر ستوده برگزیده شد. در نهایت حوزه کودک در سه شاخه دین، داستان و علوم فنون سه اثر به عنوان آثار برگزیده بیست و ششمین دوره جایزه جهانی کتاب سال دست یافتند؛ در حوزه دین کتاب و اکنون تنها یک وعده باقی مانده است تألیف حورا طباطبایی قمی، میتر بیگلری، مونا زرباف و زهره لؤلویی برگزیده شد. در حوزه داستان کتاب ۳۰ قصه، ۳۰ شب نوشته مژگان شیخی برگزیده شد و جایزه حوزه علوم و فنون نیز به کتاب کتاب های راز

که ضمن احاطه بر تمام پیشرفت های علمی که ترجمه بخشی از آن را سامان می دهد، با حرکت به سوی تالیف، حرکت در سمت و سوی انقلاب اسلامی و تحقق اهداف چشم انداز بیست ساله را شتاب دهیم. مطالعات تطبیقی در نتایج ۲۵ دوره گذشته جایزه کتاب سال نشان می دهد که توقف در مرحله ترجمه، آثار ناگواری در پیشرفت علمی کشور به جای می گذارد.

وی ضمن اشاره به آمارهایی از ۲۵ دوره کتاب سال، درباره بیست و ششمین دوره کتاب سال جمهوری اسلامی و شانزدهمین جایزه جهانی کتاب سال گفت: این جشن در سه بخش جایزه جهانی (مطالعات اسلامی و ایران)، بخش اصلی (تمام حوزه های دانش در رشته های علمی، ادبی و دینی) و بخش ویژه پیروزی انقلاب اسلامی (در چهار شاخه آثار و اندیشه های امام (ره)، فرهنگ مقاومت و ایثار و شهادت، اندیشه سیاسی انقلاب و تاریخ و مستندنگاری انقلاب در سی سال پس از پیروزی انقلاب با همکاری بنیاد شهید) برگزار شده است.

وی تعداد آثاری را که در کل این بخش ها واجد شرایط در سه حوزه داوری بوده اند ۱۸۹۲۱ عنوان ذکر کرد و گفت: از این میان ۸۳۷ عنوان در مرحله اول داوری واجد امتیاز بوده اند و هر یک از آن ها به وسیله چهار داور از میان استادان داوری شده است.

وی در پایان ویژگی های این دوره را بهره گیری از استادان دانشگاه ها با توزیع مناسب و افزایش صد درصدی آثار راه یافته به مرحله داوری ذکر کرد.

برگزیدگان دوره بیست و ششم کتاب سال

مراسم اهدای جوایز کتاب سال جمهوری اسلامی و جایزه جهانی کتاب سال با حضور رئیس جمهوری، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، سخنگوی دولت، رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس و معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار شد.

اسامی برگزیدگان شانزدهمین دوره جایزه جهانی کتاب سال را در شماره گذشته کتاب هفته خواندید اما بیست و ششمین دوره جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی امسال در دو بخش مجزا از مترجمان و مؤلفان برگزیده تقدیر کرد.

در ابتدای بخش تقدیر از مترجمان برگزیده، در حوزه دین از مترجمان دو کتاب در شاخه های حدیث و ادیان دیگر تقدیر شد. در شاخه حدیث، دکتر سید مهدی جعفری برای ترجمه نهج البلاغه برگزیده شد و در شاخه ادیان دیگر نیز دکتر ابوالقاسم اسماعیل پور برای کتاب دانشنامه اساطیر جهان به عنوان مترجم برگزیده شناخته شد.

در حوزه علوم اجتماعی نیز دو اثر در شاخه های آمار و حسابداری برگزیده شد. در شاخه آمار دکتر محمدرضا مشکاتی برای ترجمه کتاب نظریه های فلسفی احتمال برگزیده شد و در شاخه حسابداری نیز دکتر غلامرضا اسلامی بیدگلی، دکتر شهاب الدین شمس و هستی چیت سازان برای ترجمه کتاب نظریه های مالی نوین برگزیده شدند.

حوزه هنر نیز دو برگزیده داشت؛ در ابتدا امید نیک فرجام برای ترجمه کتاب مقدمه ای بر روایت در ادبیات و سینما در شاخه هنرهای نمایشی عنوان مترجم برگزیده را از آن خود کرد و در شاخه معماری نیز عنوان برگزیده نصیب دکتر مهرداد قیومی بیدهندي مترجم کتاب معنا در معماری غرب شد.

جایزه کتاب سال در حوزه ترجمه در رشته تاریخ نیز به کیکاوس جهاننداری مترجم کتاب روم و ایران دو قدرت جهانی در کشاکش و همزیستی رسید و در حوزه ادبیات داستانی نوجوان نیز، جایزه کتاب سال برای ترجمه کتاب نان و گل سرخ به همسر مرحوم حسین ابراهیمی (الوند) اهدا شد.

در بخش نوجوان همچنین در حوزه علوم و فنون ترجمه کتاب دایرة المعارف اینترنتی علوم کار جمعی از مترجمان و مؤلفان در انتشارات محراب قلم، عنوان اثر برگزیده را از آن خود کرد.

برخاسته از وجدان جمعی و تجربه تاریخی این ملت بود. ملت، استقلال، آزادی و جمهوری اسلامی می خواست تا جامعه خود و آینده خود را بر پایه فرهنگ برگزیده اعتقادات اسلامی بنا کند.

وی افزود: ما امروز در هر سه عرصه مذکور شاهد پیشرفت های وسیع هستیم. از جمله عرصه هایی که میدان تلاش بوده است، عرصه فکر و اندیشه است. جشن کتاب سال جشن سیاستگذاری از تلاش های استادان، متفکران و اهل فکر و اندیشه در این سی سال و در جهت تحقق استقلال و آزادی و برپایی هرچه کامل تر جمهوری اسلامی است. جشن کتاب سال جشنی نمادین برای احترام به اهالی فکر و فرهنگ است.

حداد عادل در مقایسه پیش و پس از انقلاب اسلامی گفت: تعداد عناوین منتشر شده در دهه ۵۰ به زحمت به ۶۰۰ عنوان کتاب در سال می رسید و این بسیار مایه خجال بود که تعداد عناوین کتاب ها در کشوری که در طول تاریخ پرچمدار علم و فرهنگ بوده و تنها کتابخانه رصدخانه مراغه در زمان خواجه نصیر الدین طوسی ۴۰۰ هزار جلد کتاب خطی داشته است، در عصر چاپ و انتشار به زحمت به ۶۰۰ عنوان برسد. این ادعایی است که می توانید با مراجعه به اسناد و مدارک و از جمله مجله راهنمای کتاب درباره آن تحقیق کنید.

وی ضمن اشاره به انتشار هزار عنوان کتاب در سال های ۵۶ و ۵۷ گفت: در سال ۱۳۵۷ جمعیت کشور ۳۶ میلیون نفر بوده است. امروز بعد از ۳۰ سال هنوز این جمعیت دو برابر نشده است اما در سال ۸۶، ۵۵ هزار عنوان کتاب در ایران منتشر شده است. بنابراین در حالی که جمعیت هنوز ۲ برابر نشده است، تعداد عناوین نزدیک به ۱۰۰ برابر شده است که حکایت از پیشرفت در عرصه علم، هنر و فرهنگ می کند.

وی دلایل این امر را افزایش تعداد باسوادان دانشجویان و همچنین تعداد کتابخانه ها و مجلات علمی و تخصصی دانست و گفت: همه این ها حکایت از آینده ای روشن می کند و افزایش تعداد مقالات دانشمندان و استادان ما در مجلات علمی معتبر نیز واقعیتی است که حکایت از رونق گرفتن جنبش نرم افزاری در کشور دارد امری که رهبری انقلاب به عنوان یکی از شرایط حتمی رسیدن به استقلال مستمر بر آن پافشاری و تأکید می کنند.

حداد عادل در بخش دیگری از سخنان خود بر ضرورت توجه به تالیف کتاب های علمی دانشگاهی در مقایسه با ترجمه تأکید کرد و گفت: درصد بالایی از کتاب های درسی در حوزه های علوم پایه، مهندسی و پزشکی ترجمه کتاب های خارجی است و ما باید این روند را تغییر دهیم. استادان دانشگاه های ما باید جرات پیدا کنند و همت کنند و کتاب های درسی رشته های خود را تألیف کنند. اگر استادی بتواند کتابی با معیارهای بین المللی برای تدریس تألیف کند، این امر حکایت از انواع پشتوانه های علمی و تعلیمی می کند که پدیده ای مبارک است.

وی در پایان گفت: من در خواست می کنم که به جای ترجمه کتاب های دیگران، تا آنجا که می توانند تألیف کنند. تألیف یک کتاب درسی دانشگاهی شاید ۱۰ برابر ترجمه زحمت داشته باشد ولی این کار بایسته است و باید در راه آن گام برداریم.

دبیر علمی کتاب سال:

توقف در ترجمه آثار ناگواری دارد

دکتر محمدعلی رضضانی فرانی دبیر علمی جایزه کتاب سال نیز در این مراسم گفت: کتاب سال در ربع قرن به عنوان مهم ترین رویداد فرهنگی در عرصه کتاب، اکنون به یک نهاد بالنده و بی بدیل در سطح ملی و عرصه بین المللی تبدیل شده است و تمام افتخارات آن متعلق به بزرگان و فرهیختگان این ملت شریف خواهد بود.

وی افزود: جایزه کتاب سال افزون بر ادای تکلیف تجلیل از اصحاب دانش، حلقه ای از حلقه های مدیریت فرهنگ و علم در کشور ماست. رضضانی گفت: اکنون زمان آن فرارسیده است

اطلاعیه

قابل توجه ناشران ، کتاب فروشان ، صحافان ، چاپخانه ها ،
لیتوگرافی ها ، مراکز پخش ، ناشران الکترونیک ، کاغذ فروشان ،
گرافیکست ها و تصویرگران سراسر کشور

مجلس

خانه کتاب در حال آماده سازی ویرایش جدید ((مرجع نشر ایران))

حاوی اطلاعات تمام صنوف مرتبط با نشر شامل ناشران ، کتاب فروشان ،

صحافان ، چاپخانه ها ، لیتوگرافی ها ، مراکز پخش ، ناشران الکترونیک ،

کاغذ فروشان ، گرافیکست ها ، تصویرگران ، کتاب فروشان الکترونیک و

نمایندگان ناشران خارجی سراسر کشور می باشد. برای تکمیل اطلاعات

و کمک موثر به زنجیره نشر کشور ، از تمام مراکز فوق درخواست می شود

اطلاعات خود را از طریق نشانی های زیر ، تا پایان بهمن ماه به خانه کتاب

ارسال فرمایند . مراکزی که مایل نیستند اطلاعات آنها در کتاب ((مرجع نشر))

درج شود ، درخواست خود را به صورت کتبی به خانه کتاب ارسال نمایند .

نشانی : تهران ، خیابان انقلاب ، نرسیده به چهارراه ولیعصر ، بین خیابان

فلسطین و برادران مظفر ، شماره ۱۱۷۸ ، طبقه اول

واحد کتابداری و اطلاع رسانی ؛ صندوق پستی ۳۱۳ - ۱۳۱۴۵

تلفن : ۶۶۴۱۴۹۵۰ ، داخلی های ۲۰۴ ، ۲۰۵ ، ۲۰۷ ؛ دورنگار ۶۶۴۱۵۳۶۰

پست الکترونیکی Information@Ketab.org.ir

حرف «الف» لغتنامه فارسی تا پایان سال آینده به پایان می‌رسد

دهخدا؛ لغتنامه‌های به وسعت فارسی

مؤلف هر بخش، به موسسه اجازه چاپ می‌دهد. سلطانی در این باره می‌گوید: پس از اینکه اجازه چاپ داده شد، کار هر فرد به وسیله مولفان دیگر بازخوانی می‌شود تا هیچ اشکالی در آن نباشد. این مرحله بسیار حساس است. بنابراین دغدغه‌ای نداریم که چرا کارمان طول می‌کشد. البته با توجه به فضا و بودجه‌ای که داریم تا به حال بد کار نکرده‌ایم. برای کسانی که مایلند جزوات این لغتنامه را خریداری کنند، کارت اشتراک صادر می‌شود و مشتریان می‌توانند از همین طریق از انتشار جزوه‌های جدید باخبر شوند.

سلطانی تصریح می‌کند: طبق برنامه ریزی‌های انجام شده، قرار است حرف الف تا آخر سال آینده تمام شود. مولفان جدیدی هم به ما پیوسته‌اند و کار بر روی حرف ب هم در حال انجام است و به نظر می‌رسد تا دو سال دیگر بتوانیم حرف ب را هم به پایان برسانیم.

به گفته او پیشرفت کار اخیراً بیشتر شده است چون جلسات هیأت مقابله پنج روز در هفته تشکیل می‌شود. او در این باره توضیح می‌دهد: هر چه تعداد جلسات مقابله بیشتر باشد، کار بیشتر پیشرفت می‌کند.

البته او تأکید می‌کند که فیش‌های مربوط به همه حروف آماده است و به محض اراده مولفان می‌توان کار تألیف هر حرف را شروع کرد اما موسسه لغتنامه دهخدا نیروی کافی برای این کار را در اختیار ندارد. سلطانی می‌افزاید: مولفان این لغتنامه باید اهل لغت و دارای مدرک دکتر یا کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی باشند.

بر این تمام واژگان زبان‌های دیگر که در زبان فارسی کاربرد دارد نیز در لغتنامه فارسی آمده است.

منابع و شیوه کار

به گفته سلطانی منابع لغتنامه دهخدا و تمامی منابعی که تا امروز چاپ شده و می‌شوند، منبع تألیف این لغتنامه هستند. او می‌افزاید: در میان فرهنگ‌های لغت از لغت فرس اسدی که قدیمی‌ترین لغتنامه فارسی موجود است تا فرهنگ هشت جلدی سخن دکتر انوری که از متاخرترین فرهنگ‌های فارسی است، منبع کار ما قرار گرفته‌اند. این در حالی است که کار تألیف این لغتنامه به صورت گروهی انجام می‌شود. به این صورت که فیش‌های دستی‌یارایانه‌ای در اختیار هر مؤلف که عهده دار تألیف بخشی از هر حرف است، قرار داده می‌شود و مولفان بعد از طبقه بندی فیش‌های هر لغت و اطمینان یافتن از اینکه شواهد نظم و نثر و ترتیب تاریخی آن‌ها درست است، برای آن‌ها معنی یابی می‌کنند. سپس معانی ارائه شده برای هر لغت در هیأت مقابله به تمامی مولفان ارائه می‌شود و هر واژه و معنی یا معانی آن، با تأیید همه اعضای هیأت آماده حروفنگاری می‌شود. سلطانی می‌گوید: از آنجا که کار ما گروهی است، صحت و سقم معانی واژه‌های هر حرف در این جلسات مشخص می‌شود و علت کندی کار ما هم همین است چون حتی یک شاهد مثال هم با نظر یک فرد حذف نمی‌شود و باید به صورت گروهی درباره آن تصمیم‌گیری شود.

نمونه خوانی و ویرایش متن‌های حروفنگاری شده هم مراحتی دارد. متن‌های مربوط به هر بخش تا سه مرحله نمونه خوانی و ویرایش می‌شود و سپس

سلطانی می‌گوید: مانند لغتنامه دهخدا، ما هم لغتنامه فارسی را به صورت جزوه جزوه منتشر می‌کنیم که هر چهار تا پنج جلد آن در قطع رحلی صحافی می‌شود.

اما این لغتنامه تفاوت‌هایی هم با لغتنامه دهخدا دارد که مهم‌ترین این تفاوت‌ها را شاید بتوان در نبود اسامی خاص جست و جو کرد. در حالی که در لغتنامه دهخدا اسامی خاص هم آورده شده است.

سلطانی در این باره می‌گوید: در لغتنامه فارسی، لغت‌ها بر اساس مفهومشان در شاهد مثال‌های نظم و نثر معنی شده‌اند. مرحوم دهخدا با توجه به اینکه همه منابع فارسی را در اختیار نداشت، فرهنگ‌هایی را بررسی کرد که تا پیش از تدوین لغتنامه منتشر شده بود. در واقع خیلی از فرهنگ‌ها مثل آندراج، فرهنگ جهانگیری، لغت فرس اسدی و... مبنای قرار گرفته و شاید واژه‌ها بر اساس همان‌ها هم معنی شده باشد اما لغتنامه فارسی بر اساس شواهد معنی می‌شود و هر لغت ممکن است چندین معنی پیدا کند.

به گفته وی از سوی دیگر لغت‌های مهجور و همچنین لغاتی که برای آن‌ها شاهد مثالی پیدا نشده است، در این لغتنامه جایی ندارند. این لغتنامه همچنین یک فرهنگ تاریخی است به این معنا که شواهد هر لغت به ترتیب تاریخی آورده شده و در نتیجه مخاطب می‌تواند با توجه به آن، کاربردهای مختلف هر لغت را در دوره‌های مختلف بفهمد.

به گفته سلطانی می‌توان این لغتنامه را یک لغتنامه توصیفی دانست چرا که تمام کاربردهای هر واژه در آن ثبت شده است و تمامی ترکیب‌ها و مثل‌های مرتبط با آن هم در فرهنگ آورده شده است. علاوه

بر روزگاری که علامه دهخدا، دست به کار فیش برداری برای تألیف لغتنامه خود شد، شاید فکر نمی‌کرد که روزگار به گونه‌ای قدر او را بداند که پس از گذشت سال‌ها از درگذشتش هنوز هم موسسه‌ای با نام او به فعالیت در حوزه لغتنامه نویسی ادامه دهد.

انتشار مجلدات کامل لغتنامه دهخدا در سال ۱۳۵۹ به پایان رسید و هیأت مولفان موسسه لغتنامه دهخدا با توجه به تجربه‌هایی که در طول تألیف لغتنامه به دست آورده بودند و با اشراف بر کاستی‌ها و مشکلات لغتنامه و سایر فرهنگ‌های فارسی، دست به کار تألیف لغتنامه فارسی شدند.

در این میان چندین پیش‌رسانه‌ها به نقل از سرپرست بخش تألیف لغتنامه فارسی از اتمام حرف الف این لغتنامه تا پایان سال آینده خبر دادند.

این خبر بهانه‌ای شد تا به سراغ اکرم سلطانی کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی و سرپرست بخش تألیف لغتنامه فارسی برویم تا از نزدیک با روند کار مولفان این لغتنامه آشنا شویم.

به گفته سلطانی تا کنون ۲۴ جزوه از این لغتنامه که به صورت گروهی تألیف می‌شود در ۳ هزار و ۶۳۶ صفحه منتشر شده است. سلطانی در عین حال تأکید می‌کند این کار حاصل سال‌ها تلاش است چه اینکه، کار بر روی حرف الف این لغتنامه از سال ۶۴ آغاز شده است.

آخرین جزوه لغتنامه فارسی که در سال ۱۳۸۵ منتشر شده، جزوه شماره ۲۴ است. اما در طول دو سال اخیر، دو جزوه ۲۵ و ۲۶ نیز به پایان رسیده و جزوه ۲۷ هم در مرحله گرفتن شابک است.

مدیرعامل مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی کشور تشریح کرد

جزئیات جشن‌های استانی کتاب

در دانشگاه‌ها و زندان‌ها، زمینه تجهیز و راه‌اندازی کتابخانه در همین محل‌ها را ایجاد کرده است.

حجتی در بخش دیگری از سخنانش توزیع ۱۶ میلیون جلد کتاب خریداری شده از ناشران از سوی معاونت امور فرهنگی طی سه سال اخیر را از دیگر وظایف مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران معرفی کرده و می‌گوید: «از ابتدای سال ۸۰ تا کنون ۲۱ میلیون جلد کتاب از سوی مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی توزیع شده است. در این فاصله کتاب‌هایی به ارزش بیش از ۶۵ میلیارد تومان وارد انبار مؤسسه شده که ۵۳ میلیارد آن مربوط به سه سال اخیر است.»

مدیرعامل مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران در ادامه با اشاره به فعالیت‌های واحد انتشارات این مؤسسه می‌گوید: «انتشارات توسعه کتاب ایران (تکا) نیز اخیراً مجموعه‌ای از ۲۰۰ عنوان کتاب شامل ۱۰۰ عنوان در حوزه ادبیات داستانی و ۱۰۰ عنوان در حوزه شعر منتشر کرده که برخی از آن‌ها در همین زمان کوتاه تجدید چاپ هم شده‌اند.»

وی می‌افزاید: «برنامه‌ای در دست داریم تا این کتاب‌ها را به صورت گزیده در حداکثر ۲۰ مجلد به پنج زبان انگلیسی، فرانسوی، آلمانی، اسپانیولی و عربی ترجمه و منتشر کنیم که احتمالاً زبان روسی هم به این زبان‌ها اضافه خواهد شد.» حجتی درباره نویسندگان و شاعران ۲۰۰ عنوان کتاب فوق می‌گوید: «این ۲۰۰ نویسنده و شاعر الزاماً افرادی نیستند که دارای ده‌ها دفتر شعر یا داستان باشند و برخی از آن‌ها نوقلمان بوده‌اند که انگیزه کاری بالایی داشته‌اند و آثارشان هم به وسیله کارشناسان بررسی و کارشناسی شده است.»

مدیرعامل مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران، همچنین از توزیع تازه‌های کتاب در ۵۵ پایگاه تازه‌های کتاب استان‌های مختلف برای آشنایی علاقه‌مندان خبر داده و می‌گوید: «در مجموع هجده هزار جلد کتاب به این مراکز اهدا شده است.» وی در خاتمه به برگزاری نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران در سال آینده اشاره می‌کند و می‌گوید: «محل برگزاری نمایشگاه کتاب سال آینده به یقین مصلاهی امام خمینی (ره) است و در حال حاضر هر دو هفته یک بار، چهارشنبه‌ها جلسات آن برگزار می‌شود، ضمناً شکل‌گیری این جلسات از چند روز پس از برگزاری نمایشگاه بیست و یکم آغاز شده است.»

استان‌های سیستان و بلوچستان و اصفهان برگزار می‌شود.»

وی افزود: «براساس تقویم مؤسسه قرار بود بیست و شش نمایشگاه کتاب استانی در سال جاری برگزار شود اما به دلیل وجود مسائلی چون نبود محل مناسب برای برگزاری نمایشگاه در برخی مراکز، این رویداد را در همه استان‌های کشور شاهد نبودیم.»

وی افزود: «البته امسال نیز همانند دو سال گذشته ادارات کل فرهنگ و ارشاد اسلامی سه زمان پیشنهادی را تا آخر بهمن ماه برای میزبانی نمایشگاه کتاب استانی سال آینده اعلام خواهند کرد تا برای برگزاری نمایشگاه‌های سال آینده برنامه‌ریزی‌های لازم صورت پذیرد.»

حجتی در بخش دیگری از سخنانش به دیگر فعالیت‌های مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران یعنی برگزاری نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران اشاره کرد و گفت: «تاکنون مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران مجری برگزاری هفده دوره نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران بوده است و سال آینده نیز مانند سه سال اخیر، مجری برگزاری این نمایشگاه در مصلاهی امام خمینی (ره) خواهد بود.»

قائم مقام بیست و دومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران در ادامه سخنانش به حضور این مؤسسه در نمایشگاه‌های بین‌المللی کتاب کشور‌های مختلف نیز اشاره کرد و گفت: «تاکنون در ۲۸ نمایشگاه بین‌المللی کتاب در کشورهای مختلف مانند فرانسه، آلمان، هند، روسیه، کویت، یونان و انگلستان حضور داشته‌ایم که حضور در این نمایشگاه‌ها اهداف مختلفی از جمله معرفی نشر و توانمندی‌های ناشران ایرانی را دنبال کرده و خوشبختانه نتایج قابل ملاحظه‌ای را به همراه داشته است.»

برگزاری نمایشگاه‌های مناسبی، موردی دیگر از فعالیت‌های مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران است که حجتی به آن‌ها نیز اشاره کرده و می‌افزاید: «طی سه سال خیر نمایشگاه‌های کتاب در مرقده مطهر امام راحل (ره)، دانشگاه‌ها، زندان‌های کشور و ... به مناسبت‌های مختلفی چون سالگرد رحلت امام (ره)، هفته کتاب، هفته دولت و ... برگزار شده است که از این نمایشگاه‌ها نیز استقبال خوبی صورت گرفته ضمن آن که برخی از این نمایشگاه‌ها مثل موارد برگزار شده

شانزده سال قبل یعنی در شهریور ماه سال ۱۳۷۱، مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران، اولین نمایشگاه کتاب بزرگ استانی را در شهر رشت مرکز استان گیلان برگزار کرد تا اتفاق جدید و تأثیرگذاری در عرصه توسعه فرهنگ کتابخوانی صورت گیرد. گرچه استقبال از چنین نمایشگاه‌هایی به واسطه ضعف در سازوکار توزیع کتاب بسیار قابل توجه بود اما طی سال‌های اولیه فعالیت مؤسسه، روند منظمی در خصوص شکل‌گیری نمایشگاه‌ها در سراسر کشور دیده نمی‌شد.

اما از سه سال گذشته با تغییر مدیریت مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران و تأکید معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نسبت به تسهیل امکان دسترسی به کتاب در سراسر کشور، شاهد افزایش شکل‌گیری نمایشگاه‌های کتاب استانی شدیم. به گونه‌ای که طی سه سال اخیر تاکنون ۴۹ نمایشگاه کتاب در استان‌های مختلف برگزار شد تا تعداد نمایشگاه‌های برگزار شده در مدت شانزده سال فعالیت مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران به ۱۳۹ مورد برسد.

برگزاری ۴۹ نمایشگاه در مدت سه سال و نود نمایشگاه در سیزده سال نشان از توسعه فعالیت‌های این مجموعه فرهنگی دارد که براساس گفته‌های مدیرعامل مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی تازمانی که مشکل توزیع و دسترسی به کتاب در سراسر کشور وجود داشته باشد همچنان شاهد برپایی نمایشگاه‌های کتاب در استان‌هایی که از قبل اعلام آمادگی کنند خواهیم بود. هفته گذشته همزمان با برگزاری جشن‌های سی سالگی پیروزی انقلاب اسلامی، مدیرعامل مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران در حضور خبرنگاران خبرگزاری‌ها و مطبوعات به تشریح فعالیت‌های دو دهه اخیر مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی و همچنین برنامه‌های آتی این مجموعه پرداخت.

احسان‌الله حجتی در این نشست با اشاره به این که فعالیت‌های مؤسسه به یازده بخش از جمله برگزاری نمایشگاه‌های کتاب استانی و همچنین برپایی نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران تقسیم می‌شود گفت: «۹۰ نمایشگاه با میانگین شش نمایشگاه در سال از ۷۲ تا ۸۴ و ۴۹ نمایشگاه با میانگین شانزده نمایشگاه طی سه سال اخیر برگزار شده که دو نمایشگاه دیگر هم تا پایان سال در

بودجه و مخاطبان

بودجه تالیف و انتشار لغتنامه فارسی از محل درآمد اختصاصی مؤسسه لغتنامه دهخدا تأمین می‌شود. درآمد کار فرهنگ نویسی هم مانند بسیاری از کارهای پژوهشی دیگر کم است اما به نظر می‌رسد آنچه که مولفان را به ادامه کار وامی دارد، علاقه به کار و امید به استقبال از سوی مخاطبان باشد.

سلطانی در این زمینه توضیح می‌دهد: «مخاطبان اصلی لغتنامه فارسی را پژوهشگران، استادان و دانشجویان تشکیل می‌دهند. چون یک مخاطب عام مایل نیست بدانند که مثلاً واژه آب در متون نظم و نثر در چه معنایی به کار گرفته شده است. ممکن است افراد عادی هم به این لغتنامه مراجعه کنند اما به دلیل اینکه همه ترکیبات و مثل‌های مرتبط با هر واژه در این لغتنامه می‌آید و در واقع یک لغتنامه توصیفی است، مخاطبان خاص خود را هم دارد.»

به نظر می‌رسد این لغتنامه تا اینجای کار توانسته باشد مخاطبان خاص را به خود جلب کند. سلطانی با اشاره به این مطلب می‌گوید: «در محافل دانشگاهی به کار ما توجه شده است و لغتنامه فارسی توانسته است جای خود را باز کند.»

او ادامه می‌دهد: «زبان در حال تحول است و امیدوارم این لغتنامه هم بتواند تحولات را در خود ثبت کند. حرف درست خود را بزند و محققان را از مراجعه به منابع دیگر بی‌نیاز کند.»

مشکلات لغتنامه نویسی

اما در این میان به نظر می‌رسد مشکلاتی هم بر سر راه لغتنامه نویسی وجود داشته باشد.

سرپرست بخش تالیف لغتنامه فارسی در این باره می‌گوید: «کمبود افراد علاقه‌مند به کار لغتنامه نویسی، یکی از مشکلات ماست. این کار در کنار دانش، به صبر و دقت هم نیاز دارد. اگر کسی دانش و اطلاعات لازم را داشته باشد اما از دو شاخصه صبر و دقت بی‌بهره باشد، نمی‌تواند مدت زیادی در این کار دوام بیاورد. از طرف دیگر لغتنامه نویسی بهره‌مادی هم برای مولفان در پی ندارد. مولفانی که در حال حاضر با ما همکاری می‌کنند افراد برجسته‌ای هستند و اگر به هر کار دیگری در حوزه رشته تحصیلی خود مشغول شوند، درآمد خوبی خواهند داشت اما به صرف عشق و علاقه، به کار تالیف لغتنامه ادامه می‌دهند و تنها به بهره‌مندی بسنده می‌کنند.»

او ادامه می‌دهد: «افراد تازه کاری که مدرک دکترا دارند، به این کار علاقه‌مند هستند اما چون درآمدی برای آن‌ها ندارد، دست به کار تالیف نمی‌شوند و اگر هم بشوند، با وجود علاقه‌ای که به کار پیدا می‌کنند، دوام نمی‌آورند. چون لغتنامه نویسی در کنار همه شاخصه‌های دیگر، شرط دیگری هم دارد؛ این شرط داشتن عشق و علاقه به این کار است.»

کار بر روی لغتنامه دهخدا

مؤسسه لغتنامه دهخدا علاوه بر کار لغتنامه نویسی، کارهایی هم در زمینه لغتنامه دهخدا انجام داده است که از جمله آن‌ها می‌توان به انتشار فرهنگ متوسط دوجلدی دهخدا اشاره کرد که به همت دکتر ایرج مهرکی، دکتر غلامرضا ستوده و اکرم سلطانی تالیف شده است.

در این فرهنگ، اعلام لغتنامه دهخدا، توضیحات دایرةالمعارفی و لغات مهجور حذف شده‌اند.

در کنار این کار، لوح فشرده لغتنامه هم در سه روایت موجود است. البته به گفته سلطانی برخی سویدجویان قفل این لوح‌های فشرده را می‌شکنند و به تکثیر غیرمجاز آن‌ها دست می‌زنند اما این کارها باعث دلسرده شدن مولفان لغتنامه نمی‌شود.

سرپرست بخش تالیف لغتنامه فارسی می‌گوید: «گروه مولفان و هیأت مقابله لغتنامه فارسی برای این کار واقعا زحمت می‌کشند اما کار آتقدر دامنه دار و بزرگ است که بعد از اتمام کار روی هر لغت، احساس می‌کنیم فتح بزرگی انجام داده‌ایم. هر روز کتاب‌های تازه‌ای به زبان فارسی منتشر می‌شود و این کتاب‌ها با مطرح کردن یک لغت تازه، منبع کارمآر می‌گیرند. شاید همین مساله است که دامنه کار ما را روز به روز وسیع‌تر می‌کند.»

سایر محمدی

زبان‌شناسی در سال‌های اخیر رشد چشمگیری در جهان داشته و افزایش مکاتب فکری با شالوده‌های ذهنی متفاوت به توسعه و گسترش این علم کمک فراوانی کرده است. هم‌اکنون نیز فرضیه‌های جدیدی در زیر شاخه‌های این علم در حال توسعه و تکوین است. هنگامی که به مقایسه رشته‌های زیر شاخه زبان‌شناسی می‌پردازیم، در می‌یابیم که از پیچیده‌ترین و انتزاعی‌ترین حوزه‌های آن معنی‌شناسی است چراکه هنوز معنی‌شناسان مطرح دنیا نیز موفق نشده‌اند تعریف واحدی از معنی ارائه دهند. با این حال در این حیطه، گرایش‌هایی نظیر معنی‌شناسی صوری، معنی‌شناسی شناختی، معنی‌شناسی رفتارگرا و ... مشاهده می‌شود. رشد و توسعه این گرایش‌ها از سویی و تحقیق و تفحص معنی‌شناسان در جهت کشف واقعیت‌های موجود در روابط معنایی از سوی دیگر، موجب شده که روز به روز به میزان اصطلاحات تخصصی این حوزه افزوده شود. «فرهنگنامه توصیفی معناشناسی» عنوان کتابی به قلم میترا معدنی است که اخیراً از سوی انتشارات آشتی منتشر شده است. میترا معدنی متولد ۱۳۴۸ تهران دارای مدرک کارشناسی ارشد در رشته زبان‌شناسی همگانی است. این مولف هم‌اکنون به عنوان استاد مدعو رشته زبان‌شناسی در دانشگاه آزاد تدریس می‌کند و در فرهنگستان علوم نیز در بخش معاونت پژوهشی مشغول فعالیت است. وی کتابی با عنوان «ساخت زبان فارسی» را در دست تالیف دارد.

میترا معدنی از روند تألیف «فرهنگنامه توصیفی معنی‌شناسی» می‌گوید

واژه‌ها در هزارتوی معنا

خانم معدنی! معنی‌شناسی از چه زمانی در ایران مورد توجه زبان‌شناسان قرار گرفت؟

زبان‌شناسی در ایران به عنوان یک رشته جدید مطرح است یعنی آقای دکتر محمد دبیر مقدم که نخستین استادی بودند که علم زبان‌شناسی را به جامعه علمی ایران آوردند و در واقع پدر زبان‌شناسی شناخته می‌شوند، بسیار جوان هستند. به همین نسبت معنی‌شناسی کمی دیرتر جای خودش در محافل علمی و آکادمیک و در بین دانشجویان باز کرده است.

غیر از کتاب «درآمدی بر معنی‌شناسی» دکتر کوروش صفوی، کتاب دیگری هم در این زمینه منتشر شده است؟

واقعیت این است که جامع‌ترین کتاب همان کتاب «درآمدی بر معنی‌شناسی» است که چند سال پیش منتشر و تا امروز هم چندین بار تجدید چاپ شده است. البته ایشان کتاب‌های دیگری هم داشتند که از استادان زبان‌شناسی به فارسی ترجمه کرده‌اند اما کتابی که خودشان تالیف کرده‌اند بسیار جامع و کامل است و در زمینه درک و دریافت موضوع کمک فراوانی به مخاطب می‌کند.

اخیراً دکتر صفوی یک کتاب هم با عنوان «فرهنگ معنی‌شناسی» در قطع کوچک تالیف و منتشر کرده‌اند که آن هم کتاب خوب و جذابی است اما من قبل از انتشار این کتاب کار تالیف «فرهنگنامه توصیفی معنی‌شناسی» را شروع کرده بودم و کتاب ایشان را دیدم انگیزه‌ام برای ادامه تالیف این فرهنگنامه خیلی بیشتر شد، نه به قصد رقابت با دکتر صفوی، چرا که اعتراف می‌کنم در زمینه معنی‌شناسی هر چه دارم از ایشان دارم. انگیزه این کار و شروع تالیف این اثر را مدیون درس‌های ایشان در کلاس‌های دانشگاه هستم و واقعا از ایشان سپاسگزارم اما در واقع سعی کردم وقتی کتاب دکتر صفوی منتشر شد کاری متفاوت عرضه کنم. برای همین بر آن شدم اغلب رساله‌های کارشناسی ارشد را که در زمینه معنی‌شناسی نوشته شده مورد بررسی قرار دهم. خیلی اصطلاحات معنی‌شناسی بود که در کتاب‌های موجود دنیا آمده، اما در این رساله‌ها آمده بود. می‌دانید که هر رساله‌ای مطالب و اصطلاحات جدیدی را با خود به همراه دارد بنابراین بیشتر سعی می‌کردم بر این بود که آن اصطلاحات تازه را در این فرهنگنامه بیاورم. البته همه اصطلاحات این رساله‌ها را نیاورده‌ام. چون اگر فلان فارغ‌التحصیل در رساله‌اش بیست یا سی اصطلاح جدید را مطرح کرده من ناگزیر بودم متن کامل آن رساله را بخوانم و از بین همه اصطلاحات آن، اصطلاحاتی که کاربردی‌تر بوده و بیشتر به درد فرهنگنامه می‌خورد را انتخاب کنم. اگر به صفحات پایانی کتاب «فرهنگنامه توصیفی معنی‌شناسی» مراجعه کنید، می‌بینید عناوین کتاب‌هایی را به عنوان منابع تحقیق نوشته‌ام اما همه واژه‌ها و اصطلاحات این آثار را در این فرهنگنامه نیاورده‌ام.

در این فرهنگنامه توصیفی چند مدخل و اصطلاح ذکر شده است؟

در این فرهنگنامه حدود دویست مدخل آمده که از بین این دویست مدخل نزدیک به نیمی از آن‌ها

یاد بگیرد و ظرف کمتر از سه چهار سال با زیر و بم زبان آشنا شود و همه خواسته‌هایش را از طریق زبان بیان کند. زبان‌شناسی بخش‌های مختلفی دارد که یک بخش آن مربوط به مطالعه آواهای زبان است و این که آواها چگونه تولید می‌شوند و چه تأثیری در مخاطب به جای می‌گذارند؟ ما وقتی می‌نویسیم «شنبه» اما «شمبه» تلفظ می‌کنیم، این فرایند در بخش آواشناسی قابل مطالعه است. در فصل دیگر راجع به این صحبت می‌کنیم که واژه‌ها چگونه ساخته می‌شوند و امکانات واژه‌سازی ما چقدر است و با چه ابزار و عواملی می‌توانیم واژه جدید بسازیم و به چه شکل این واژه‌های جدید را وارد فرهنگ مردم کنیم؟ در بخش نحو هم یاد می‌گیریم که این واژه‌ها را چگونه کنار هم قرار دهیم تا جمله‌های مختلف ساخته شوند. نکته جالب اینجاست که هم آواشناسی، هم نحو، هم ساخت واژه که همان صرف است به نوعی ملموس هستند و معنی‌شناسی نسبت به این سه بخش پیچیدگی بیشتری دارد. به خاطر این که هنوز زبان‌شناسان تعریف واحدی از معنی‌شناسی به دست نداده‌اند. خلاصه این که معنی‌شناسی می‌خواهد روشن کند که عبارات، واژه‌ها و جملات چگونه معنی دار می‌شوند و چگونه دو جمله یا دو اصطلاح نسبت به هم معنا می‌یابند.

شما می‌گویید که هنوز زبان‌شناسان مطرح دنیا تعریف واحدی از معنی ارائه نداده‌اند. الان چه تعریفی از معنی مورد قبول اغلب زبان‌شناسان است؟

تا مدت‌ها، معنی‌شناسان و زبان‌شناسان معتبر سعی داشتند معنی را تعریف کنند اما پس از چندی به این نتیجه رسیدند که انگار تعریف معنی نتیجه خاصی ندارد. حالا به فرض که معنی را تعریف کردند، چندان کارساز نیست. مهم این است که ما همه به عنوان گویشوران زبان که زبانی را بلدی و می‌توانیم با یکدیگر صحبت کنیم، معنی حرف همدیگر را بفهمیم. به جای این که معنی را بررسی کنیم و برای معنی تعریف واحدی ارائه کنیم. چون ظاهراً مولفه‌های معنایی مختلفی در هر واژه وجود دارد، به خاطر این که هر یک از معنی‌شناسان به یک

مدخل‌های جدید بوده‌اند؛ مدخل‌هایی که حداقل در کتاب‌های عام‌زبان‌شناسی وجود ندارند ولی در رساله‌های فارغ‌التحصیلان این رشته وجود دارند و استادان راهنما مسلمان با این واژه‌ها و مدخل‌ها آشنایی دارند. شاید در کلاس‌ها هم درباره‌اش صحبت کنند. اما عملاً بسیاری از این اصطلاحات در کتاب‌های معنی‌شناسی وجود ندارد.

قبل از انتشار کتاب دکتر صفوی و فرهنگنامه‌ای که شما منتشر کرده‌اید، آیا کتاب‌های دیگری هم در این زمینه تالیف و منتشر شده بود؟

من در زمینه معنی‌شناسی کتابی ندیده‌ام که اصطلاحات این رشته را گردآوری کرده باشد البته فرهنگنامه‌ای کلی تحت عنوان «فرهنگنامه زبان‌شناسی» چاپ شده که یک بخش از آن مربوط به اصطلاحات معنی‌شناسی است.

در مجموع هدف از معنی‌شناسی چیست و چه کاربردی دارد؟

این سوال در عین حال که ساده به نظر می‌رسد پاسخ به آن دشوار است. آن فردی که وارد مبحث معنی‌شناسی می‌شود طبیعتاً باید مباحثی کلی در زمینه زبان‌شناسی بلداند. یکی از هدف‌های زبان‌شناسی بررسی ساختارهای زبان است البته در این میان زبان به مفهوم عام مدنظر است نه زبان فارسی یا انگلیسی و ... در واقع زبان‌شناسی می‌خواهد توضیح بدهد که زبان چیست و چه کارکردی دارد؟ به عنوان مثال یک کودک برای اولین بار چه فریاد و چه تغییر و تحولی در ذهنش اتفاق می‌افتد که می‌تواند از زبان استفاده و مقصودش را بیان کند. چگونه این کودک می‌تواند به این سرعت و به این زیبایی زبان را

شما معنی‌شناسی را زیر شاخه زبان‌شناسی معرفی کرده‌اید. دلیل این که معنی‌شناسی را پیچیده‌ترین و انتزاعی‌ترین مبحث این حوزه می‌دانید، چیست؟ اگر من مثلاً دو جمله حرف بزنم، وقتی آن را ضبط کنید، می‌توانید راجع به آن کار کنید، می‌توانید درباره عناصر زیر زنجیره‌ای یا عناصر آوایی که سبب

گذری بر «غلبه بر پشت گوش اندازی» اثر دکتر ویندی درایدن

لطفا پشت گوش نیندازید!

مهارت، عدم اطلاع و قرار گرفتن در شرایط بحرانی.

اصل قضیه

فصل سوم کتاب به درک زمینه های کلی روان شناختی آن سوی پشت گوش اندازی شما اختصاص دارد، به زبان خودمان یعنی متوجه می شوید اصل قضیه از کجا آب می خورد.

«بیشتر پشت گوش اندازی ها، نمونه اعمالی هستند که روان شناسان آن را رفتار اجتنابی می نامند. ما آدم ها پشت گوش اندازی می کنیم چون می خواهیم از چیزی که به نظرمان خطر آفرین می آید، اجتناب کنیم (اجتناب از خطر). یا این که پشت گوش می اندازیم چون پیش بینی می کنیم در صورت رویارویی با یک وضعیت خاص به زحمت می افتیم (اجتناب از درد سر)»

حفظ برابری، پیش درآمد، تمهید میان فردی، پیامد منطقی و محتمل، از دیگر انواع کارکردی پشت گوش اندازی هستند که اگر خواستید بیشتر درباره آن ها بدانید باید زحمت بکشید و کتاب را بخرد!

باورهای پشت گوش

در فصل بعدی کتاب، نویسنده برای چندمین بار اشاره می کند که علت اصلی پشت گوش اندازی شما این است که سفت و سخت به یک رشته باور ها (یا نگرش) چسبیده اید که شما را وادار می کنند کاری را که به نفع شماست امروز انجام دهید، به فردا موکول کنید. بعد برای این که حوصله مخاطب از این همه تکرار سر نرود به چهار باور ناسالم اشاره می کند.

خواستارهای انعطاف پذیر؛ فاجعه انگاری، در دسرگریزی، حقیر پنداری، این یعنی وقتی شما کارتان را به تاخیر می اندازید یا به هیچ وجه حاضر به انعطاف نیستید، یا شرایط موجود برای انجام کار را به طرز افراطی ناخوشایند می پندارید (فاجعه انگاری)، یا فکر کنید قادر به تحمل وضعیتی که به دنبال آن پیش خواهد آمد نیستید (درد سرگریزی) یا وقتی به وظیفه ای فکر می کنید که نمی توانید به خوبی از عهده آن برآید، تصمیم می گیرید آن کار یا حتی فکر کردن درباره آن را هم شروع نکنید (حقیر پنداری). حالا که آگاهی شما درباره ریشه طفره روی های بی موردتان بالا رفت بد نیست نگاهی هم بیندازید به باور های سالم (جایگزین چهار باور غلط قبلی)؛ اولویت های کامل، ضد فاجعه انگاری، تحمل درد سر و پذیرش گریبی.

باقی قضایا

فصل آخر کتاب نیز توصیه های جالب دیگری دارد، البته فقط برای کسانی که ابتدای کتاب را به دقت خوانده اند کاربرد دارد. ویندی درایدن توصیه می کند که بر عذاب وجدان حاصل از پشت گوش اندازی غلبه کنید، با کار کاذب مبارزه کنید، حواس پرتی تان را درمان کنید، از این شاخه به آن شاخه نپرید، رفتارهای افراطی نداشته باشید، بهانه تراشی و دلیل تراشی بیهوده نکنید و با نتیجه گیری های مخدوش مبارزه کنید. مهارت های حل مسئله را بیاموزید و ... البته هر کدام را به طور مفصل یا ذکر مثال توضیح داده است.

اگر کتاب را خواندید و از آن لذت و احیاناً به کار بردید فراموش نکنید، بخش بزرگی از قابل فهم بودن کتاب به خاطر ترجمه روان شهروز نورصالحی است که در برخی پاورقی ها معادل های دیگر یک واژه را هم آورده است. اما اگر هنوز قانع نشده اید که بابت کتاب ۲۱۰ صفحه ای دکتر ویندی، سه هزار تومان ناقابل خرج کرده و نشر پیدایش را یاری کنید، بهتر است به همان عادت پشت گوش اندازی خود بچسبید تا بسیار بیشتر از این مبلغ ضرر کنید.

غلبه بر پشت گوش اندازی

به پشت گوش اندازی دارید و سال هاست که این کار را می کنید و به طور دائم از این رفتار خود متضرر می شوید.

اگر توانستید تشخیص دهید که دچار کدام پشت گوش اندازی هستید آن گاه نیاز به آموختن چهار مهارت دارید که عبارتند از آگاهی، هدفمندی، تعهد و ایستادگی.

جدول حقیقت یاب

شاید جالب ترین بخش کتاب مربوط به روش تشخیص «طفره رفتن از کاری» باشد که به وسیله یک جدول ساده شرح داده شده است. در این روش، شما جدولی دو ستونی دارید که در آن مزایا و منافع انجام کاری را برای خودتان یا دیگران مشخص کنید در جدولی دیگر از همین روش برای برشمردن معایب یا مضار انجام کاری استفاده می کنید. اگر شما هم جزو افرادی باشید که سال هاست می خواهند روزانه نیم ساعت ورزش کنند اما با اعتماد به نفس بالا تاکنون آن را به تعویق انداخته اید - یا به قول دکتر ویندی آن را پشت گوش انداخته اید - این جدول ساده می تواند خیلی کمکتان کند.

آدم ها هنگامی پشت گوش اندازی می کنند که به طور معمول به مزایای کوتاه مدت طفره رفتن از انجام کاری که به نفع آنهاست، بیشتر اهمیت می دهند تا به مزایای درازمدت انجام کار مورد نظر. بنابراین، هنگام بررسی این واقعیت که انجام کار مورد نظر به نفع شماست یا نه، نتایج کوتاه مدت و بلندمدت را با هم در نظر بگیرید. اگر باز هم در تصمیم گیری مردد بودید از خوتان سوال کنید که اگر دوست یا خویشاوندی عیناً همان اطلاعاتی را که خودتان از فرم تحلیل سود-زیان به دست آوردید، در اختیار تان بگذارد، چه توصیه ای به او می کنید.

یک تبصره

ویندی درایدن البته آنقدرها هم سختگیر نیست اگر چه می گویند: «در صورتی که به پشت گوش اندازی مزمن اختصاصی یا عمومی مبتلا باشید، احتمالاً استعداد زیادی برای فریب دادن خود دارید. دقیق تر بگویم، احتمالاً دلایل زیادی برای خودتان می آورید که الان زمان مناسبی برای انجام کاری که به نفع شماست نیست» اما بلافاصله توضیح می دهد: «پیدا کردن راهی برای فریب گذاشتن میان دلایل موجه و ناموجه به تعویق انداختن زمانی که برای شروع کار تعیین کرده اید، اهمیت زیادی دارد.» سپس دلایل موجه آگاهانه و منطقی به تعویق انداختن یک تکلیف را برمی شمارد؛ بیماری و کسالت جسمی، اختلال هیجانی - عاطفی، فقدان

گلناز اسکندرحمزه: «همه ما در زندگی خود بعضی وقت ها، پشت گوش اندازی می کنیم. برای مثال چند نفر از ما تا به حال پرداخت صورت حسابی را تا دقیقه آخر به تعویق انداخته ایم؟ حال آن که پرداخت به موقع آن به نفعمان بوده است؟ دو خبر خوب و یک خبر بد برایتان دارم. اولین خبر این است که اگر بخواهید می توانید به خودتان کمک کنید تا بر هر نوع مشکل پشت گوش اندازی غلبه کنید.

خبر بد این است که این کار آسان نیست. خواهش می کنم قبل از این که کتاب را ببینید و کنار بگذارید - زیرا در صورتی که مشکل پشت گوش اندازی مزمن داشته باشید، در این مرحله به شدت به این کار وسوسه می شوید - به من فرصت دهید تا توضیح بدهم!»

تجربیات ۲۵ ساله آقای دکتر

دکتر ویندی درایدن در سال ۱۹۵۰ در لندن متولد شده است. وی استاد مشاوره در کالج گلداسمیت لندن است و بیش از ۲۵ سال است که به روان درمانی و مشاوره فعال اشتغال دارد. پرونده او تالیف یا ویرایش بیش از صد جلد کتاب را نشان می دهد. خودش در مقدمه کتاب «غلبه بر پشت گوش اندازی» که از سوی نشر پیدایش منتشر شده است می گوید: «این کتاب حاصل تجربه های شخصی ام در مقام مشاور است که بیش از ۲۵ سال است به مردم کمک می کند که بر مشکل پشت گوش اندازی خود غلبه کنند.

خواننده این کتاب با روش های شناسایی و مبارزه با باور های ناسالمی که زیربنای پشت گوش اندازی هستند، آشنا می شود و راه های کنترل و مهار آن را می آموزد.

اما قضیه به همین سادگی ها هم نیست. پشت گوش اندازی (تعطل یا طفره ورزی) ریشه در باور های افراد دارد. علت اصلی پشت گوش اندازی دائمی این است که فرد سفت و سخت به یک رشته باور ها یا نگرش هایی چسبیده است که او را وادار می کند کاری را که بهتر است امروز انجام دهد به فردا موکول کند. اما این باور ها چیست؟ ریشه در کدام تفکرات شناختی یا غیرشناختی دارد؟ آیا به زمینه تربیتی، تجربیات فردی، دوران کودکی و ... برمی گردد؟ در بخش اول کتاب به طور مشروح و به زبانی ساده و البته علمی به سوالات پاسخ داده شده است. وجه علمی این کتاب یکی از وجوه تمایز آن نسبت به کتاب های شبه روان شناسی است که ظاهراً توانسته اند با عناوین عجیب و غریب طیف بزرگی از خوانندگان را هم جذب کنند.

پشت گوش؛ دو تا

نویسنده بعد از ارائه تعریف جامعی از پشت گوش اندازی، زمینه های اصلی آن را برمی شمارد و در نهایت به دو نوع پشت گوش اندازی می رسد؛ مزمن اختصاصی و مزمن عمومی.

«اگر دچار پشت گوش اندازی مزمن اختصاصی هستید، احتمالاً مشکل دیرینه ای برای انجام به موقع کارها در یک زمینه از زندگی خود دارید، اما در سایر زمینه ها با این مشکل مواجه نیستید. یکی از مراجعان من همه کارها را به موقع و حتی اکثراً قبل از موعد مقرر انجام می دهد، جز یک کار. این خانم سال هاست کارهایی را که به نحوی به پرداخت مالیات مربوط می شود، پشت گوش می اندازد. این روش موجب پرداخت جریمه های متعدد و حسابرسی های وقت گیری شده است که در صورت انجام به موقع امور مالیاتی قابل پیشگیری بود. اما اگر مبتلا به پشت گوش اندازی مزمن عمومی هستید یعنی در چندین زمینه مهم از زندگی خود گرایش

جنبه از معنی توجه دارند. به همین دلیل نهایتاً یک تعریف از معنی ارائه می کنیم که برای همه قابل قبول باشد در دوره متوسطه اول که آموزش می دادند نقطه چیست و خط چیست؟ اگر قرار بر مقایسه باشد، معنی شناسان ابتدا سعی داشتند نقطه و خط را برای ما تعریف کنند اما هر کدام از جنبه ای خاص و زوایای مختلف، معنی خاصی از آن به دست می دادند اما بعداً به این نتیجه رسیدند که همه می دانیم نقطه و خط چیست؟ پس بیاییم رابطه نقطه و خط را بررسی کنیم. این شد که به جای این که از معنی تعریف جامعی ارائه کنند، سعی کردند روابط معنایی را بررسی کنند؛ یعنی رابطه ای که بین معناها و جمله ها وجود دارد و بدین ترتیب معناشناسی نوین از همین طریق شکوفا شد.

در حوزه معنی شناسی چند گرایش وجود دارد؟ شما گرایش هایی مانند معنی شناسی صوری، معنی شناسی رفتارگرا، معنی شناسی شناختی و ... را نام بردید.

به طور واحد در حوزه زبان شناسی و در کنار هر تئوری زبان شناسی که در حوزه نحو مطرح و بررسی شده است، یک گرایش هم در حوزه معنی شناسی ایجاد شده است. این که بگوییم پنج یا شش گرایش در حوزه معنی شناسی وجود دارد درست نیست و چنین چیزی وجود ندارد. مثلاً در معنی شناسی سنتی فقط روابط معنایی را بررسی می کنند. بعد از آن معنی شناسی جدیدتری تحت عنوان «معنی شناسی ساختاری» پیدا شد که در این مبحث معنی واژه ها را به طور همزمان بررسی می کردند. عناصر سازنده واژه ها از جمله و ندها، تکرارها و عبارات و جملات را بررسی کردند تا بتوانند معنای آن ها را استخراج کنند. واژه هایی که هم در فرهنگنامه توضیحی مورد بحث ما آمده، در کتاب دکتر صفوی آمده مثل شمول معنایی، تضاد معنایی و ... در بخش معنی شناسی ساختارگرا وجود دارد. گروه دیگری از معنی شناسان بودند که معنی شناس شناختی نامیده می شوند و در این حوزه سعی می کردند مفهوم اصلی واژه ها را بررسی کنند.

البته این بدان معنا نیست که اگر کسی در حوزه معنی شناسی ساختارگرا کار می کند تواند از ایده های معنی شناسی شناختی استفاده کند بلکه تلفیقی از این دو هم می تواند باشد. معنی شناسان سعی کردند به شیوه صوری کار کنند. یعنی آمدند منطق صوری را به کار گرفتند و سعی کردند از واژه ها و اقلام ریاضی استفاده کنند. البته معنی شناسی انواع دیگری هم دارد مانند معنی شناسی علمی، کاربردی، فلسفی و ...

شما هدف از جمع آوری اصطلاحات این مجموعه را شناساندن برخی دستاوردهای زبان شناسان جوان کشورمان اعلام کرده اید. این فرهنگ چه کمکی در این زمینه می تواند بکند؟

من زمانی که این کتاب را تالیف کردم، بارها از دکتر یارمحمدی که بسیار از بررسی این کتاب از سوی ایشان سپاسگزارم. کمک گرفته ام. ایشان استاد بزرگی در رشته زبان شناسی در دانشگاه شیراز هستند. ایشان می گفتند: «من به قدری از اصطلاحات این کتاب استفاده می کنم که حد ندارد. به خاطر این که بچه ها خود به خود علاقه به معنی شناسی دارند. اگر می خواهیم رشته ای در دانشگاه رشد کند باید یکی از کارهایی که انجام می دهیم شناساندن و معرفی تلاش های این استادان در این حوزه باشد.

اگر بخواهید این فرهنگنامه را یک بار دیگر بنویسید چه تغییراتی را ضروری می دانید؟

مسلمان این اثر را با همکاری چند تن از دوستان تکمیل تر می کنم. هر سال در دانشگاه های دولتی و آزاد، رساله های فراوانی در زمینه معنی شناسی ارائه می شود که این رساله ها باید بررسی شوند و در نهایت واژه های جالب و جدیدی که در این رساله ها می آید به این فرهنگنامه اضافه شود. در یک تعریف کلی بازخوانی رساله های دانشجویان و استخراج اصطلاحات معنی شناسی تازه می تواند این فرهنگنامه را پر بارتر و روزآمد تر کند تا قابل استفاده قشر وسیع تری از دانشجویان این رشته قرار گیرد.

کتاب سال جمهوری اسلامی ایران، بیست و ششمین دوره خود را در حالی پشت سر نهاد که در نزد عام و خاص به عنوان یکی از محوری ترین و موثرترین حلقه های مدیریت علم و فرهنگ کشور شناخته می شود؛ جایزه ای که تعلق آن به یک اثر مکتوب، حاکی از تایید و تکریم نخبگان علمی و فرهنگی کشور و زمینه ساز استقبال وسیع طیف های گوناگون مخاطبان از آن است. کتاب سال، امسال در سه حوزه شامل بخش های اصلی، جایزه جهانی (مطالعات اسلامی و ایران) و بخش ویژه پیروزی انقلاب اسلامی برگزار شد که شمار آثار واجد شرایط داوری در این حوزه ها به ۱۸۹۲ عنوان رسید. از این میان ۸۳۷ عنوان در مرحله نخست داوری واجد امتیاز تشخیص داده شدند که هر یک از آنها پس از بررسی از سوی چهار داور و طی فرایندی روشمند امتیازی مشخص کسب کرد. آنچه در پی می آید، فهرست اسامی تمامی داوران کتاب سال جمهوری اسلامی ایران به تفکیک رشته های گوناگون این جشنواره بزرگ فرهنگی است که انتشار آن بی شک بر شفافیت دستگاه ستجشی این جایزه و اعتبار علمی آن خواهد افزود. ضمن آن که داوران کتاب سال که از میان استادان حوزه و دانشگاه و صاحب نظران رشته های علمی گوناگون انتخاب شده اند، فرصت خواهند یافت تا بازتاب داوری خود را در مجامع علمی و فرهنگی کشور به سرعت و صراحت باز یابند. کتاب هفته امید دارد که با تاسی سایر جشنواره های فرهنگی به الگوی کتاب سال، نقد علمی و داوری شفاف و روشمند در عرصه فرهنگ مکتوب رونقی روزافزون گیرد.

داوران بیست و ششمین دوره کتاب سال

گروه کلیات

محمد مهدی فرقانی، مهدخت بروجردی، امیرمسعود مظاهری، غلامرضا فدایی، فریبرز خسروی، نورالله مرادی، حسام الدین آشنا، ناهید بنی اقبال، سیدفرید قاسمی، رضایی شریف آبادی، باقر ساروخانی، اصغر دادبه، عباس حری، کاظم حافظیان رضوی، جمشید کیانفر، بهاء الدین خرمشاهی، کامران فانی، یونس شکرخواه، عبدالله انوار

گروه نسخ خطی

فریبا افکاری، عبدالله انوار، حبیب الله عظیمی، رضا خانی پور

فلسفه اسلامی

فاطمه فنا، حسن ابراهیمی، محمد سعیدی مهر، رضا داوری اردکانی، اکبر ثبوت، شهرام پازوکی، حمید طالب زاده، احمد عابدی، سیدحسین موسویان

فلسفه غرب

رضا داوری اردکانی، سیدحمید طالب زاده، محمدعلی رضائی فرانی، مجید حمیدزاده، هادی صادقی، امیر دیوانی، محمد سعیدی مهر، روح الله عالمی، بهمن پازوکی، شهین اعوانی، اصغر مصلح، احمد احمدی، عبدالله نصری، مینو حجت، حسن اسلامی، امیر مازیار، حسن ابراهیمی، محمدرضا ریخته گران، محمد جواد صافیان، محسن جوادی

روان شناسی

جواد اژه ای، علی فتحی آشتیانی، محمدکریم خدایپناهی، پرویز آزاد فلاح، سیمین حسینیان، علی اصغر احمدی، سیدعباس تولایی

گروه دین (کلیات، اسلام)

علی بهرامیان، سیدهدایت الله جلیلی، مجیدفلاح پور، حسین حیدری، محمد هادی امینی، شهرام خداوردیان

گروه علوم قرآنی و حدیث

مجید فلاح پور، محسن قاسم پور، سید هدایت الله جلیلی، نجفقلی حبیبی، حبیب الله عظیمی، صادق آئینه وند، مجید معارف، منصور پهلوان، ایرج گلجانی، علی رضا حلم زاده، سید محمد علی ایازی، علی رواقی، محمود عابدی، بهاء الدین خرمشاهی، محمد علی لسانی فشارکی، سید محمد راستگو

گروه فقه و اصول

مصطفی محقق داماد، غلامحسین هادیان، احمد عابدی، سیدعلی حسینی، یعقوبعلی برجی

گروه کلام

حبیب الله عظیمی، عبدالله صلواتی، هدایت الله جلیلی، حسن ابراهیمی، ایرج گلجانی، نجفقلی حبیبی، مجید فلاح پور، صادق آئینه وند، محسن جوادی، حمیدرضا آیت اللهی، رضا اکبری، عبدالله انوار، انشاء الله رحمتی، محمد سعیدی مهر، محمدصادق زاهدی، سعید زیباکلام، عبدالحسین خسروپناه، محمدعلی رضائی، رضا برنج کار

اخلاق

هادی صادقی، حمیدرضا آیت اللهی، محمد رضائی فرانی، حمید شهریاری، علیرضا حلم زاده، جعفر گل محمدی، مصطفی دلشادتهرانی، نجفقلی حبیبی، عبدالله صلواتی، رضامختاری، علی بهرامیان، مجید فلاحپور، غلامحسین هادیان، حسن عابد جعفری

گروه عرفان و تصوف

حسن ابراهیمی، مسعود صادقی، علی شیخ الاسلامی، مجتبی زروانی، شهرام پازوکی، هادی وکیلی، محمدهادی امینی

گروه سیره معصومین (ع)

اصغر قائدان، صادق آئینه وند، علی بهرامیان، نجفقلی حبیبی

گروه ادیان دیگر

حق پرست، هدایت الله جلیلی، علی مظهر قراملکی، ژاله آموزگار، شهرام پازوکی، احدفرامرز قراملکی، قربان علمی، بهزادسالکی، کتابون مزادپور، حسین حیدری، مجتبی زروانی، امیرعباس عزیزمانی، حسین هوشنگی، مسعود جلالی مقدم، منصور معتمدی، هادی امینی، حسین حیدری

گروه علوم اجتماعی

غلامرضا جمشیدی ها، جلال الدین رفیع فر، سیدمحمد میرسندسی، محمدرضا جوادی یگانه، حمید احمدی، نقی لطفی، علی بلوکیاشی، علیرضا دهقان نیری، حمید عبدالهیان، محمد زاهدی اصل،

گروه حقوق

سیداحمد کاظمی موسوی، مصطفی محقق داماد، علیرضا محمدزاده، سیدحسن میرحسینی، رضا وصالی محمود، رحیم نوبهار، ایرج گلدوزیان، سیدعلی آزمایش، سیدحسین صفایی، محمدرضا احمدی، عباس حرّی

گروه حسابداری

جعفر باباجانی، محمدرضا شورورزی، قدرت الله طالب نیا، حسین کثیری، غلامحسن تقی نتاج، محمد عرب مازار، ابوالقاسم فخاریان، حسین عبدو تبریزی، مهدی تقوی، محمد اسماعیل فدایی نژاد، احمد احمدپور، یدالله مکرمی، حسین اعتمادی، عزیز عالی ور، ویدا مجتهدزاده، محمدرضا نیک بخت

مدیریت

علی اکبر فرهنگی، سیدرضا سیدجوادین، محمد سعیدتسلیمی، علی رضائیان، امین عمید، محمدحقیقی، امیر مانیان، مجد اکبریان، احمد روستا، جمشید امانی، عبدالمجید ابراهیمی، غلامرضا گودرزی، احمد جعفر نژاد، حبیب رودساز، بهروز دری

گروه آموزش و پرورش

محسن ایمانی، عزت خادمی، علی اصغر احمدی، محمدرضا جعفر پاک سرشت، سید مهدی سجادی، مهناز اخوان تفتی، زیبا کلام، حسین اسکندری، منصور علی حمیدی، فریاده عامری، احمد به پڑو، شکوه الزمان بنی جمالی

زبان های باستان و گویش های ایرانی

ایران کلباسی، عسگر بهرامی کهنیش نژاد، علی اشرف صادقی، محمود جعفری دهقی، احمد خاتم مفاقی، ابوالقاسم اسماعیل پور، گلریز صالح

زبان و ادبیات عرب

محمد باهر، علی رضا باقر، باقر قربانی زرین، محمدعلی آذرشب

زبان زبان های دیگر

احسان عباسلو، نادر حقانی، علی اشرف صادقی

گروه ریاضیات

محمد مهدی هزاوه ای، نظام الدین مهدوی امیری، ابوالفضل گندمی

گروه فیزیک

فرزین آقامیر، ناصر شریف لو، نوری زوز، وحید کریمی پور، کراسوس غفوری تبریزی

گروه شیمی

محمدرضا ارشدی، محمدرضا سعیدی، ابوالقاسم مقیمی، افشین شفیعی، محسن تفضلی، علی مقاری، منصور زاهدی

گروه زمین شناسی

میر علی اکبر نوگل سادات، صدرالدین امینی، مسیب سبزه نی، احمد معتمد، محمد حسین آدابی، امرالله فتیحی، عباس انصاری، ابوالقاسم قائمی، عبدالرحیم هوشمندزاده، محسن الیاسی، عبدالهادی قزوینیان، محمد حسن نبوی

گروه زیست شناسی

عادل جلیلی، محمود تولایی، علی اصغر معصومی، محمد حسن عصاره، حسن ابراهیمی زاده، جمال قدوسی، عباس قمری زارع، منصور شریعتی، ابراهیمی شریفی عاشور آبادی، محمد حسین لباسچی، علی هاتف سلمانیان، محمود تولایی،

شمس اعظم انصاری، هوشنگ داداش زاده فهیم، حبیب آقابخشی، علی اصغر سعیدی، غلامرضا غفاری، فرشاد مؤمنی، حمیدرضا جلالی پور، حسین کچوئیان، احمد نقیب زاده

گروه آمار

احمد گائینی، پارسیان، حمید پزشک، ابوالفضل گندمی، نادر نعمت اللهی، وحیدی اصل، محسن محمدزاده، ناهید سنجرى

گروه علوم سیاسی

حسین یکتایی، علی رضا صدرا، یدالله محمدی، بهادر امینیان، محسن خلیجی، نجف لک زایی، سید احمد موثقی، محمد حسین حافظیان، رضاشیرزادی، احمد نقیب زاده، جهانگیر معینی علمداری، محمدجواد غلامرضا کاشی، جمشید کیانفر، غلامحسین زرگری نژاد، سعیده لطفیان

گروه اقتصاد

داوود منظور، محمدبالجو، محمد مهدی عسگری، فرزین وش، الله مراد سیف، احمد شعبانی، غلامرضا کشاورز، عیوضلو، تیموررحمانی، مؤمنی، شاهرودی

مهرداد بهمنش، سیدلطیف موسوی، مهدی فروزنده، فیروز ابراهیمی، سیده زهرا بطحائی

گروه پزشکی

مجید صادقی، سید جواد مولی، مهدی محبعلی، عباس محمودزاده، مصطفی رضائیان، حسین کشاورز، سعید مروتی، هادی مازوچی، کاظم احمدی، مرتضی ایزدی، رضا توکلی

گروه دامپزشکی

بیژن رادمهر، محمد مهدی سلطانی، محمد رضائیان، سیدحسین حسینی، سیدمصطفی پیغمبری، حسینعلی عرب، بهرام شجاع دوست، غلام رضا عبدالله پور، گودرز صادقی

گروه مواد معدنی

جلال مجازی، محمد قربانی، هاشم بنی هاشمی، عبدالله افشار، پرویز دوامی

گروه مهندسی برق

محمدحایری، کیوان مزورتنی، جلیل راشد محصل، بنایی، حمیدرضا مؤمنی، محسن ابوتراب، فرخ آرم، محمود کمره ای، محمدرضا آقامحمدی، امیراحمد شیشه گر، فریدون بهنیا

گروه مهندسی کامپیوتر

کریم فائز، سعید باقری شورکی، بابک صادقیان، سلیمان فلاح، محمدتقی روحانی، کامبیز بدیع، قوام الدین رضوی زاده، محمد تشنه لب، علی موفر رحیم آبادی، بهروز قلی زاده، قدسی، مرادی

گروه مهندسی مکانیک

محمدحسین کارگرنوین، عبدالرضا اوحدی، نادر منتظرین، منصور نیکخواه بهرامی، بیژن مولایی، محمود شاکری، علی حاجیلویی، هوشنگ افشاری، مجید صفاراول، بونری، منوچهر راد، حمید احمدیان، مهدی ظهور، سیدمحمد خلیلی، مسعود برومند، محمدحسن غفاری سعادت، ابراهیم دامنگیر، بهار فیروزآبادی، کریم مظاهری، جواد اکبری، میراحمدی، شهریار فریبرز، ابوالقاسم عسگری پورطوسی

گروه مهندسی عمران

ابوالحسن وفاپی، مسعود سفید، حسین محمدی شجاع، خویی، مجید صادق آذر، هادی افشار، مرتضی زاهدی، عطاژاد، فیاض رحیم زاه، محسن قائمیان، محمدتقی کاظمی

گروه مهندسی شیمی

مرتضی سهرابی، فرخانی، تورج محمدی، برزین، پروری، حمیدی، ابوسعید رشیدی، پیروی، اروجلیان، سمنائی رهبر، علوی، کتاب، منتظر رحمتی

گروه مهندسی صنایع

حمید شهریاری، عبدالله آقایی، مهدی فتح الله

گروه مهندسی کشاورزی

مهندس محمدرضا برازش، حسین صادقی، حسن

عادل، محمدرضا کریمی شهری، ابراهیم گنجی مقدم، کاظم ارزانی، علی مدرس ثانوی، فرید شریعتمداری، محمد چیدری، پریسا طاهرلو، آروبی، مهران ابادری، ابراهیم پورجم، علیرضا خداشناس، سیدجمال فرج الحسینی، مسعود شمس بخش، محمدکاظم سوری

گروه علوم نظامی

سردار یحیی صفوی، سردار مصطفی ایزدی، حسین غلابی، مجید مختاری

کلیات هنر و هنرهای نمایشی

سیدشهاب الدین عادل، اسماعیل بنی اردلان، محمداقبر قهرمانی، علی اکبر عزیزاد، احمد الستی، مسعود اوحدی، محمدرضا ریخته گران، شهرام پازوکی، محمدرضا خاکی، محمد ضیمران، فتاح محمدی، محمدحسین حلیمی، ایرج داداشی

معماری

محسن حبیبی، حامد مظاهریان، اسفندیار زبردست، مهدی حجت، زهرا اهری، جهانشاه پاکزاد، علی غفاری، محمدرضا بمانیان، رضا سیروس صبری، سیدحسین بحرینی، ایرج اعتصام، فرشاد رزمگاه

نقاشی

عبدالمجید حسینی راد، مهدی حسینی، محمد خزایی، محمدحسین حلیمی، امیرحسین کریمی

موسیقی

عبدالمجید کیانی، شاهین فرهت، شریف لطفی، داریوش طلاپی
تربیت بدنی
 احمدفرخی، محمدحسین عزیزاد، فرزادغفوری، بهمن میرزایی، سیدمهدی آقاپور، محمود گودرزی، امیررضا خادم، حسن دانشمندی، حیدر صادقی، محمدرضا کردی، امیرحسین براتی

نقد ادبی

غلامحسین غلامحسین زاده، عباسعلی وفاپی، مریم حسینی، محمدحسن حائری، ناصر نیکویخت، عباس ماهیار، قدرت الله طاهری، منوچهر اکبری، حسینعلی قبادی، محمود بشیری، محمود فتوحی، سهیلا صلاحی مقدم، محمد غلامرضایی، محمدجعفر یاحقی

گروه متون قدیم

میر جلال الدین گزازی، غلامرضا مست علی پارسا، مهین پناهی، منوچهر اکبری، احمد خاتمی، محمد غلامرضایی، محمد دانشگر، ابوالقاسم رادفر، محمد سنگری، عباسعلی وفاپی، علی رضاحاجیانزاد، ناصر نیکویخت، غلامحسین غلامحسین زاده، اصغر دادبه، یوسف نیری

ادبیات معاصر (نثر)

منوچهر اکبری، عبدالعلی دستغیب، راضیه تجار،

تاریخ

محمدصادق آئینه‌وند، اصغر قائدان، علی بهرامیان، جمشید کیان فر، هایده لاله، روزبه زرین کوب، عسگر بهرامی، محمدباقر وثوقی، آرزو رسولی

جغرافیا

بهبول علیجانی، جمشید جداری عیوضی، احمد پوراحمد

کودک و نوجوان (علوم و فنون)

محمود امانی، محمود سالک، دکتر هدیه شریفی، کاظم طلاپی

کودک و نوجوان (شعر)

مصطفی رحماندوست، شکوه قاسم نیا، بابک نیک طلب، افشین علاء، ناصر کشاورز

کودک و نوجوان (داستان تالیف)

مهدی کاموس، مریم جمشیدی، حسین فتاحی

کودک و نوجوان (ترجمه)

محسن سلیمانی، احمد عربلو، سپیده خلیلی

کودک و نوجوان (دین)

سیدعلی محمد رفیعی، محمود حکیمی، مصطفی نعمتی، امید وهابی املشی

کودک و نوجوان (کلیات)

وحید نیک خواه آزاد، سید صادق موسوی

داوران بخش جنبی

گروه تاریخ نگاری و مستندنگاری، مجتبی سلطانی، عباس سلیمی نمین، حبیب الله اسماعیلی، علی شجاعی صائین، حجت الله ایزدی

گروه ایثار، جهاد و شهادت

غلامعلی رجائی، حجت الاسلام حسین مستوفی، یدالله محمدی، مجید فلاح پور

گروه شخصیت امام (ره)

نجفقلی حبیبی، منوچهر اکبری، حجت الاسلام حسین مستوفی، مجید فلاح پور، صادق آئینه‌وند

گروه اندیشه سیاسی انقلاب

صادق آئینه‌وند، یدالله محمدی، محمدجواد الواندی، سیدمحمدطاهایی

کامران پارسی نژاد

ادبیات معاصر (نظم)

جواد محقق، حسین اسرافیلی، پرویز بیگی، حمیدرضا شکار سوری، احمد نادمی، منوچهر اکبری، صابر امامی

گروه ادبیات زبان های دیگر

طهمورث ساجدی، جمشید ارجمند، بابک معین، احمد سمیعی، علی اکبر خمیجانی فراهانی، احسان عباسلو، حسین ملانظر، بهزاد قادری، سیاوش جمادی، امیرعلی نجومیان، عباس پژمان، علی غضنفری، علی عباسی، فتح الله بی نیاز، شیده احمدزاده

فراخوان ارسال کتاب برای یازدهمین دوره انتخاب (کتاب سال ولایت)

به میمنت هزار و صد و هفتاد و پنجمین سالگرد میلاد مبارک حضرت ولی عصر عجل... تعالی فرجه الشریف یازدهمین دوره انتخاب و معرفی کتاب سال ولایت برگزار می‌شود.

در این دوره بنا بر آیین نامه کتابهایی که در طی سال ۱۳۸۷ هجری شمسی ۱۴۲۹ هجری قمری و سالهای ۲۰۰۸ - ۲۰۰۷ میلادی در سه حوزه تالیف و ترجمه و تصحیح درباره شخصیت و سیره و آثار و معارف اهل بیت علیهم السلام برای نخستین بار چاپ و منتشر شده است بررسی و در مراسمی به کتابهای برگزیده جوایز نفیس اهدا خواهد شد.

همچنین در این دوره به آثار برگزیده از میان کتابهایی که از سال ۱۳۵۸ تا پایان سال ۱۳۸۷ در سه حوزه و سطح یاد شده، درباره حضرت امام رضا علیه السلام منتشر شده‌اند، جایزه ویژه‌ای اهدا خواهد شد.

از همه نویسندگان و ناشران و مراکز و موسسات علمی و فرهنگی داخلی و خارجی درخواست می‌شود که دو نسخه از کتابهای خود را، که در موضوعات فوق تهیه شده‌اند، به دبیرخانه کتاب سال ولایت ارسال فرمایند.

مهلت ارسال کتاب تا پایان تیر ماه ۱۳۸۸ می‌باشد.

نشانی:
 قم، خیابان انقلاب (چهار مردان) کوچه ششم، شماره ۲۳۰
 منزل آیت... العظمی حائری یزدی
 تلفن: ۰۲۵۱-۷۷۲۲۲۹۱
 نشانی پایگاه اطلاع رسانی: www.ketabevelayat.ir

دبیرخانه کتاب سال ولایت

ضرب المثل‌هایی با طعم فلفل

تاریخ و تمدن بشر امروز از پنج حوزه کهن تمدنی سر برآورده است؛ حوزه ایرانی- هندی، حوزه چین و شرق دور، حوزه هلال خصیب، حوزه رومی - یونانی و حوزه آمریکای جنوبی. این حوزه‌های

کهن را می‌توان به عنوان پایه‌های تمدن بشری به شمار آورد. به دیگر سخن همه پیشرفت‌ها و اوج‌هایی که تاریخ و بشر امروز به آن‌ها دست یافته بی‌گمان در یکی از همین پنج حوزه کهن تمدنی پایه‌ریزی و جهت‌دهی شده به طوری که این قول در میان فیلسوفان تاریخ و علم الاجتماع معروف است که اگر گذشتگان مادر این حوزه‌های تمدنی به گونه دیگری می‌اندیشیدند یا ارزش‌های دیگری را بنا می‌کردند بی‌تردید زندگی امروزی ما شکل و شمایل دیگری داشت. به همین دلیل تمام پژوهش‌های انسان‌شناسی در میان جوامع حوزه‌های تمدنی از اهمیت غیرقابل انکاری برخوردار است. از دیگر سو، یکی از مهم‌ترین راه‌های شناخت تفکر و نوع نگاه یک جامعه مطالعه تمام جنبه‌های فرهنگ است. فرهنگ نیز بنا بر تعریف تمام ساخته‌های یدی و فکری یک جامعه را شامل می‌شود. بدین ترتیب، مطالعات فرهنگی، پژوهش در دایره عظیمی از نمادها، نشانه‌ها، افسانه‌ها، معماری و دیگر عوامل سازنده تمدن را می‌طلبد. ضرب‌المثل نیز یکی از عوامل سازنده تمدن و فرهنگ است که می‌تواند باز نمایاننده بخشی از سیر تفکر و دیدگاه‌های بنیادین، اما غیررسمی یک جامعه باشد. «باتو، نان و پیاز» عنوان کتابی است که به گردآوری ضرب‌المثل‌های مکزیکی پرداخته است. چنانچه اشاره شد یکی از دلایل اهمیت کتاب، حوزه‌ای است که مضمون کتاب ناظر به آن است. توضیح آن که، مکزیکی یکی از کشورهای مهم در قلمرو حوزه تمدنی آمریکای جنوبی است و آثاری چون «باتو، نان و پیاز» به بیان و ارائه نگاه‌های موجود در یک حوزه کهن تمدنی می‌پردازند و به این طریق می‌توان به بن‌مایه‌های فکری و فرهنگی تمدن امروزی نیز دست یافت. این کتاب ضرب‌المثل‌های مکزیکی را تحت عناوین و مفاهیمی چون نیکوکاری، زندگی، عدالت، عشق، شجاعت، فقر، قدرت و حقیقت دسته‌بندی کرده است.

از دیگر ویژگی‌های مثبت کتاب حضور خوسه گوادولوپه خیمنس کورنادو در کنار رامین ناصر نصیر به عنوان گردآورندگان کتاب مذکور است. حضور افراد بومی در کنار پژوهشگری غیربومی از آن حیث مهم و مثبت است که این افراد می‌توانند بسیاری از پیچیدگی‌ها و مشکلاتی را که در ترجمه وجود دارد برطرف کنند. به ویژه، ضرب‌المثل بخش‌هایی از زبان را تشکیل می‌دهد که دارای پیچیدگی‌های معنایی و ساختاری منحصر به فردی است.

«باتو، نان و پیاز» به رغم این خصوصیات مثبت کاستی‌هایی نیز دارد. مهم‌ترین ضعفی که در کتاب وجود دارد آن است که پس زمینه‌ها و بسترهای تاریخی ضرب‌المثل‌ها - گرچه در ترجمه مورد توجه قرار گرفته در متن کتاب به آن‌ها اشاره نشده است در حالی که بسیاری از ضرب‌المثل‌ها به واقع‌ای تاریخی یا امری عینی مربوطند که می‌توان با اشاره به آن‌ها زوایای پنهان ضرب‌المثل را بیشتر آشکار کرد. علاوه بر این، کتاب مورد بحث هیچ مقدمه‌ای در مورد اهمیت ضرب‌المثل یا روش تحقیق و گردآوری ضرب‌المثل‌ها ارائه نکرده است.

«پیرتر از خود» در گفت‌وگو با حمیدرضا شکار سری

واژه‌ها منفجر می‌شوند

حمیدرضا شکار سری به تازگی مجموعه «پیرتر از خود» را منتشر کرده است که تجربه‌ای نو برای این شاعر به حساب می‌آید. گفت‌وگویی که در پی می‌آید به ساختار شاعرانه این مجموعه، تفاوت آن با آثار قبلی شاعر و بررسی وجه ادبی آن مرتبط می‌شود. «باز جمعه‌ای گذشت»، «گزیده ادبیات معاصر شماره ۵۴. مجموعه شعر- نیستان»، «حماسه کلمات- نقد و بررسی ۲۰ سال شعر دفاع مقدس» و «آزسکوت به حرف» از دیگر آثار شکار سری به حساب می‌آیند.

شما علاوه بر استفاده از بسترهای اجتماعی، توجه ویژه‌ای به شعر معاصر، فرم‌ها و مصادیق آن داشته‌اید. این نوع پرداخت تعمدی بوده یا در طول زمان در آثارتان شکل گرفته و آن را تدوین کرده‌اید؟

اصطلاح بسیار معروفی وجود دارد که بنا بر آن همه متن‌ها به شیوه‌ای به هم مربوط هستند. رابطه بینامتنی هم که دیدگاه نظریه‌پردازانی مثل باختین، ژولیا کریستوا و بارت بوده، بیانگر همین موضوع است. هیچ متنی بدون کمک متن‌های قبل از خود شکل نمی‌گیرد و خواننده نمی‌شود. این مسئله به خصوص در متن‌های ادبی صدق می‌کند. گاهی این رابطه بینامتنی آگاهانه شکل می‌گیرد، اما در اغلب موارد ناآگاهانه اتفاق می‌افتد. زمانی که این ارتباط آگاهانه باشد، شاعر از تکنیک بینامتنیت نه به عنوان یک راه برای فهم شعر، بلکه به عنوان یک تکنیک استفاده می‌کند. همان طور که شما می‌فرمایید در شعرهایی از این مجموعه به فرم کارهای پیش از خود نظر انداخته و سعی شده بین آن‌ها یک رابطه بینامتنی ایجاد شود.

البته گاهی هم نگاه منتقدانه نسبت به همان فرم‌ها به چشم می‌خورد.

بله. طبیعی است که گاهی این اتفاق می‌افتد.

تجربه‌های جدیدی در زمینه فرم شعر در این کتاب به چشم می‌خورد. در واقع آثار شما به کارهای موج نو و شعرهای مثنوی که اجازه می‌دهند تا تخیل شاعرانه راحت‌تر جولان دهد، نزدیک شده است. چطور به این فرم رسیدید؟

این حرکت، حرکتی بود که از چند سال پیش با مجموعه شعر قبلی من، از تمام روشنایی‌ها، آغاز و پیگیری شد. حرکتی که بر فاصله‌گیری از هرگونه ادبیت در متن تکیه داشت؛ ادبیت به این مفهوم که زبان شعر نسبت به زبان خودکار یا زبان رسمی برجستگی داشته باشد و نوعی تفاوت را نمایان کند. این فاصله‌گیری از ادبیت متن از شعرهای دهه چهل با کارهای آقای احمدرضا احمدی و دیگران آغاز شد. این نیت وجود داشته که شعر فارغ از هرگونه ادبیت، جذابیت‌های فرمی و موسیقایی، فقط و امدار هنجارشکنی در معنا باشد نه امدار برجستگی فرمی که در صورت شعر خود را نشان می‌دهد. در بسیاری از شعرهای این مجموعه - و نه در تمام آن‌ها - سعی شده تا از این جذابیت‌های فرمی و موسیقایی فاصله گرفته شود.

استفاده از نکاتی مثل اسم شعر یا تقدیم شعر به افراد خاص و ورود عبارات خاص و حواشی به متن، خصوصیت جالبی است که در بعضی شعرها تکرار شده است. این مسئله مقدر از خودآگاه شما نشأت گرفته است؟

از مدت‌ها پیش به این مورد توجه داشتم که متن به تنهایی فهمیده نمی‌شود بلکه عناصر دیگری وجود دارند که به فهم آن کمک می‌کنند مثل عناصر بینامتنی که به آن اشاره کردم، یا عناصر فرامتنی؛ به عنوان متنی که در اختیار مخاطب است و با کمک آن خود متن را می‌خواند یا عناصر پیرامتنی که متن‌های دیگری هستند که به فهم و خوانش متن اصلی کمک می‌کنند. از جمله عناصر فرامتنی می‌توان به عنوان، فرم نوشتاری، تقطیع، تقدیمیه شعر و .. اشاره کرد. این مسئله مورد نظر من و بسیاری از شاعران دیگر بوده است که عناصر فرامتنی به عنوان خصوصیتی است که همراه شعر در نظر گرفته می‌شود و به فهم آن کمک می‌کند و حتی ممکن است شعر بدون آن‌ها گنگ و نامفهوم باشد.

در شعر «تفحص» هم که به شهدای تفحص تقدیم شده، فرم ضربان و شتاب رایادآور می‌شود چنان‌که در هر سطر شعر یک کلمه قرار گرفته است و انگار اجرای آن نشانگر شتاب و سرعت رزمندگان است. انفجار یک بمب باعث می‌شود که سطرهای این شعر به این گونه شکل بگیرد و به محض شکل گرفتن، پس از یک کلمه یا حداکثر دو یا سه کلمه سطر قطع شود و به سمت سطر بعدی حرکت کند. این فرم انقطاع در واقع همان عنصر بینامتنی است که به بهتر فهمیده شدن متن کمک کرده است.

وقتی کارها را می‌خوانیم، حس می‌کنیم بسیار رها و آزاد هستند اما مشخص است که شما این کارها را به همین صورت نوشته‌اید. آیا ویرایش عمده‌ای در کار داشتید؟

ما چیزی به عنوان شعر آزاد نداریم. هر متنی برای آن که تبدیل به متن ادبی و در مرحله بعد تبدیل به شعر شود، خصوصیتی دارد که آن را از سایر متن‌های غیر شعری جدا می‌کند

البوت؛ صاحب سُرزمین هرز، بیان می‌کند که ما چیزی به عنوان شعر آزاد نداریم. هر متنی برای آن که تبدیل به متن ادبی و در مرحله بعد تبدیل به شعر شود، خصوصیتی دارد که آن را از سایر متن‌های غیر شعری جدا می‌کند و تردیدی در آن نیست. بنابراین خواه ناخواه وقتی شعری را می‌خوانیم یا می‌سراییم، می‌دانیم که با یک متن مصنوع در ارتباط هستیم بنابراین این متن ساخته شده با متن‌های غیرهنری و غیر شعری حتما متفاوت است.

اما در مجموعه «پیرتر از خود» شاعر به کدام عنصر پیش از سایر عناصر توجه کرده است؟

همانطور که عرض کردم، هنجارشکنی در درونه زبان باعث تمایز و تفاوت این متن‌ها از متن‌های غیر شعری شده است نه آرایه‌های ادبی مثل واج آرایی یا آرایه‌های موسیقایی و جذابیت‌های فرمی معمول که توصیه فرمالیست‌ها برای شکل گرفتن یک شعر است. به هر صورت، اگر برخی همان هنجارشکنی‌های معنایی را به عنوان فرم در نظر می‌گیرند، من نمی‌خواهم درگیری لفظی با کسی داشته باشم. قطعاً آرایه‌هایی در درونه زبان و نه در برونه آن در هر شعری مورد نظر است که آن را از متن‌های غیر شعری جدا می‌کند.

آیا کار دیگری هم در دست انتشار دارید؟

بعد از کتاب «پیرتر از خود» مجموعه‌ای شامل هجده شعر منتشر شد که هر شعر به زندگی یک پیامبر از حضرت آدم (ع) تا حضرت محمد(ص) توجه می‌کند. انتشارات اردیبهشت این شعرها را با عنوان «عصر پایان معجزات» منتشر کرده که با ترجمه انگلیسی شعرها همراه است و خوشبختانه ظرف مدت کوتاهی که از چاپ آن گذشته، نقدهای خوبی بر آن منتشر است البته این شعرها در مجموعه «پیرتر از خود» هم وجود دارند.

همه اشعار این مجموعه در کتاب «پیرتر از خود» هم وجود دارند؟

در «پیرتر از خود» پانزده شعر با عنوان «پایان عصر معجزات» آمده است که سه یا چهار شعر با توجه به معجزات پیامبران دیگر که به لحاظ نحوه شکل‌گیری با همین موضوعات تقریباً در یک رده قرار می‌گرفتند، به آن‌ها اضافه شده و همراه با ترجمه انگلیسی آن‌ها در موسسه فرهنگی انتشاراتی اردیبهشت به صورت یک مجموعه مستقل چاپ شده است.

«نقد ادبیات منطبق با حقیقت» در گفت و گو با کامران پارسی نژاد

بازی ژانرها در زمین نقد

مباحث مرتبط با نقد ادبی در سال‌های اخیر مورد توجه ویژه کارشناسان ادبی بوده است و بسیاری توجه به این مباحث را نخستین گام برای رسیدن به ادبیات فاخر عنوان می‌کنند. اما یکی از نکاتی که در این عرصه کمتر مورد توجه قرار گرفته، خودی کردن نظرات و تئوری‌هاست، به طوری که اغلب آثار منتشر شده درباره تئوری‌ها را آثار ترجمه شده تشکیل می‌دهند. هر چند با توجه به ماهیت موضوع، ترجمه تئوری‌های ادبی ضروری می‌نماید، اما باید با توجه به سابقه ادبی کشورمان در این عرصه نیز به دورنی کردن تئوری‌ها همت گمارد؛ کاری که کامران پارسی نژاد در کتاب «نقد ادبیات منطبق با حقیقت» آن را مورد توجه ویژه قرار داده است.

در این کتاب از جنبه‌های مختلف داستان‌نویسی به مسئله نقد ادبی پرداخته شده است؛ از زیرساخت‌های داستان گرفته تا مسائلی مثل هرمنوتیک و تاویل ساختار این کتاب چگونه شکل گرفت و چطور این عناصر مختلف را کنار هم گردآورید؟

حوزه اصلی فعالیت من به طور کلی ادبیات داستانی است و من پیرامون مباحث و مبانی ادبیات کار می‌کنم و در این عرصه نیز خودم را از عنصر ترجمه بی‌بهره نمی‌دانم، هر چند که معتقدم ترجمه متون باید با شرح و بسط همراه باشد تا مخاطب ایرانی آن را به خوبی متوجه شود. در واقع منابعی که در مباحث مورد استفاده قرار می‌دهم، بیشتر ترجمه‌ای و از متون اصلی منابع انگلیسی است تا کتب فارسی. به خصوص در کارهای پژوهشی. در حوزه ادبیات داستانی، هم به مکاتب ادبی که پیرامون داستان و شکل‌دهنده انواع آن است توجه دارم و هم به خود انواع داستان و به نوعی نویسنده داستان. نیت اصلی من این بوده که از یک زاویه دید محدود به داستان نپردازم و این طور نبوده که صرفاً مکاتب ادبی پیرامون داستان‌نویسی را بررسی کنم بلکه سعی کرده‌ام از زوایای مختلف به این ژانر پردازم و از طرفی این مباحث را گزینش کرده‌ام؛ چرا که دایره‌ای که در آن قرار داشتم بسیار گسترده بود و بی‌نهایت مطلب برای بیان کردن وجود داشت. برای مثال اگر مکاتب ادبی را در نظر بگیریم، سوررئالیسم و رئالیسم در حیطه کار من نبود.

به هر حال شما این پیش فرض را داشتید که خواننده کتاب یک سری داده‌های اولیه را در مورد این مکاتب دارد ...

صد درصد همین طور است. چون این کتاب بر اساس الفبای داستان و مکاتب ادبی نیست و رویکرد آموزشی هم ندارد. چیزی که مد نظر من قرار داشت، این بود که به آنچه تا به حال در ادبیات کشور ما در حوزه داستان گفته نشده است پردازم. برای مثال بعضی از مردم ما و نویسندگان به رئالیسم جادویی علاقه دارند و در مورد آن بحث می‌کنند. بنابراین من سعی کردم این ژانر را در اولویت قرار دهم تا تکلیف آن مشخص شود. در عین حال که در این حوزه به بسیاری از ژانرها رسیدم که هنوز ندیده‌ام در ایران مطرح شده باشند؛ ژانرهایی مثل داستان آمریکایی - آفریقایی یا رمان مگافیکشن که از نظر من بسیار مهم است چرا که اصلاً در داستان‌نویسی آمریکا یک ژانر اختصاصی است و اگر کسی بخواهد داستان‌نویسی در آمریکا را دنبال کند حتماً باید در مورد این ژانر

معرفی کتاب

مونا شایقان

جدال در جهان داستان

چرا انسان می‌کوشد تا از خود اثری قابل رویت به جا بگذارد یا افسانه‌ای می‌سازد تا در آن حیات ناملموس خود را ادامه دهد؟ احمد بیگدلی در مجموعه داستان «آوای نهنگ» به جست‌وجوی پاسخ این سوال برمی‌آید. این حیات ناملموس انسان در دنیای داستان، عاملی است که سبب می‌شود این بار نویسنده، خود به عنوان بازیگر در تمام صحنه‌های جاری داستان حضوری فعال و پررنگ داشته باشد و به شیوه‌های مختلف قدم در دنیای داستان‌هایش بگذارد و پا به پای شخصیت‌های آن‌ها پیش رود. «داستان کلمه یا عبارات و پاراگراف نیست. مجموعه نت‌های موسیقی شورانگیزی است که به درون نویسنده راه پیدا می‌کند، او را با خود می‌برد و از خود خالی‌اش می‌کند.» او گاهی همگام با شخصیت داستان در داستان غوطه می‌خورد و گاه گوشه‌ای روی صندلی نشسته است و به آرامی نظاره‌اش می‌کند. چیزی که من را به عنوان خواننده تحت تأثیر قرار می‌دهد، جدا از کشف داستان لایه‌لایه انبوه کلماتی که پی‌درپی می‌آیند و شیوه‌های روایت غیر خطی و نامنظم که گاه داستان را از پیش چشم ما پنهان می‌کنند، درگیری با حس شخصی نویسنده هنگام خلق داستان است که از زبان خود او گفته می‌شود. به عنوان نمونه بر خورد با احساس ترس نویسنده از راه رفتن روی لبه تاریکی که هیچ تجربه‌ای از آن ندارد و در قلمرو مشاهده عینی نیست، خود داستانی است که جای نقل شدن دارد اما در این مجموعه و در داستان «آوای نهنگ» در قالب نقدی بر خود یا داستان آمده است. این نوع نگاه و نوع فرم، صرف نظر از این که جای چنین پرداختنی در داستان است یا نه، به زعم من نگاه نابی است که می‌توان تأمل بیشتری درباره آن داشت. «آوای نهنگ» که در سه دفتر مجزا نوشته شده و شامل هجده داستان کوتاه است، به شدت تجربه‌گرا می‌نماید و بیگدلی در هر داستان سعی کرده به تجربه فرم روایی تازه‌ای دست یابد و در این مسیر از سبک‌ها و فنون مختلف داستان‌نویسی هم به خوبی بهره گرفته است. گرچه شاید عصاره داستان در این فرم‌ها دیرپاب شده باشد یا در جایی به تمامی دریافت نشود، اما زمانی که به کشف خمیرمایه داستان در خلال پس و پیش کردن کلمات می‌رسیم، بسیاری از این داستان‌ها اتفاقات خوبی هستند، مثل «غزل داستان پری چل‌گیس» که داستانی افسانه‌ای است با استفاده‌هایی از عنصر جادو یا «هانریش اولر» که روایت خیال‌پردازانه و بسیار جذابی است از هانریش و می‌توان گفت که در این نمونه‌ها داستان‌ها محدودی بر فرم سوار شده است اما در داستان‌هایی مثل «آوای نهنگ»، یکشنبه یا لورکا یا «ذهن دوم» که با استفاده از شیوه نقد نویسی، مقاله نویسی و زیرنویس‌های متعدد نوشته شده‌اند، فرم روایت جلوه بیشتری پیدا می‌کند. بعضی داستان‌ها اما فقط در حد یک طرح باقی مانده‌اند که به کمک بازی‌های فرمی بیان شده است. در عین حال زبان نیز در بعضی داستان‌ها شکل اساطیری به خود می‌گیرد اما در عین حال به تناسب درونمایه داستان‌ها نرمش بیشتری از خود نشان داده و ساده‌تر می‌شوند. بیگدلی پیش از این برای نخستین کتاب خود رمان «آندکی سایه» برنده جایزه کتاب سال شده است و رمان «زمانی برای پنهان شدن» و بی‌تردید سه شنبه بود را در دست انتشار دارد. نشر چشمه «آوای نهنگ» نوشته احمد بیگدلی را با قیمت ۲۶۰۰ تومان و شمارگان ۱۵۰۰ نسخه در پاییز ۸۷ وارد بازار نشر کرده است.

داستانی را در نظر بگیرید، حین کار کردن پیرامون آن می‌بینید که حوزه‌های دیگر در آن مستتر است. این که تا چه حد به این حوزه‌ها پرداخته شود به روند پژوهشی یا سوالاتی که پیش از آغاز پژوهش در ذهن شما بوده بستگی دارد و این که چقدر در جست‌وجوی پاسخ این سوالات بوده‌اید و برای یافتن آن چه مسیری را طی کرده‌اید. در مورد داستان مهاجرت، من معتقدم که می‌توان بسیار کامل‌تر این بحث را بیان و بسیاری از مبانی و اصول دیگری را که در ادبیات داستانی مستتر است، بررسی کرد.

در واقع این کتاب نوعی گشایش بحث است...

بله، با طرح موضوع، در پیچه‌ها و روزنه‌هایی گشوده می‌شود که از زاویه دیدهای دیگری می‌توان به آن نگریست و دوباره این روزنه‌ها بسته می‌شود. بنابراین در مورد یک موضوع، اگر صدها مقاله هم داشته باشیم باز هم نویسنده‌ای می‌تواند از زاویه دید دیگری به آن بپردازد. ذکر این نکته ضروری است که من به دلیل گسترش موضوعات به صورت بسیار عمیق وارد هر یک از بخش‌ها نشده‌ام.

محدودیت صفحات کتاب هم ایجاب می‌کرد که این مباحث به صورت خلاصه‌تر عنوان شوند.

بله اگر بنا بود به همه این مضامین به صورت گسترده پردازیم، حجم کتاب به چند مجلد می‌رسید. گستره ادبیات آنقدر وسیع و عظیم است که می‌توان فقط سه یا چهار جلد در مورد مکاتب ادبی نگاشت و بحث نویسنده‌ها را گسترش داد اما با توجه به این که کتاب ما یک جلدی بود و در این مسئله محدودیت داشتیم، فکر می‌کنم در موضوعات کتاب گزینش مناسبی انجام شده است.

نوشتن و تدوین این کتاب چقدر از شما زمان گرفته است؟

تعدادی از مقالات این کتاب در گذشته در مجلات مختلف به چاپ رسیده است اما پس از آن من در یک مقطع زمانی دو ساله ارتباط خودم را با مطبوعات قطع کردم. البته این قطع ارتباط کاملاً آگاهانه بود چرا که قصد داشتم مقالاتم را در قالب یک کتاب کار کنم و تجربیاتم را به حوزه کتاب بیآورم، بنابراین یک سری از مقالات در مطبوعات چاپ نشده است. جدا از این دوره دو ساله، اگر بخواهم از ابتدای آغاز این مقالات محاسبه کنم، حدود هفت یا هشت سال به طور ناپیوسته روی این مقالات کار کرده‌ام.

اطلاعات داشته باشد و بداند چطور شکل گرفته است. به همین دلیل با انگیزه‌هایی ناگفته‌ها در حوزه‌های مختلف مسائلی مثل مکاتب ادبی، زیرساخت داستان و حتی بخشی از نویسندگان را مطرح کردم. اگر دقت کرده باشید، همه این نویسنده‌ها، نویسنده‌هایی بحث برانگیز هستند. برای مثال در مورد ریموند کارور در ایران بسیار بحث شده اما من از زاویه دید دیگری این مقوله را بررسی کرده‌ام که دیگران ندیده‌اند. یعنی ریموند کاروری که من نگاشته‌ام شاید بسیار متفاوت از ریموند کاروری است که در مقاله‌های دیگر مطرح شده است یا در مورد ویرجینیا وولف، وولفی که من کار کرده‌ام کاملاً متفاوت است. به همین دلیل و با همین نگرش، ناخواسته این کتاب به این سمت و سو حرکت کرده است.

علاوه بر نگرش چندوجهی که در ساختار کتاب است، در مقالات و اجزای کتاب هم این ساختار چند وجهی به چشم می‌خورد. به عنوان مثال در مورد داستان آمریکایی - آفریقایی یا داستان تجربه و مهاجرت، شما نقد اجتماعی را هم وارد نقد ساختارشناسانه کرده‌اید و یک مقوله چند رسانه‌ای به کار برده‌اید. درست است؟

ادبیات و تمام زیرگروه‌هایی که شامل می‌شود، چه نحله‌های ادبی و چه جریان‌های ادبی که به راه می‌افتند، همه پیوندی اندام وار با هم دارند؛ یعنی وقتی شما کار تحلیل پیرامون یک حوزه خاص را انجام می‌دهید، بدون این که خودتان بخواهید به سمتی می‌روید که هم از نقد زیبایی‌شناسانه استفاده و هم به مسائل جامعه‌شناسانه نگاه شده است. هر حوزه‌ای در ادبیات

این کتاب بر اساس الفبای داستان و مکاتب ادبی نوشته نشده است، بلکه در آن سعی کردم به آنچه در حوزه ادبیات داستانی کشور ما ناگفته مانده است، بپردازم؛ مثلاً مردم و نویسندگان ما از رئالیسم جادویی فراوان گفت و گو می‌کنند؛ به همین خاطر این ژانر را در اولویت قرار دادم

گذری بر «کتابشناسی خرمشهر» اثر محمدجواد جزینی

ردپای شهر خونین

فصل دوم کتاب «سال شمار تحلیلی کتاب خرمشهر» نام گرفته است. طبق پژوهش های مولف و به شهادت همه کتابشناسی های تخصصی موجود درباره جنگ، نخستین کتاب های با موضوع دفاع مقدس در ماه های آغازین جنگ «نیمه دوم سال ۱۳۵۹» منتشر شده اند. در این سال سیزده عنوان کتاب درباره جنگ به چاپ رسید که دو عنوان از این کتاب ها «یادواره دو مجاهد شهید در جنگ تحمیلی» و «قصه هایی از جبهه های جنگ» به موضوع خرمشهر اختصاص دارد. جزینی در فصل دوم در تحلیلی محتوایی کارنامه نشر و کتابشناسی کتاب های منتشر شده در ۲۶ سال را به تفکیک هر سال با مشخصات کامل کتاب معرفی کرده است که در سایر کتابشناسی های دیگر به چاپ رسیده از دفاع مقدس کمتر به محتوای اثر هر به طور مجزا توجه شده است.

فصل سوم و پایانی کتاب نیز کتابشناسی موضوعی خرمشهر را از شهریور ۱۳۵۹ تا شهریور ۱۳۸۵ مورد توجه قرار داده است. در این فصل کارنامه بیست و شش سال حوزه کتاب های دفاع مقدس در قالب موضوعات گوناگون شامل راهنما، تحلیل های نظامی، تحلیل سیاسی و گزارش ها، هنر، داستان، رمان، شعر، نمایشنامه و فیلمنامه، تحلیل ادبی، یادواره ها، نامه، خاطره، کودکان و نوجوانان و قطعات ادبی تقسیم بندی شده و در هر بخش مشخصات کامل کتابشناسی کتاب ها آورده شده است. مولف در تهیه و تدوین این کتاب از شش منبع کتابشناسی دفاع مقدس بهره گرفته است. به هر حال در پژوهش حاضر ممکن است، نمونه هایی هم از قلم افتاده باشد که امکان دارد مربوط به کتاب های منتشر شده در اوایل دهه ۶۰ باشد، چراکه در آن سال ها شیوه های ثبت آثار مکتوب، از ساختار منسجم و دقیق کنونی بهره مند نبود.

کسانی است که به خلق داستان درباره خرمشهر روی آورده است. او در کتاب «روزهای مقاومت در خرمشهر» به درگیری های مردم با دشمن، حمله تانک ها و خارج کردن زنان و کودکان از میان آتش دشمن پرداخته است.

قاضی ربیعجادی در مجموعه داستان «خاطرات یک سرباز»، قاسمعلی فراست در مجموعه داستان «خانه جدید»، غلامرضا عیدان در کتاب «شب تا صبح»، هادی خرمالی در مجموعه داستانی «عشق را بیرون می کنند»، فاطمه حسن وند در مجموعه داستان های «فردا» و «در یادگان دژ»، کاوه بهمن در رمان «جنگی که بود» و ... از نویسندگانی هستند که از سال های آغازین جنگ تحمیلی داستان هایی درباره خرمشهر نوشته اند.

بسیاری از آثار نوشته شده درباره خرمشهر نیز به تحلیل نظامی جنگ پرداخته اند که توصیف و شرح عملیات و تحلیل نظامی را مورد توجه قرار داده اند. از جمله این آثار می توان به کتاب های «خونین شهر تا خرمشهر» و «خرمشهر تا فاو» نوشته محمد درودیان، «پایه پای باران» از مرتضی سرهنگی و هدایت الله بهبودی، «آخرین گزارش» نوشته یاسر هشرودی و ... اشاره کرد.

پرکاربردترین قالب نوشتاری درباره خرمشهر به کتاب های خاطره اختصاص دارد که همواره اینگونه کتاب ها تلاش در زنده نگاه داشتن حوادث جنگ و نقل مستقیم آن از زبان تلاشگران عرصه مقاومت جزو پر عنوان ترین آثار محسوب می شوند. «روزگاران» خاطرات پرازمقاومت خرمشهر، «اسرار جنگ تحمیلی به روایت اسرای عراقی»، «در کوچه های خرمشهر» خاطراتی از زنان خرمشهر، «عبور از آخرین خاکریز» خاطرات یک پزشک اسیر عراقی و «خاطرات دشمنان متجاوز از خرمشهر» از جمله کتاب هایی است که جزینی در فصل اول آن ها را مورد توجه قرار داده است. او در عین حال از سایر نویسندگان این عرصه نیز یاد کرده است. اطلس ها و راهنماها، حوزه کودک و نوجوان و شعر گروه های دیگری هستند که مولف در فصل اول با اشاره به برخی از کتاب های مهم این گروه ها درباره خرمشهر از آن ها یاد کرده است.

حداقل یک چهارم آن به خرمشهر اختصاص داشته باشد که با رعایت این شرط در این بررسی ۵۴۰ عنوان کتاب درباره خرمشهر مورد بررسی قرار گرفته است. البته در طول این سال ها نهادها و مراکز فرهنگی و انتشاراتی گوناگون آثاری اعم از مجموعه داستان، رمان، مقاله، شعر و ... را به مناسبت سالگرد فتح خرمشهر منتشر کرده اند که بسیاری از آنان ارتباط معناداری با موضوع پژوهش نداشته اند. به همین دلیل ۴۷ عنوان کتاب با وجود ذکر نام «خرمشهر» روی جلد یا شناسنامه کتاب از فهرست این کتابشناسی حذف شده است. برخی عناوین کتاب های موضوع این پژوهش در چند نوبت چاپ در یک یا چند واحد انتشاراتی نوبت چاپ را اول قید کرده اند که در این پژوهش تنها به ذکر نمونه اول بسنده شده است. مطالب کتاب در سه فصل تدوین و ارائه شده است که در فصل اول آن به موضوع تحلیل محتوایی کارنامه نشر پرداخته شده است. جزینی در ابتدای این فصل با اشاره به اهمیت خرمشهر در دوران دفاع مقدس و موقعیت حساس آن از لحاظ جغرافیایی، تاریخچه ای از خرمشهر را از دوران هخامنشیان تاکنون ذکر کرده و در عین حال به توجه ویژه صدام حسین به این شهر برای تصرف و آغاز جنگ هشت ساله به بهانه انتقال این شهر اشاره کرده است.

اطلاعات ارائه شده در کتاب نشان می دهد نخستین کتاب منتشر شده درباره خرمشهر کتاب «یادواره دو مجاهد شهید در جنگ تحمیلی با کفار یعنی شهید احمد سلیمانی و شهید مجید سلیمانی» است که در سال ۵۹ با دربرداشتن زندگینامه و وصیت نامه های این دو برادر در چهل صفحه منتشر شده است.

ادبیات داستانی از پرکاربردترین قالب های نگارشی در حوزه کتاب خرمشهر موضوعاتی چون مقاومت شهری، مظلومیت مردم غیرنظامی، آوارگی ها، مقاومت های مردم این شهر و تلاش جمعی مردم برای آزادسازی دوباره خرمشهر به عنوان قله پیروزی های جنگ همواره دستمایه بسیاری از داستان نویسان بوده است. براساس پژوهش های مولف کتاب پر ویز مسجیدی از نخستین

در طول سال های دفاع مقدس و بعد از آن، آثار متنوعی در این حوزه به چاپ رسیده که به توصیف، تحلیل، نقل و نقد این حوادث پرداخته اند. این کتاب ها در حوزه های متنوع سیاسی، نظامی، اجتماعی، ادبی و ... ابعاد و زوایای هشت سال دفاع مقدس، مقاومت ها، ویرانی ها و پیامدهای آن را مورد توجه قرار داده اند. آمارهای غیررسمی حکایت از آن دارد که از لحظات اولیه وقوع جنگ یعنی سال ۵۹ تا شهریور ۸۵ حدود هفت هزار عنوان کتاب درباره جنگ چاپ و منتشر شده است، بنابراین در چنین شرایطی نیاز است تا پژوهشگران و محققان اهتمام بیشتری به حوزه نشر کتاب های دفاع مقدس داشته باشند. البته با این وجود، هستند پژوهشگرانی که توجه ویژه ای به این مقوله داشته و دارند. «کتابشناسی خرمشهر» عنوان کتابی است که به تازگی با تحقیق و تدوین محمدجواد جزینی و به سفارش اداره کل مطالعات و تحقیقات بنیاد شهید و امور ایثارگران در شمارگان سه هزار نسخه و ۲۹۰ صفحه از سوی نشر شاهد به بازار عرضه شده است. جزینی که آثاری چون «آب، باد، آتش»، «فصل خوش انتظار»، «الفبای داستان نویسی» و «گلستان آتش» را در کارنامه خود دارد، این روزها در تدارک است تا کتاب های «زنان نویسنده جنگ» را با تحلیل تاریخی کارنامه نشر ۵۰۰ مولف زن در حوزه دفاع مقدس از سال های ۵۹ تا ۸۵ و «تاریخ تحلیل رمان جنگ» بررسی کارنامه ۲۷ ساله رمان های تولید شده جنگ را چاپ و منتشر کند که حکایت از اهتمام جدی این نویسنده به تحقیق و پژوهش در حوزه نشر کتاب های دفاع مقدس دارد.

خرمشهر از نخستین شهرهایی بود که در معرض حمله دشمن قرار گرفت. به همین دلیل وقایع این شهر به نوعی سرآغاز تاریخ جنگ به حساب می آید. حماسه های پر شور مقاومت مردم برای ایستادگی در برابر دشمن، اشغال و در نهایت بازپس گیری آن، خرمشهر را به پایتخت و مرکز جنگ تبدیل کرد. از این رو اهمیت نظامی، مقاومت های مردمی و فتح پیروزمانندانش باعث شده تا در اغلب کتاب های جنگ نام و یاد از خرمشهر به میان آید اما ملاک کتابشناسی در این کتاب آثاری هستند که همه یا

حرف هایی که باید گفته می شد

علی البرزی؛ سی ام مردادماه سال ۷۵ روزی بود که «کمان» برای نخستین بار روی دکه های مطبوعاتی رفت. مرتضی سرهنگی و هدایت الله بهبودی که از پایه گذاران ثبت خاطرات جنگ و به دنبال آن داستان نویسی دفاع مقدس بودند، این بار با «کمان» آمده بودند تا مرزهای جدید و گسترده تری برای ادبیات پایدار و کشورشان ترسیم کنند.

کمان داران در کوله شان هم گرد و خاک جبهه های جنگ و هم تجربه سال ها نوشتن در این حوزه را داشتند و در عین حال از حرف های تازه و سوژه های بکر خیر می دادند.

اما کمانی که از مرزهایی تازه و دور دستی چون معرفی موزه های جنگ کشورهای دنیا، گفت و گو با همسران شهدا، معرفی چهره های ادب پایدار، خاطره نویسی رزمندگان، نقد و ... سخن می گفت و قرار بود همواره به عنوان تریبون سال های جنگ باقی بماند، پس از هشت سال انتشار مستمر در شماره ۲۰۰ متوقف شد. از خاموشی دو هفته نامه کمان سه سال گذشت. این نشریه شانزده صفحه ای دو سر

مقاله داشت؛ ستون اول که بهبودی می نوشت و یکی هم حرف ما بود که سرهنگی نگارش آن را برعهده داشت اما چندی پیش انتشارات سوره مهر در تدارک انتشار گزیده ای از این سرمقاله ها در کتابی با عنوان «حرف ما» در شمارگان ۲۲۰۰ نسخه و ۱۳۲ صفحه با قیمت ۱۳۰۰ تومان برآمد. سرهنگی در مقدمه کتاب آورده است: «این سرمقاله ها زمانی که نوشته می شدند هیچ معجزه ای نکردند، اما حرف هایی بود که باید گفته می شد و اکنون وقتی آن ها را به مرور می خوانیم چندان هم خاموش نیستند. کورسوی این یادداشت ها می توانست در کتابی مثل همین مجموعه ای که در دست دارید بتابد و یک وجب جلوی پای ادبیات جنگ را روشن نگه دارد که همین مسافت هم غنیمت است.» این کتاب دربردارنده ۳۰ سرمقاله از میان ۱۰۳ «حرف ما» است که به نظر می رسد، سرمقاله های ارائه شده در کتاب حرف های ناگفته بیشتری از جنگ نسبت به یادداشت های دیگر داشته و همین پیوند محکم و ناگسستگی با جنگ، سرهنگی را بر آن داشته است تا از میان تمام یادداشت های نوشته شده در کمان، دست به انتخاب بزند و موضوعاتی چون سینمای جنگ، عکس، ادبیات جنگ، خاطرات اسیران عراقی در ایران، خرمشهر، صدام و سایر یادداشت هایی را برگزیند که اگر چه این حرف ها معجزه ای را با خود در پی نداشته است، اما حرف هایی بوده که باید گفته می شد. سرهنگی بارها در

سخنان قبلی اعلام کرده بود که نویسنده ای که جنگ را لمس کرده ولی از آن نویسد همچون رزمنده ای است که خاطرات خود را از جنگ بازگو نمی کند و مانع انتقال مفاهیم گرانسنگ دفاع مقدس به مخاطبان می شود. او با انتشار این یادداشت ها سعی کرده تا یک بار دیگر آنچه را که از ابعاد مختلف جنگ کسب کرده از مرز حرف زدن به عمل برساند و تجربیات خود را از جنگ با انتشار مجدد این یادداشت ها انتقال دهد. او در قالب یکی از یادداشت های کتاب اینچنین آورده است: «پس از پایان هر جنگی این نوشته ها و کتاب ها هستند که ما را به سوی داوری درست درباره چنین واقعه بزرگی رهنمون می شوند. اهمیت این آثار وقتی برای ما روشن می شود که دریا بزم چنین آثاری دیر یا زود تنها بازمانده و سخنگوی سربازان ملتی است که سال های جنگ را با بیم و امید سپری کرده اند و برای رسیدن به صلح، توانایی خارج از توان بشری پرداخته اند. آثار مکتوبی که از جنگ ها باقی می ماند در واقع شناسنامه نسلی است که راضی نیست به هیچ قیمتی نه آن را از دست بدهد و نه با آن معامله سیاسی یا اقتصادی کند. به ویژه آن که جنگ آن نسل یک جنگ دفاعی باشد. این نسل مدافع می خواهد از این شناسنامه پرچم دیگری برای ملت خود بسازد که تا ابد فرزندان سرزمینش در روزهای صلح و حتی جنگ این پرچم فداکاری و از خودگذشتگی را افراشته ببینند.»

با مصطفی رحماندوست درباره «راز آن درخت»

تعبیر یک رؤیا

داستان را انتخاب کرده‌ای؟! مگر چه جذباتی در قصه‌ای که برای کودکان یا نوجوانان بازنویسی کرده‌ای وجود دارد زیرا بازنویشتن یک اثر، تنها به معنی ساده کردن آن و نوشتن دوباره‌اش به زبان امروز نیست.

رحماندوست اما در گفت و گو با کتاب هفته‌بر این باور است که در ساده‌نویسی، کیان منطقی داستان حفظ می‌شود، همان‌گونه که در بازنویسی نیز تا حد زیادی طرح کلی داستان دست نخورده باقی می‌ماند اما در بازآفرینی، همه چیز دستخوش تغییر می‌شود و شاید تنها پیام داستان، باقی بماند. وی می‌افزاید: «من در قصه «موش و گربه» به گونه‌ای بازآفرینی پرداخته‌ام، یعنی شیخ بهایی از صوفی‌گری سخن گفته و من از جنگ بین یک موش زنگ و دانا و یک گربه تنبل و نادان. در واقع خواسته‌ام بگویم که ماجرای تام و جری در ادبیات کلاسیک ما هم وجود داشته و ما نتوانسته‌ایم با زبانی جذاب و با استفاده از رسانه‌ای فراگیر آن را به نسل حاضر منتقل کنیم.»

شاعر مجموعه «بازی با انگشت‌ها»، بازآفرینی را هنری‌تر از بازنویسی می‌داند؛ هنری که گاه خوانندگان برای درک شباهت‌های موجود میان آن و متن مورد نظر به ابتکار و تامل نیاز دارند. به باور او حتی در بازآفرینی هم نمی‌توان زمام همه امور را به دست تخیل سپرد زیرا اقدوبندهایی وجود دارد که نویسنده ملزم به رعایت آن است. این قید، می‌تواند پیام داستان یا شخصیت‌های آن باشد. حتی ممکن است نویسنده آشنایی زدایی کند و مثلاً رستم را در برابر سهراب بسیار ضعیف نشان دهد اما پیشینه تاریخی و حافظه جمعی او، خواه ناخواه بر نوشته و اندیشه‌اش تأثیر می‌گذارد.

اگرچه رحماندوست، بازآفرینی را هنرمندانه‌تر از بازنویسی می‌داند اما معتقد است که کودکان امروز باید با میراث گذشتگان خود نیز آشنا شوند اگرچه در باور او کسانی که به بازنویسی متون کهن می‌پردازند یا تازه کارانی هستند که توان کار خلاقه ندارند و با تکیه بر خاطره بزرگترها به انتشار کارهای عوام‌پسند

مثل‌ها، افسانه‌ها و ادبیات کهن ایران زمین، گنجینه‌های بی‌پایانی هستند که فرهنگ و هویت ما را تشکیل می‌دهند و لازم است که کودکان و نوجوانان با این میراث ارزشمند آشنا شوند و با شناخت گذشته فرهنگی خود به دوره جدید قدم بگذارند؛ از این رو به روز کردن این آثار و قابل فهم کردن آن برای این گروه سنی، کاری بایسته و شایسته است. در این میان بعضی علاوه بر بازنویسی و روان کردن آثار به بازآفرینی آن نیز توجه کرده و برای باورند که نویسندگان خلاق و توانا می‌توانند داستان‌های مثنوی، کلیله و دمنه، مرزبان نامه و... را مینا قرار داده و آثار دیگری پدید آورند؛ همان‌گونه که بسیاری از نویسندگان بزرگ آمریکای لاتین مانند گابریل گارسیا مارکز، خورخه لوئیس بورخس و پائولو کوئیلو چنین کرده و از ادبیات مشرق زمین، بهره‌ها برده و داستان‌های مثنوی، هزار و یکشب و... را آیشخور اندیشه‌ها و آثار خود قرار داده‌اند.

مصطفی رحماندوست در «راز آن درخت» به بازنویسی داستانی از داستان‌های مثنوی پرداخته و در ابتدای کتاب آورده است: «مولوی در کتاب مثنوی اش قصه عجیبی دارد؛ قصه‌ای که اولش مراناراحت کرد و سخت از کارهای قهرمان قصه ناراحت شدم، اما پایانی برای قصه‌اش رقم زد که غیرمنتظره بود و خوشحالم کرد.»

او بازنویسی را تا اندازه‌ای مجاز می‌داند که طرح کلی داستان تغییر نکند چراکه در این صورت به بازآفرینی یک اثر پرداخته‌ایم نه بازنویسی آن. رحماندوست، ساده‌نویسی را مقدمه‌ای بر بازنویسی یک اثر می‌داند و می‌گوید: «حتی در ساده‌نویسی باید سراغ داستان‌هایی برویم که برای کودکان شیرین و جذاب باشد. به عبارتی باید داستانی را که با دنیای ذهنی کودکان هماهنگ است، انتخاب و آن را به زبانی ساده و روان برای بچه‌ها، بازنویسی یا ساده کنیم.» نویسنده قصه «دوتا لاک پشت تنها» حتی نوجوانان را هم بی‌نیاز از دانستن تمام داستان‌های مثنوی می‌داند. چراکه درک بعضی داستان‌های آن، نیازمند داشتن تجربیاتی است که نوجوانان از آن بی‌بهره‌اند، پس منتقدان حق دارند از نویسنده پرسند چرا فلاں

خود برای گسترش قصه‌گویی در سال‌های اخیر و از این که چگونه با قصه گفتن می‌توان عادت به مطالعه را در میان مردم افزایش داد سخن می‌گوید. به عقیده رحماندوست گنجاندن ضرب‌المثل‌های فارسی در دل داستان به جذابیت آن کمک می‌کند. با این کار نوجوانان لذت کشف معنای هر ضرب‌المثل را می‌چشند و از این که یک سری لغات در کنار هم مفهومی به جز مفهوم ظاهری را به آنها منتقل می‌کنند لذت می‌برند.

او درباره ضرورت شناساندن عرفان مولوی به نوجوانان و جوانان می‌گوید: «عرفان مولانا سراسر شورو شوق و زندگی است. این شاعر بزرگ برخلاف برخی متصوفه که انسان‌ها را به سمت جبرگرایی می‌کشاند، آن‌ها را به جنبش و تکاپو فرا می‌خواند.» در این کتاب نیز همچون مثنوی معنوی به اهمیت خواب اشاره شده است. رحماندوست، خواب را بازگوکننده واقعیت‌های درونی و بیرونی انسان‌ها می‌داند به باور او حتی خواب‌های پریشان نیز نشانه‌هایی هستند که بر آشفتنگی ذهن و درون انسان دلالت می‌کنند.

«راز آن درخت» را عطیه مرکزی تصویرگری کرده و انتشارات کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در پنج هزار نسخه و به قیمت دوهزار تومان منتشر کرده است.

می‌پردازند یا توانا و آگاه بوده و دلشان می‌خواهد کودکان و نوجوانان این سرزمین را با پیشینه خود آشنا کنند.

او در این باره می‌گوید: «قصه مولوی، قصه مردی است که خواب‌نما شده بود و فهمیده بود که می‌تواند بدون رنج و زحمت، به پول و ثروت برسد و به نصیحت‌ها و حرف‌های این و آن هم توجه نمی‌کرد.»

رحماندوست، این داستان از زبان راوی سوم شخص حکایت کرده و بر این باور است که با این کار بهتر و بیشتر می‌توان به دنیای ذهنی مخاطبان و شخصیت‌های داستان راه یافت و قصه را برایشان باورپذیر کرد چراکه همه چیز از زبان یک دانای کل مطرح می‌شود.

رحماندوست در این کتاب به ویژگی بارز مثنوی که همانا آوردن قصه در قصه است، پایبند است. شاعر مجموعه «ترانه‌های نوازش» معتقد است که این ویژگی در فرهنگ و تمدن ما ریشه دارد و مردم ما این سبک داستان‌نویسی را می‌پسندند، ضمن این که تعلیقی که در ذهن خواننده ایجاد می‌شود و او را به بازگشت به قصه اول و دنبال کردن آن تشویق می‌کند هم شیرین و دلنشین است.

این شاعر و نویسنده کودک و نوجوان از تلاش

خود، بیشترین بهره را ببرد، حال آن که در روایت ناقص ماجرای حضرت مسلم، روایت‌های مرتبط با شخصیت‌های نام‌آوری چون مختار، هانی، عابس و... در سایه قرار می‌گیرند و سوالات خواننده نوجوان، بی‌جواب می‌ماند. با شروع فصل ۶ داستان به نقطه شروع خود می‌رسد و این همان قصه مشهور عتاب غیر تمندانه همسر حبیب است که او را به خاطر سستی در یاری فرزند رسول خدا، توبیخ می‌کند و از او می‌خواهد که هر طور شده از کنج عزلت رها و روانه کربلا شود.

زن می‌خواست بازگردود چشم در چشم حبیب بگوید: «چرا اینجاست... تو... حبیب بن مظاهر اسدی! اما کنج این خانه؟»

«چه بگویم... بگویم چرا نشسته‌ای؟ چرا چند روز است که اسیر خانه‌ای؟...»

اگر نویسنده از همین جا داستان را آغاز می‌کرد، آن وقت اسم داستان یک مرد یا همان قصه حضور حبیب بن مظاهر در کربلا، اسم با مساملی می‌شد. به هر حال داستان حبیب شروع می‌شود و جالب است که در فصل‌های بعدی، کاستی‌هایی که به آن اشاره شد، به چشم نمی‌خورد و نویسنده به خوبی از اصول و شیرازه داستان محافظت می‌کند.

از این‌ها که بگذریم، روانی و زیبایی نثر، توصیف هنرمندانه لحظه به لحظه حضور حبیب بن مظاهر در کربلا و رعایت مسائل فنی داستان از نقاط قوت کتاب است که به حق از آن یک کتاب ممتاز ساخته است.

این مظاهر از اصحاب شناخته شده امام علی، امام حسن و امام حسین علیهم‌السلام و همچنین از بزرگان قوم و قبیله خویش است که در حوادث و جنگ‌های مختلف حضور مؤثری داشته است. نویسنده می‌توانست به جای روایت حضور مسلم در کوفه و اقداماتی که بیشتر مربوط به مختار، هانی و دیگران است، در ۳۰ صفحه اول کتاب، هویت قهرمان داستان را به خواننده بشناساند و بعد آرام آرام داستان را شروع کند که در این صورت مشخص می‌شد که نقش او در ماجرای مسلم، چندان پررنگ نبوده است. در حقیقت سهم حبیب از آنجا آغاز می‌شود که او برای ترغیب مردم به یاری امام حسین (ع) با آن‌ها سخن می‌گوید.

«حبیب بغض خود را به سختی فرو خورد. شانه‌هایش افتاده و گیسوانش پریشان به نظر می‌آمد. مختار تعجب کرد. عابس باز هم گریست. مسلم با نگرانی به سر تاپای حبیب خیره شد. حبیب دستار بلند خود را بر گونه‌هایش کشید. دلش تاب سخن نداشت... به زحمت و بریده بریده رو به عابس گفت: خدا تو را رحمت کند عابس که آنچه نیست و درون سینه خود داشته‌ی به زبان آوردی!»

فصل‌های دو تا پنج کتاب صرفاً به ماجرای حضرت مسلم می‌پردازد؛ ماجرای که بارها به صورت کتاب به قلم دیگران نوشته شده است. ملامحمدی با آوردن این بخش‌ها تنها به حجم کتاب خود افزوده است، در حالی که می‌توانست از این صفحات برای معرفی شخصیت اول داستان

روایت سپیدموی کربلا

مجید محبوبی: مجید ملامحمدی نویسنده پرکار کودکان و نوجوانان علاوه بر سرودن شعر، کتاب‌های خوب و قابل‌اعتنایی در زمینه داستان برای این مقاطع سنی نگاشته که تعدادی از آن‌ها در مسابقات و جشنواره‌های فرهنگی و هنری حائز رتبه‌های برتر شده است که از آن جمله می‌توان به کتاب جدید او یعنی «داستان یک مرد» اشاره کرد.

داستان یک مرد، قصه حضور حبیب بن مظاهر در کربلا را روایت می‌کند. البته اگر منصفانه و موشکافانه نگاه کنیم، درمی‌یابیم که حکایت کربلا، حکایت جانبازی ده‌ها مرد است که از شروع نهضت امام حسین (ع) پا به میدان گذاشتند. مختار، میزبان حضرت مسلم است و خیلی اتفاق‌ها در منزل او رخ می‌دهد. بنابراین اگرچه پرداختن به او مهم است اما نباید شخصیت اصلی داستان که همان حبیب بن مظاهر است، فراموش شود. این وضعیت در ارتباط با مسلم هم به چشم می‌خورد؛ به این معنا که تا انتهای بخش پنجم، تقریباً اشاره چندانی به حبیب نمی‌شود و خواننده گمان می‌کند کتابی در مورد کیفیت دستگیری و شهادت حضرت مسلم بن عقیل می‌خواند. درست است که نویسنده می‌خواهد قصه حضور حبیب را در کربلا روایت کند ولی این دلیل نمی‌شود که او تقریباً از همه ماجراهای زندگی او صرف نظر کرده و تنها به چند روز آخر زندگی او بپردازد. حبیب

با سیامک کاظمی، مترجم «فرهنگ ریاضی»

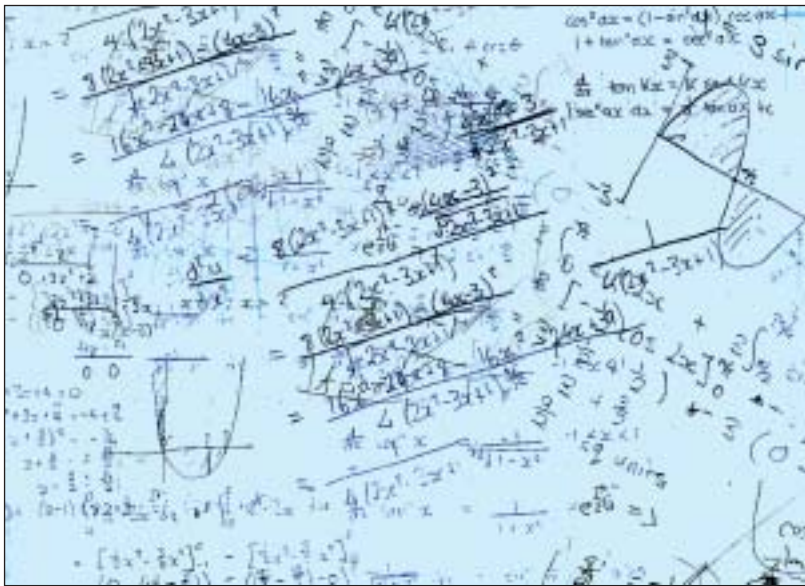
گردش علمی در جغرافیای اعداد

ریاضی است و قطعاً این فرهنگ در آسان کردن کار تحقیق و آموزش به دانش آموزی که دنبال مفاهیم تخصصی می‌گردد کمک خواهد کرد و برایش جذاب خواهد بود، زیرا لازم نیست دنبال کتاب‌های تخصصی بزرگسالان برود که اگر با چند اصطلاح سخت و غریب روبه‌رو شد از ادامه تحقیق دلسرد شود.

یکی از ویژگی‌های این کتاب ترتیب قرار گرفتن مدخل‌ها بر اساس حروف الفبای فارسی است. آیا خودتان این شیوه را انتخاب کردید؟ چون معمول فرهنگ‌های ترجمه‌ای بر اساس الفبای انگلیسی مرتب می‌شوند.

این نظرانتشارات فرهنگ معاصر بود که مخاطب فارسی زبان حق دارد مباحث را بر اساس الفبای آشنای خود جست و جو کند که البته تجربه خوب و مناسبی است به خصوص برای نوجوانی که ممکن است به اقتضای ذهن پرتلاطم خود بهانه‌ای برای فرار از یادگیری مباحث پیدا کند از این رو ترتیب فارسی راه‌گشای او می‌باشد و مسیر آسان‌تری را پیش پای او قرار می‌دهد.

البته فرهنگ به اصل اثر وفادار بوده و در پایان کتاب نمایه کامل مدخل‌های عنوان شده به صورت کامل به زبان انگلیسی و مطابق با ترتیب کتاب اصلی آورده شده است.

جذابیت‌های یک رمان تخیلی را برای خوانندگان نخواهد داشت اما آنقدر ساده و روان هست که بتواند نیازهای یک دانش‌آموز را به راحتی پاسخ گوید البته ترغیب به استفاده از فرهنگ و انجام تحقیقات مدرسه‌ای کاری است که وظیفه مربیان

درس و در کلاس‌های فوق برنامه پیدا کنند. به عبارت واضح‌تر مطالب ریاضی ما خیلی سخت‌تر از مطالب کتاب‌های درسی غربی است. به عنوان مثال مبحث حساب دیفرانسیل و انتگرال که در دبیرستان‌های ما تدریس می‌شود به عنوان یک درس تخصصی برای رشته‌های خاص ریاضی فقط در دانشگاه تدریس می‌شود. بنابراین مطالبی که در اصل کتاب عنوان شده بود شاید برای دانشجویان و کسانی که ریاضیات تخصصی را دنبال می‌کنند مفید باشد اما همه این مطالب در کتاب‌های درسی به دانش‌آموزان ایرانی تدریس می‌شود. بنابراین پس از ترجمه برای ما به عنوان یک فرهنگ پایه و ساده محسوب می‌شد که باید زبان خاص و ساده مخاطبان آن لحاظ می‌شد و این کار ترجمه را کمی سخت می‌کرد به همین دلیل هم کمی زمان صرف شد و سعی کردیم از مطالبی استفاده شود که در حداطاعات نوجوانان، جوانان و دانش‌آموزان علاقه‌مند به مباحث ریاضی باشد که البته این تجربه برای من، تجربه‌ای تازه و دلنشین بود.

معمولاً ریاضیات یکی از درس‌های سخت دوران مدرسه محسوب می‌شود و سعی شده کتاب‌هایی به زبان ساده برای دانش‌آموزان در زمینه تالیف شود تا مخاطب نوجوان را به خود جذب کند. به نظر شما این فرهنگ جزو آن دسته از کتاب‌ها جای می‌گیرد؟

ریاضی در همه جای دنیا جزو دروس سخت محسوب می‌شود و سعی نظام‌های آموزشی این است که این خشکی را به هر نحوی از بین ببرند. اما همان‌طور که اشاره کردم مباحث ریاضی ما از همه جای دنیا سخت‌تر است. یکی از دلایل موفقیت دانش‌آموزان ما در المپیاد‌های جهانی این است که دانش‌آموزان ایرانی همه مباحث مسابقه را در کتاب‌های خود خوانده‌اند و با آن‌ها آشنا هستند اما دانش‌آموزان غربی باید حتماً در کلاس‌های فوق برنامه تخصصی شرکت کنند تا تازه با آن مفاهیم آشنا شوند چه برسد به دوره‌های طولانی مدت آموزشی.

اما در مورد این فرهنگ چون باید به اصل آن حتماً وفادار می‌بودم و چون ترجمه‌ای از یک فرهنگ تخصصی محسوب می‌شود قطعاً

به تازگی انتشارات فرهنگ معاصر کتابی را با نام «فرهنگ ریاضی» روانه بازار کرده است. این کتاب ۲۳۱ صفحه‌ای ترجمه‌ای است از عنوان (mathematics basics fact) نوشته جان کالرن.

هرچند پیش از این نیز انتشارات فرهنگ معاصر در همین مجموعه از فرهنگ‌های تخصصی کتاب «فرهنگ ریاضیات مدرسه» را ترجمه و منتشر کرده بود اما کتاب «فرهنگ ریاضی» ترجمه و تدوین سیامک کاظمی تجربه تازه‌ای است که با رویکرد نوین به آموزش ریاضیات نوشته شده است.

سیامک کاظمی که مدت ۲۸ سال در زمینه ترجمه، تدوین و ویراستاری کتب تخصصی ریاضیات فعالیت کرده از فعالان فرهنگستان علوم است. «فرهنگ ریاضیات مک گرو هیل» (ترجمه بخش ریاضیات فرهنگ جامع علوم مختلف مک گرو هیل)، «دفاعیه یک ریاضیدان» نوشته هاردی، «ریاضیات مهندسی و ایلی» دو جلدی «ریاضیات مهندسی» سه جلدی کرویک سیک، «حساب دیفرانسیل و انتگرال» چهار جلدی لیتولد و ... از جمله آثاری هستند که ترجمه آن‌ها در کارنامه فعالیت‌های وی ثبت شده است.

برای اطلاع از چگونگی انتشار این کتاب، گفت‌وگویی با سیامک کاظمی ترتیب داده‌ایم.

با توجه به این که تا به حال فرهنگ‌های ریاضی زیادی به شکل تخصصی ترجمه و تدوین شده است که اتفاقاً از این میان چند فرهنگ هم متعلق به انتشارات فرهنگ معاصر است، تفاوت این کتاب با کتاب‌های پیشین چیست؟

آنچه تا به حال در زمینه فرهنگ علوم ریاضی منتشر شده کاملاً در سطوح متفاوتی است چراکه در هیچ کدام از آن‌ها مباحث شبیه به هم رانمی‌بینید. البته نه به این معنا که مدخل‌های عنوان شده در آن‌ها تکراری نیست اما توضیحات، نوع گویش و تفسیر کلمات در آن‌ها با هم تفاوت دارد. مثلاً «فرهنگ ریاضی مک گرو هیل» برای مخاطبان خاص و کسانی که با ریاضیات در سطوح بالا آشنا هستند، مفید خواهد بود. اما آنچه در فرهنگ ریاضی جدید عنوان شده مطالبی است که در سطح مدرسه کاربرد دارد و مخاطبان اصلی آن دانش‌آموزان و کسانی هستند که یا اطلاعاتی از ریاضی ندارند یا می‌خواهند به طور اجمالی مطالبی از ریاضی را بیاموزند و یا از این عناوین در تحقیقات مدرسه‌ای استفاده کنند.

آیا این فرهنگ دقیقاً ترجمه عنوان اصلی است یا حذف و اضافات خاصی در عنوان صورت گرفته است؟

این نکته جالبی است که من باید در مورد آن بیشتر توضیح بدهم.

همان‌طور که اشاره شد قبلاً فرهنگ‌های ریاضی در سطوح مختلف نوشته شده‌اند اما این اولین تجربه من بعد سال‌ها فعالیت در زمینه ترجمه کتب تخصصی ریاضی برای سطح مدرسه و دانش‌آموزی بود. یکی از مسائلی که برای ترجمه درگیر آن بودم ناهماهنگ بودن سطح دروس آموزشی مدارس ما با مدارس کشورهای دیگر بود. آنچه در کتب ریاضی مدارس ما در مقاطع ابتدایی، راهنمایی و دبیرستان به دانش‌آموزان آموزش داده می‌شود مطالبی است که دانش‌آموزان اروپایی و آمریکایی باید آن‌ها را در کتب خارج از

همزمان با جشنهای سی امین سال پیروزی انقلاب

اولین نمایشگاه سالانه تخصصی

کتاب‌دانشگاهی

تجهیز کتابخانه‌های مراکز علمی و دانشگاهی (با شرایط ویژه)

عرضه کتابهای جدید به جامعه علمی کشور

(اساتید، دانشجویان و متخصصان)

۲۳ الی ۲۷ بهمن ۱۳۸۷

تهران، خیابان دکتر کاظمی، خیابان حجاب، مرکز ارزشهای فرهنگی، هنری

انجمن فرهنگی ناشران کتاب‌دانشگاهی

با همکاری معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

www.bup.ir

سی و ششمین عنوان از مجموعه کتاب های «تک آموز» به موضوع فیزیولوژی ورزش های راکتی اختصاص دارد.

«فیزیولوژی ورزش های راکتی» نیز مانند سایر کتاب های مجموعه تک آموز، حاصل تلاش کمیته ملی المپیک برای انتشار کتاب هایی با بیان ساده به منظور آموزش موضوعات مهم حوزه ورزش است. در حالی که مسئولان و سیاستگذاران کشورها درصددند زمینه را برای فعالیت بدنی افراد جامعه آماده کنند، کمبودهای گوناگون از جمله کمبود فضا و مکان ورزشی و در اختیار نداشتن امکانات و نیروهای متخصص، عرصه راب فعالیت های ورزشی انسان در عرصه زندگی ماشینی تنگ تر می کند. در چنین شرایطی، تنوع بخشیدن به فعالیت های ورزشی می تواند عاملی جذاب کننده به حساب بیاید تا افراد با سلیقه های متفاوت به فعالیت بدنی روی بیاورند هر چند بهره مندی از دانش هر رشته ورزشی نیز برای یادگیری و آموزش آن از ضروریات انکارناپذیر است از این رو در کتاب «فیزیولوژی ورزش های راکتی» تلاش شده به زبانی ساده، مطالبی عمیق و تخصصی بیان شود.

ورزش های راکتی در دنیا از اهمیت زیادی برخوردارند. تنیس، اسکواش، راکت بال، پینگ پنگ و بدمینتون از جمله ورزش های راکتی به حساب می آیند که با استقبال فراوانی در جامعه روبه رو هستند.

در این ورزش ها، تنیس از رواج بیشتری برخوردار است، زیرا می تواند ورزشکاران حرفه ای و غیر حرفه ای (تفریحی) را در همه سنین و با هر توانایی به خود سرگرم کند. نکته مهم این که تنیس با بسیاری از ورزش های رقابتی تفاوت دارد، زیرا بازیکنان تا سنین بالا هم می توانند به آن بپردازند.

از آنجا که ورزش های راکتی به ویژه تنیس، ورزشی انفرادی است، به همین دلیل باید پژوهش هایی که در این زمینه صورت می گیرد نیز بر ویژگی های حرکتی خاص و نیازمندی های سوخت و ساز برای هر بازیکن تمرکز کافی داشته باشد.

چاندلر در کتاب «فیزیولوژی ورزش های راکتی» تمرکز اصلی خود را بر ورزش تنیس قرار می دهد. وی در بخش اول، ابتدا تعریفی ساده از ورزش تنیس ارائه می دهد و پس از این که به وضعیت بازیکنان حرفه ای و تفاوت آن ها با بازیکنان غیر حرفه ای یا تفریحی می پردازد، سراغ موضوع مهمی به نام

نگاهی به سی و ششمین کتاب از مجموعه «تک آموز»

جهان ورزش های راکتی

را مورد مذاقه قرار می دهد. از آنجا که تغذیه مطلوب و استفاده از مکمل های تغذیه ای، نقشی حساس در عملکرد یک ورزشکار دارند، نویسنده به این موضوع توجه ویژه ای داشته و مکمل ها و جنبه های تغذیه ای در بازیکنان تنیس را به طور کامل تشریح می کند.

تمرین ورزشکار، تمرینات تخصصی ورزشی، تمرینات تکمیلی و دوره بندی تمرینات نیز بخش های دیگر این کتاب را تشکیل می دهند.

در این کتاب چهار مرحله زمانی برای یک ورزشکار رشته های راکتی به ویژه تنیس در نظر گرفته می شود و نویسنده به طور تخصصی درباره شرایط و ضرورت های هر مرحله توضیح می دهد. آمادگی، پیش از مسابقه، مسابقه (اوج رسانی) و استراحت فعال، چهار مرحله ای هستند که چاندلر به آن ها می پردازد و در پایان به ارائه نتیجه ای خلاصه از نوشته هایش می پردازد.

کتاب «فیزیولوژی ورزش های راکتی» اثر تی. جف چاندلر و ترجمه دکتر حمید طباطبایی (عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب) از سوی انتشارات کمیته ملی المپیک در شمارگان سه هزار نسخه و با قیمت هزار تومان منتشر شده است.

احساس می شود که هم چاندلر هنگام نگارش این کتاب و هم دکتر طباطبایی هنگام ترجمه این اثر، به دلیل تخصصی بودن مبحث، با ساده نوشتن که یکی از مشخصه های کتاب های تک آموز است فاصله می گیرند. البته این نگارش تخصصی، هرگز نقطه ضعفی برای این کتاب به حساب نمی آید، بلکه تنها این موضوع را خاطر نشان می کند که مبحث فیزیولوژی ورزش های راکتی، در سی و ششمین عنوان کتاب های مجموعه تک آموز، خلاصه شده است. البته تلاش صورت گرفته برای بیان ساده مخاطب در قالب مثال ها و ذکر نتایج پژوهش های مختلف نظیر کارهایی که برناردی و بلبلیان انجام دادند تا حدی موضوع را ساده تر می کند، اما از این نکته نیز نمی توان غافل ماند که تخصص گرایی در این کتاب، حرف اول را می زند و صدا البته این کتاب را به اثری قابل توجه برای متخصصان فیزیولوژی ورزشی به ویژه متخصصان ورزش های راکتی تبدیل کرده است. چاندلر در یکی دیگر از بخش ها به مبحث سازگاری دستگاه اسکلتی - عضلانی ورزشکار با شدت و تناوب بازی می پردازد و همچنین موضوع سازگاری عضله های اسکلتی و احتمال آسیب دیدگی

نیازمندی های جسمانی می رود.

در حقیقت، نویسنده کتاب به سرعت وارد بحث های تخصصی می شود و توضیح می دهد که مثلاً چگونه آمارهای به دست آمده در مسابقات گوناگون از کوتاه شدن مدت زمان کسب امتیازات یا افزایش سرعت ضربه های تنیس سخن می گویند. چاندلر سپس مبحث نیازمندی های فیزیولوژیکی را مورد بررسی قرار می دهد. وی در بخشی از این مبحث می نویسد: «بازیکنان در ورزش تنیس حدود ۷۰ درصد انرژی خود را از منابع غیر هوازی بدون لاکتیک، ۲۰ درصد از منابع غیر هوازی با لاکتیک و ۱۰ درصد از منابع هوازی لاکتیک کسب می کنند اما باید گفت که با تغییر در سطح بازی و طول زمان کسب امتیاز، شدت و زمان بازی تنیس، این شاخصه متغیر خواهد بود. در حقیقت مسیر سوخت و ساز و تولید انرژی متفاوت و وابسته به ویژگی های بازیکن در لحظه اجراست.

بازگشت از فعالیت غیر هوازی به حالت اولیه وابسته به انجام فعالیت هوازی است بنابراین هر دو دستگاه انرژی هوازی و غیر هوازی از عوامل تولید انرژی به حساب خواهند آمد. در چنین شرایطی

ژیمناسطیک ایران با کمک نسیم صالحی به رشته تحریر درآورده است. «آزمون های کاربردی در والیبال» پژوهشی برای رفع مشکل نبود منابع برای ارزشیابی عملکرد ورزشکاران به ویژه رشته والیبال است. به عقیده نویسنده، ارزشیابی عملکرد ورزشکاران یکی از مراحل غیر قابل انکار در دوران آماده سازی ورزشکاران است که تحقق آن با اجرای آزمون های مربوطه امکان پذیر است.

محمدی که مدرس دانشگاه است و سابقه ترجمه و تالیف حدود ۴۰ کتاب و مقاله را در کارنامه کاری خود دارد بخش اول اثر خود را به مبانی نظری و نحوه اندازه گیری آمادگی جسمانی اختصاص می دهد و می نویسد: «آمادگی جسمانی، مجموعه فعالیت هایی است که عموم مردم از آن برخوردارند و در انجام امور زندگی از آن استفاده می کنند. از سوی دیگر، آمادگی جسمانی را قابلیت انجام کارها و فعالیت های عضلانی تعریف کرده اند. کالج طب ورزشی آمریکا نیز آمادگی جسمانی را این گونه تعریف می کند: آمادگی جسمانی، قابلیت انجام فعالیت های بدنی متوسط تا سنگین بدون ایجاد خستگی و حفظ این قابلیت در سراسر زندگی است.»

محمدی پس از ارائه تعریف درباره آزمون و ارزشیابی به تشریح مفاهیم آمادگی جسمانی می پردازد و درباره آمادگی جسمانی عمومی و ویژه سخن می گوید. آزمون های آمادگی جسمانی و طبقه بندی آن، عناصر قابل سنجش آمادگی جسمانی، ملاحظات کلی درباره آزمون های آمادگی جسمانی و هنجار (نورم) آن ها، و اصول آزمون گیری، دیگر

امتحان والیبال

هر چه رشته های ورزشی پیشرفت بیشتری پیدای می کنند و تخصصی تر می شوند، علوم مرتبط با این رشته ها نیز گسترش قابل ملاحظه تری می یابند.

روزگاری مربیان برای اندازه گیری میزان آمادگی یک ورزشکار، به مدت زمان دویدن پیوسته و سرعت دویدن او یا آمارهایی اینچنینی بسنده می کردند، اما رفته رفته آزمون های علمی و دقیق، جایگزین روش های سنتی شد.

در همین زمان بود که آمار و آزمون در هر رشته، شکلی تخصصی به خود گرفت و در بسیاری از موارد امکان نداشت حتی از جدول تغذیه ای ورزشکار یک رشته، برای تجویز دستور العمل برای ورزشکار رشته دیگر استفاده شود. کتاب هایی هم که در این حوزه به رشته تحریر درآمده اند، سمت و سوی تخصصی شدن را به خود گرفته اند. ورزش والیبال که رشته ای جذاب و مفرح است نیز از این قاعده مستثنی نبود و نیست و کتاب های آزمون و مقاله های علمی متعددی درباره آن به رشته تحریر درآمده است که از جمله این کتاب ها می توان به کتاب «آزمون های کاربردی در والیبال» اشاره کرد. این کتاب را سردار محمدی از مولفان ورزشی و قهرمان سابق

مباحث فصل اول این کتاب را تشکیل می دهند.

«ویژگی های جسمانی - فیزیولوژیکی ورزشکاران رشته والیبال» عنوان فصل دوم این کتاب است. محمدی در ابتدای این بخش، تاریخچه ای از ابداع بازی والیبال و توضیحاتی درباره مختصات زمین بازی والیبال ارائه می دهد و سپس مطالبی درباره ویژگی های جسمانی بازیکنان والیبال می نویسد.

وجود جدول های گوناگون و دقیق را می توان از ویژگی های این کتاب به حساب آورد؛ جدول هایی که به معنای واقعی کاربردی هستند و جالب آن که در برخی از آن ها مقایسه ای بین آمار رشته والیبال با آمار برخی رشته ها نظیر فوتبال و بسکتبال انجام شده است.

فصل سوم کتاب نیز «آزمون های پیشنهادی برای ارزشیابی شاخص های آمادگی جسمانی - حرکتی بازیکنان والیبال» نام دارد.

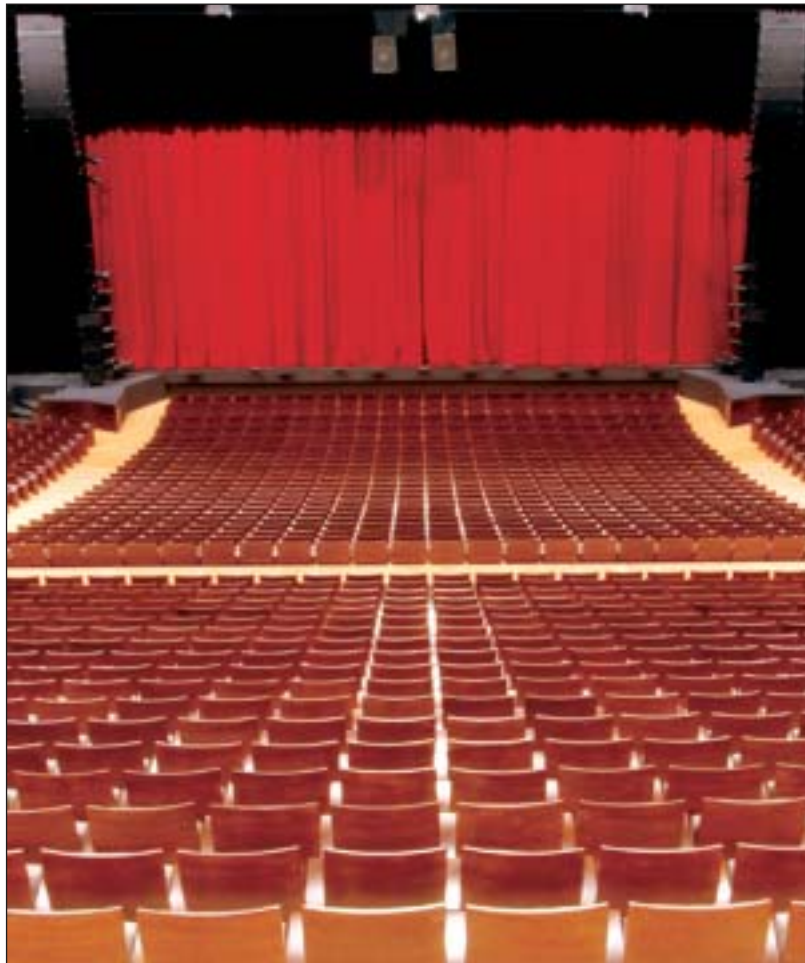
آزمون های قدرتی، آزمون های قدرتی. استقامتی، آزمون های قدرت های انفجاری، آزمون های توان بی هوازی با اسید لاکتیک، آزمون زمان عکس العمل و آزمون انعطاف پذیری از جمله آزمون های موجود در این فصل هستند که جدول های مقایسه ای نیز برای شرح بهتر آن در نظر گرفته شده است. آزمون های مهارتی رشته والیبال، عنوان فصل پایانی این کتاب را به خود اختصاص می دهد.

چاپ اول کتاب «آزمون های کاربردی در والیبال» از سوی نشر دانشگاه کردستان با همکاری گروه تربیت بدنی کاشفان در شمارگان ۲۲۰۰ نسخه، ۱۱۶ صفحه و قیمت ۲۵۰۰ تومان منتشر شده است.

محمدرضا آریانفر از «دو روایت جا مانده از باد» می گوید

سنگ در صحنه

کل نمایشنامه حاکم است.

شاید این به خاطر آشنایی من با ادبیات و شعر باشد. من تا کنون سه مجموعه شعر به چاپ رسانده‌ام و همین روحیه شاعرانه سبب شده است که آدم‌های «ستاره‌ها در باد» و «روزی که آسمان می افتد» نیز در فضایی رویاگونه ترسیم شوند. من به دلیل ارتباط با شعر تمایل دارم همواره یک وضعیت شاعرانه بر کل اثرم حاکم باشد. این ویژگی آثار من است و حتی منتقدانی هم که نمایشنامه را مطالعه کرده‌اند بر این باورند که می توان وجود زبان شاعرانه در نمایشنامه را پذیرفت. هیچ قانونی مبنی بر وجود یا نبود سبک یکپارچه زبانی در نمایشنامه وجود ندارد.

اما شاید این امر سبب شود که شخصیت‌ها مشابه هم به نظر آیند.

فکر نمی‌کنم که بتوانیم زبان را در این بحث دخیل کنیم. به نظر من شخصیت پیش از هر چیز تحت کنش یا همان افسانه مضمون شکل می‌گیرد. اگر در نمایشنامه‌ای کنش، کشمکش و تضاد وجود نداشته باشد، شخصیت، اندیشه و هیچ یک از دیگر اجزای نمایشنامه به درستی شکل نخواهند گرفت. شخصیت نیز با تاثیر کنش و کشمکش شکل می‌گیرد و اگر نمایشنامه نویس بتواند کنش‌های نمایشنامه را به درستی تحلیل و پرداخت کند، شخصیت‌ها با تمام ویژگی‌های فرعی‌شان با توجه به طراحی صحیح کنش، حاصل می‌شوند.

چرا در عنوان کتاب دو نمایشنامه را به صورت دو

از این سه نمایشنامه چاپ شود؛ چون هر سه اثر حاوی یک معنا و مفهوم و پیام بودند و اتفاق اصلی آن‌ها در هر مکانی ممکن بود واقع شود.

در شخصیت‌پردازی این نمایشنامه چه نکاتی را لحاظ کردید؟

من با آدم‌های این نمایشنامه زندگی کرده‌ام و آن‌ها را از نزدیک می‌شناختم. از آن‌جا که متولد خرمشهر هستم، مثل هر خوزستانی دیگری با فرهنگ و خصوصیات مردم جنوب عراق آشنایی دارم، داستان‌ها و ترانه‌هایشان را می‌شناسم، با آداب و رسومشان آشنا هستم و نسبت به وجوه مختلف فرهنگی این افراد تسلط دارم. همین آشنایی باعث شد که کار من در بخش شخصیت‌پردازی چندان دشوار نباشد؛ چرا که با همه پیچیدگی‌های روانی، خواست‌ها و دردهای این مردم را می‌شناختم و نیاز نبود که ویژگی‌های شخصیتی آنان را با مطالعه و تحقیق

کشف کنم. شخصیت‌های «ستاره‌ها در باد» و «روزی که آسمان می‌افتد» همیشه در فضای مه‌آلود ذهن من وجود داشته‌اند و من تنها کاری که کردم این بود که کبریت زدم تا این شخصیت‌ها را واضح‌تر ببینم. اما در این میان شناخت آرزوهای این آدم‌ها برای من آسان نبود، به همین دلیل تلاش کردم تا به وسیله گفت‌وگو با افراد واقعی و کسانی که در موقعیت یکسانی با شخصیت‌های نمایشنامه‌ام به سر برده‌اند، آرزوها و آمال این افراد را نیز بشناسم. به نظر می‌رسد که به لحاظ زبانی، تنها یک فرم بر

چندی پیش نشر افراز نمایشنامه تازه‌ای از محمدرضا آریانفر را روانه بازار کتاب کرد. این مولف که علاوه بر حوزه نمایشنامه در حوزه‌های فیلمنامه، داستان و شعر نیز فعال است تلاش کرده این بار در «دو روایت جا مانده از باد» جنگ تحمیلی و هشت سال دفاع مقدس را از زاویه مردم عراق مورد تحلیل قرار دهد. از این هنرمند کشورمان مجموعه شعرهای «جهانی ایمن تر از تبسم تو نیست»، «هفت بیانیه در قلمرو عشق» و نمایشنامه‌های «زهور» و «نقل آخر» منتشر شده است. او همچنین «قسمتی از یک ستاره» را بر اساس زندگی سردار شهید حبیب شریفی نگاشته است.

آیا در این نمایشنامه توضیح صحنه‌های طولانی، بخشی از بار دراماتیک اثر را بر عهده گرفته است؟

هر نویسنده و هر نمایشنامه‌نویسی سبک خاص خود را دارد. برخی ممکن است تمایل داشته باشند تمام بار کنش را در گفت‌وگوها متمرکز کنند و برخی دیگر از توضیح صحنه‌ها نیز برای انتقال کنش کمک می‌گیرند. من در تمامی نمایشنامه‌هایم به همین ترتیب عمل می‌کنم و به همین دلیل است که توضیح صحنه‌های مفصل و دقیقی می‌نویسم. این سبک در مورد توضیح صحنه چندان هم غیرمعمول نیست و نمایشنامه‌نویسان بزرگی مانند یوجین اونیل نیز از توضیح صحنه‌های طولانی، گاه در حد چند صفحه، در کارشان استفاده می‌کنند. من احساس می‌کنم که توضیح صحنه‌های مفصل و پر از جزئیات به تصویری شدن نمایشنامه کمک می‌کند. نمایشنامه یک اثر مکتوب است؛ اما غایت آن اجراست و نمایشنامه‌نویس باید نهایت تلاش خود را به کار گیرد که با ابزارهای نوشتاری، یک اثر مکتوب را به اثری اجرایی نزدیک کند. یکی از این ابزارها توضیح صحنه است. در واقع ما با توضیح صحنه، آن نمایشنامه را تا حد امکان برای خوانندگان تصویری می‌کنیم. از سوی دیگر توجه داشته باشید که کارگردان این حق را دارد که توضیح صحنه را تغییر دهد؛ البته به ترتیبی که به بهبود اجرا و انتقال مفهوم اثر در وضعیت اجرایی بینجامد؛ مقصود این که، این توضیح صحنه‌های دقیق و مفصل در فرآیند اجرا خللی وارد نمی‌کند.

بحث این جااست که توضیح صحنه‌ها تنها طولانی‌اند و بار دیالوگ را بر دوش می‌کشند و گرنه خود شما در بسیاری از توضیحات نسبت به مکان و وقوع صحنه نظری قطعی ندارید؛ مثلاً در توضیحات نمایشنامه اول نوشته‌اید مکان رمله، صفوان، زیر یا هر روستای بی‌نام و دور در جنوب عراق. آیا این با دقتی که معتقد هستید باید در توضیح صحنه باشد متناقض نیست؟

این که نسبت به مکان رخ دادن نمایشنامه و برخی صحنه‌ها نظر قطعی نداشته‌ام به دلیل آگاهی نداشتن من از کم و کیف رخداد نیست. به نظر من اتفاق این نمایشنامه در هر نقطه دیگری مثل کردستان عراق یا هر جای دیگری می‌تواند رخ دهد. توضیح صحنه‌های اینچنینی نشان دهنده دیدگاه من نسبت به موضوع نمایشنامه است، به این معنا که با اتخاذ چنین تکنیکی، نمایشنامه‌نویس اعتقاد خود را نسبت به فراگیری موضوع نمایشنامه اعلام می‌کند. من سه گونه از این نمایشنامه نوشته‌ام که هر کدام در موقعیت جغرافیایی متفاوت با دیگری رخ می‌دهد و چندان هم فرق نمی‌کند که کدام یک

روایت مشابه هم توصیف کرده‌اید؟

به این دلیل که بن‌مایه این دو نمایشنامه کاملاً مشابه هم هستند. نمایشنامه اول یک نمایشنامه واقع‌گرایانه است، اما در نمایشنامه دوم یکپارچگی زمانی به هم می‌خورد یا به تعبیر دیگر زمان می‌شکند. گرچه روایت نمایشنامه دوم با نمایشنامه اول متفاوت بود اما این دو نمایشنامه در پی ارائه یک بن‌مایه هستند و سازوکار فکری یکسانی دارند. همین امر سبب شد تا عنوان «دو روایت جا مانده از باد» را برای کتابی که حاوی این دو نمایشنامه بود انتخاب کنم.

بن‌مایه مشترک این دو نمایشنامه چیست؟

می‌خواستم این نمایشنامه‌ها بیانگر بزرگی ایران و ایرانی باشد. شخصیت ایرانی به معنای واقعی کلمه، شخصیتی استثنایی است. ما وارث فرهنگی هستیم که عشق، مهر، محبت، دوستی درستی درستی و احترام به هموع در مرکز توجه آموزه‌های آن است. ایرانی در هر شرایطی که باشد بشردوست است و نمی‌تواند انسان‌های دیگر را به خاطر منافعتش به ورطه نابودی بکشانند یا اجازه دهد که زورگویان و ستمگران انسان‌های بی‌گناه را بدون هیچ جرمی، مورد تجاوز قرار دهند.

حتی در هشت سال جنگ تحمیلی با آن که شرایطی نابرابر حاکم بود و رزمندگان ما با کمترین سلاح‌های جنگی در برابر دشمنی تا بن دندان مسلح رفته بودند اما همچنان شاهد بزرگ منشی‌های این جوانان رزمنده نسبت به دشمن بودیم. من نمونه‌هایی از این گذشت‌ها و بزرگواری‌ها را در نمایشنامه‌ام ذکر کرده‌ام. رزمندگان ایرانی در حالی نسبت به دشمن خود رفتاری بزرگوارانه داشتند که از طرف مقابل شاهد چنین برخورد انسانی‌ای نبودند. حال این سوال پیش می‌آید که چرا حتی یک رزمنده ساده ایرانی دارای چنین شخصیت قوی بود و پاسخ من همان است که در ابتدا به آن اشاره کردم؛ ما وارث فرهنگی هستیم که مشحون از عظمت و بزرگواری است.

در یک کلام، بن‌مایه اصلی این نمایشنامه، نشان دادن بزرگی، عظمت و انسان دوستی در فرهنگ ایرانی است.

چرا خواستید به دفاع مقدس از زاویه‌ای دیگر بنگرید؟

حقیقت آن است که تنها ما مردم ایران نبودیم که به دلیل جنون یک دیکتاتور، صدمات و خسارات جبران‌ناپذیری را متحمل شدیم چون در همان سال‌های سخت جنگ تحمیلی، مردم عراق و شیعیان این کشور نیز زیر چکمه‌های دیکتاتوری صدام به نابودی کشیده شدند و حتی خانواده‌هایشان در زندان‌های صدام یکی پس از دیگری اعدام می‌شدند. در یک کلام، حاکمیت عراق از هیچ شکنجه‌ای در حق مردم دریغ نمی‌کرد.

بخش بزرگی از مردم عراق با جنگ مخالف بودند، اما صدام حسین تمام صداهای مخالف را در نهایت قساوت خاموش می‌کرد. من در این نمایشنامه سعی کرده‌ام که به ماجرای جنگ از زاویه‌ای متفاوت نگاه کنم تا نشان دهم که مردم مسلمان عراق هم با صدام و جنگ مخالف بودند. آن‌ها می‌دانستند که صدام یک زورگویی متجاوز است و حتی مخالفت‌های خود را ابراز هم می‌کردند، اما از دست این مردم بی‌دفاع در برابر دیوی که از سوی استعمار غرب حمایت می‌شد، کاری بر نمی‌آمد.

نگاهی به دین‌شناسی تطبیقی در ایران و جهان* - بخش نخست

نقش جدی تفسیر

مکتب فکری بود؛ مکتب فلسفی ماکس مولر و مکتب انسان‌شناختی آدولف باستیان، تئودور ویتز، تایلور، جیمز فریزر، آندرو لانگ و... قابل ذکر است که ماکس مولر پایه‌های دین‌شناسی تطبیقی را به نحو چشمگیری مستحکم ساخت و مطالب ارزشمندی برای پایه‌گذاری این رشته فراهم آورد که برجسته‌ترین آن‌ها مجموعه پنجاه جلدی کتب مقدسه شرق (تالیف سال‌های ۱۸۷۹ تا ۱۹۱۰) است. هر چند وی از لحاظ شیوه و روش کار تا حدودی نامتعارف عمل می‌کرد، بدین معنا که تنها به شواهد مکتوب (ادبی) تکیه داشت و آنها را نیز به نحو کاملاً یکجانبه‌ای بر پایه علم الاساطیر خورشیدی تفسیر می‌کرد. بدین ترتیب وی علاقه چندانی به انسان‌شناسی پس از داروین - که گروه دوم منحصرأ روی آن شیوه‌ها تاکید می‌کرد - نداشت البته همه انسان‌شناسان این دوره هم به نظریه تکامل دین به یک اندازه معتقد نبودند. لویس مورگان معتقد بود که همه ادیان ابتدایی بی معنا و تا حدودی نامعقول و لذا برای نقد و بررسی بیشتر نامناسب بودند. هر چند اکثر آن‌ها بر این ضرورت متفق بودند که باید جایگاه تکامل دین را در مقولات گسترده‌تر تکامل جامعه بشری جست‌وجو کرد.

انگاره‌های تکامل‌گرایانه در مطالعاتی که پیرامون تمدن‌های متعالی تر جهان، مانند تمدن بین‌النهرین، مصر، یونان، روم، هندوچین انجام می‌شدو تمدن‌هایی که فرهنگ شرق و غرب عالم از دل آنها سربر آورده بود، کمتر به وضوح به چشم می‌خوردند، هر چند به هر حال در اموری مانند ترسیم خطوط تمایز بین صور متعالی تر و فرودست تر فرهنگی، و این که صور متعالی تر از دل صورت‌های پست تر سربر آورده بودند، وجود داشت.

دین‌شناسی تطبیقی در ابتدا برای این که پایه‌های خود را به عنوان یک رشته علمی مستحکم سازد با مشکل مواجه بود. اولین کرسی‌های این رشته ابتدا در سوئیس (ژنو، ۱۸۷۳)، هلند (امستردام، لیدن ۱۸۷۷) و فرانسه (سوربن، ۱۸۸۶) پایه‌گذاری شدند. در سوئد نیز در سال ۱۹۰۱، کرسی قدیمی تری که به احتجاجات دینی و دفاعیه پرداز می‌سیحی تعلق داشت به سمت و سوی دین‌شناسی تطبیقی تغییر جهت داد. در انگلستان، کرسی منچستر در سال ۱۹۰۴ تاسیس شد؛ در حالی که اولین کرسی‌های آلمان که هر دو به وسیله استنادی از کشورهای اسکانندیناوی اداره می‌شدند، بیش از سال ۱۹۱۰ (برلین) و ۱۹۱۲ (لایپزیک) ایجاد نشدند. در اسکاتلند چیزی به نام کرسی دین‌شناسی تطبیقی وجود نداشت، هر چند که از سال ۱۸۸۷ کرسی سخنرانی‌های گیفورد با عنوان «الهیات طبیعی» دایر بود و یک نفر اسکاتلندی به نام جیمز هستینگز مجموعه عظیم دایره‌المعارف دین و اخلاق (سال‌های ۱۹۰۸ تا ۱۹۲۶) را تالیف کرد. در ایالات متحده آمریکا، جیمز فریمن کلارک در سال ۱۸۶۷ به عنوان استاد رشته دین طبیعی و نظریه مسیحی در دانشکده الهیات هاروارد منصوب شد و در این میان کرسی‌های مشابهی در دانشگاه بوستون (۱۸۷۳)، پرینستون (۱۸۸۱)، و کورنل (۱۸۹۱) ایجاد شدند اما در سال ۱۸۹۱ جورج فوت مور در دانشگاه هاروارد استاد رشته تاریخ ادیان شد و در سال ۱۸۹۲ نیز دپارتمانی با همین نام در دانشگاه شیکاگو تاسیس شد.

در کنار این روایت نسبتاً قدیمی از سابقه پیدایش

از آنجایی که دین‌شناسی تطبیقی (study of Religions) یا (comparative) یا (comparative Religious studies) ابتدا در اواخر قرن هجدهم در اروپا و سپس بیش از یک قرن بعد در ایران پیدا شده است از این رو بررسی سوابق و تاریخچه آن را از غرب آغاز می‌کنیم. هر چند سرآغاز دین‌شناسی تطبیقی را به ماکس مولر (۱۸۲۳ تا ۱۹۰۰) دین‌شناس برجسته انگلیسی متولد آلمان نسبت می‌دهند، اما شاید یکی از بهترین منابع برای بررسی تحولات اولیه این رشته، مجموعه عظیم «دایره‌المعارف دین» (Encyclopedia of Religion) اثر میرچالیا (۱۹۸۶-۱۹۰۷) دیگر دین‌شناس بزرگ اروپا در همان ایام باشد که نخستین بار در سال ۱۹۷۰ به چاپ رسیده و در آن گزارش کاملی از وضعیت مطالعه تطبیقی دین تا ابتدای قرن بیستم ارائه شده است. به جهت اهمیت این منبع در ذیل خلاصه‌ای از مطالب آن را نقل می‌کنیم.

۱- تاریخچه دین‌شناسی تطبیقی به روایت دایره‌المعارف دین‌الیا

اصطلاح «دین‌شناسی تطبیقی» (comparative religion) که صورت خلاصه شده «مطالعه تطبیقی ادیان» (the comparative study of religion) است در اواخر قرن نوزدهم به عنوان معادل «علم‌الادیان» (the science of religion) رواج یافت. همان‌گونه که در ابتدا مورد نظر بود، این اصطلاح بر کاربرد روش مطالعه تطبیقی (یا علمی) بر داده‌هایی از ناحیه ادیان در طرح کلی توسعه، پیشرفت یا تحول دین و ارزیابی ارزش آنها بود. چنانچه لویس جردن در کتاب «دین‌شناسی تطبیقی: پیدایش و پیشرفت» می‌گوید: «نقش دین‌شناسی تطبیقی عبارت است از کنار هم قرار دادن ادیان جهان تا با مقایسه و تقابل آن‌ها بتوان برآورد مطمئنی از ادعاها و ارزش‌های هر یک به دست داد.» به نظر می‌رسد اصطلاح «دین‌شناسی تطبیقی» تا پیش از سال‌های دهه ۱۸۹۰ چندان مورد استفاده نبوده است؛ هر چند که ماکس مولر در سال ۱۸۷۳ این پرسش را مطرح ساخت که چرا باید در به‌کارگیری روش مطالعه تطبیقی در زمینه دین پژوهی تردید به خود راه دهیم؟

قرن‌های متعددی نسبت به آداب و رسوم و اعتقادات گوناگون دینی جهان نوعی حس کنجکاوی و تحقیق وجود داشت و در نتیجه اطلاعات فراوانی نیز کسب شده بود؛ اما تنها در اواخر قرن نوزدهم بود که دنیای غرب به تئوری‌های جمعی که همه موارد را دربرمی‌گرفت دست می‌یافت. این همان تئوری تکامل (theory of evolution) بود که به زبان اجتماعی از سوی کنت و اسپنسر و به زبان زیست‌شناسی به وسیله داروین بیان شده بود. دین‌شناسی تطبیقی تلاش کرد تا قانون کلی تحول و تکامل را در مورد حجم وسیعی از مواد و مطالب (دین‌شناسانه) موجود به کار ببرد. البته چون دین‌شناسی تطبیقی مدعی بود که یک رشته علمی است و سعی می‌کرد تا از تئوری‌های علمی زمانه به منظور ساختن تصویر جامعی از تاریخ طبیعی دین بر پایه نظریه تکاملی استفاده کند، از این رو سوءظن و بدگمانی مسیحیت ارتدوکس را برانگیخت. بدین ترتیب که گفته می‌شد این علم درصدد نسبی کردن مسیحیت و کم‌بها شمردن وحی است.

دین‌شناسی تطبیقی هرگز صاحب یک روش علمی واحد که از طرف همگان مورد قبول و پذیرش باشد نبوده است چرا که در سال‌های اولیه (سال‌های دهه‌های ۱۸۷۰ تا ۱۸۹۰) توجه عمده آن روی دو

و تحولات دین‌شناسی تطبیقی، مایلم روایتی نسبتاً جدیدتر و روزآمدتر از آن را نیز که حدود یک قرن بعد ذیل همین مدخل (comparative religion) در فرهنگنامه دین هارپر - کالینز در آمریکا به رشته تحریر درآمده ارائه دهیم تا مخاطبان بتوانند با مقایسه این دو روایت قدیمی و جدید که به فاصله تقریباً یک قرن در دو سوی اقیانوس اطلس، اروپا و آمریکا، نگاشته شده به تصویر نسبتاً روشن‌تر و جامع‌تری از موضوع دست پیدا کنند.

۲- تاریخچه دین‌شناسی تطبیقی به روایت فرهنگنامه دین هارپر - کالینز

دین‌شناسی تطبیقی عبارت است از مطالعه‌ای نظام‌مند از مشترکات و تفاوت‌های بین ادیان جهان که به منظور کمک به فهم تاریخی و روشمند اجزای عام و خاص این ادیان به طرح و به‌کارگیری یک سلسله مقولات و اصول می‌پردازد.

مقولات کلی

مطالعه تطبیقی دین که در اروپای قرن هجدهم آغاز شد، از دل تلاشی در دل فرهنگ غربی به منظور فهم و درک ادیان جهان، جدای از ادیان غرب و به ویژه مسیحیت، سربر آورد. این انگیزش تحت تأثیر علایق و دلمشغولی‌های رقابت‌مداران، خصوصاً آمیز و دفاعیه‌پردازانه قرار داشت. همین علایق و نگرانی‌ها نیز موجب شد تا علما و دانشمندان غربی، ادیان مغرب‌زمین و به ویژه مسیحیت را سرمنشاء اصول و هنجارهای مورد نظر در دین‌شناسی تطبیقی بدانند. به همین دلیل، دین‌شناسی تطبیقی از همان روزگار اولیه خویش، جهان مذهبی را از منظری غربی می‌دید اما با توجه به این که خود محصول عصر روشنگری اروپا بود، تا حدودی نسبت به مسیحیت حالت تخاصم و دشمنی نیز داشت. هر چند مسیحیت در هر صورت به چشم دینی اسوه مانند نگاه می‌شد که مکفی‌ترین منابع فکری را برای درک ادیان دیگر به دست می‌داد. این اصول و مطالب مورد نظر ابتدا برای فهم ادیان دیگر فراهم آمده بودند، اما سرانجام در مورد خود مسیحیت نیز به کار گرفته شدند چنانچه مقوله «اسطوره» که ابتدا در مورد روایات تاریخی مقدس سایر سنت‌های دینی به کار گرفته می‌شد، عاقبت در مورد روایات تاریخی کتاب مقدس نیز کاربرد یافت.

این مقولات که اموری عام و کلی دانسته می‌شدند و در مورد همه سنت‌های دینی مصداق دارند، به تبیین شکل و محتوای ادیان دیگر کمک کردند. در این میان مقولاتی چون نجات و رستگاری، روح، خداوند، عبادت، دعا، قربانی و باطن‌گرایی که در مورد محتوای دین مسیحی کاربرد داشت، فارغ از این که تا چه اندازه مناسب ادیان دیگر بودند، در مورد همه آن‌ها به کار برده شدند. بدین ترتیب، حتی هنگامی که این انطباق و کاربرد مشکل‌دار و مسئله‌زا بودند، باز هم مقولات یاد شده به عنوان معیاری استاندارد برای ارزیابی میزان دینی بودن و حقیقت داشتن ادیان دیگر استخدام شدند. در این میان بعضی از اصحاب مقایسه و تطبیق از بهتر و بدتر بودن ادیان، تکمیل کردن یک دین از ناحیه دین دیگر و حتی حقیقی‌تر بودن یک دین از دین دیگر سخن به میان آوردند. در این تلاش‌های مقایسه‌گرایانه، دو مقوله باطن‌گرایی و خداآواری از مقولات تفسیری مهمی بودند که نقش مهمی بازی می‌کردند به طوری که خداآواری به یکی از عوامل مهم طبقه‌بندی ادیان بشری به ادیان توحیدی، چندگانه پرستی و... تبدیل شد هر چند تقسیم‌بندی سنت‌های دینی بر این پایه صرفاً به عنوان روش ساده‌ای برای تفکیک و تمایز ادیان مورد استفاده قرار نگرفت، چون غالباً با فرضیاتی راجع به تکامل فرهنگی که الهام‌بخش تحلیل‌هایی زمان‌مند (در زمان) با این مطلب که چگونه صور اولیه دین به اشکالی کاملاً متفاوت و حتی متعالی‌تر تبدیل شده بودند همراه بود.

نارضایتی مستمر دین‌شناسان از این شیوه تقسیم‌بندی ادیان بر پایه مقولات تفسیری سرانجام موجب شد تا آنان به سوی آشنایی و شناخت بهتر از سایر سنت‌های دینی روی آورند تا بتوانند این گونه تقسیم‌بندی‌های انحصاری و تنگ‌نظرانه را به کلی کنار بگذارند. این عکس‌العمل آنان بسیار جدی بود و زمینه‌برابر برای رویکردهایی جایگزین فراهم ساخت؛ رویکردهایی از قبیل انکار امکان هرگونه مقایسه ادیان تا پیدایش فنون جدید مطالعه تطبیقی.

* متن سخنرانی ارائه شده به دومین همایش «جایگاه پدیدآورندگان ارمنی، زرتشتی، کلمی و آشوری در عرصه فرهنگ نوشتاری ایران معاصر»، معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

رحمان رجبی

آلن دو باتن از ادبیات و زندگی می گوید

جهان زیر نور کلمات

مشکلاتی هست که نمی شود حلشان کرد و خوب، زندگی مثل یک ماشین نیست که بتوان آن را تعمیر کرد. وی در ادامه می گوید: فکر می کنم بیشتر از همه، آرا و دیدگاه های هنری برگسون فیلسوف او را تحت تاثیر قرار داده است. پروست در آن زمان به اندیشه های برگسون توجه زیادی داشته است.

دوباتن در ادامه به ویژگی های جسمانی پروست اشاره می کند و می گوید: پروست از نظر جسمانی آدم ضعیفی بود، تنگی نفس داشت و مدام از این بابت شکایت می کرد. از نظر روان شناسی، آدمی عصبی بود. اما با این همه، این بدین معنا نیست که چیزی برای گفتن نداشته باشد. وی می افزاید: پروست یکی از آن آدم های نادری بود که می توانست دردها و رنج هایش را به خاطر موهبت مهم تری مهار کند. درد او را از پای در نیارود و تنها او را حساس تر کرد و همین موضوع است که امروز به ما خوراک می دهد و ما از این اثر سترگ استفاده می کنیم و غنی می شویم.

دو باتن در انتهای مصاحبه در مورد شرایط کاری خودش می گوید: ساعت شش صبح از خواب بیدار می شوم و تا ساعت هشتم و نیم با پسر بچه هایم بازی می کنم. بعد صبحانه می خورم و دوش می گیرم و سر ساعت ۹ صبح در دفتر کارم هستم. بعد ایمیل هایم را چک می کنم و به کارهای اداری ام می رسم و بین ساعت ۱۰ صبح تا شش و نیم بعد از ظهر نزدیک به هزار کلمه می نویسم.

برچسب زد و او را فیلسوف دانست. پروست خود پایبند به این ها نبود و بیشتر از همه به هنر، عشق و مهربانی اهمیت می داد. به عقیده دو باتن، پروست همچنین به تجربه روزمره توجه زیادی داشت. وی ادامه می دهد: به نظر من کتاب پروست درباره این است که به ما بگوید دست از تلف کردن وقت برداریم. همچنین پروست با مرور خاطراتی که سالیان سال اتفاق افتاده، تلاش می کند به ما بگوید که چرا به خوبی زندگی نمی کنیم و چرا زمان را تلف می کنیم.

کتاب پروست تلاش می کند به ما راهی را نشان بدهد تا خودمان را نجات بدهیم. این نویسنده با اشاره به آن که پروست همیشه معتقد بوده که گرایش به معنویات راز نجات انسان است، می افزاید: او تلاش کرده تا واقعیت های مهم تر زندگی را که خود تجربه و تحمل کرده، بیشتر نمایان کند. وی سپس با بیان این نکته که همواره مخالف این تفکر غالب آمریکایی بوده که

همه مشکلات را می شود حل کرد، می افزاید: این تفکر آمریکایی را همیشه مسخره کرده ام چرا که به نظر من این طور نیست و همه مشکلات قابل حل نیستند. به نظر من پروست هم یک نوع بدبینی سنتی دارد، این که آدمی نمی تواند به تنهایی از پس همه مشکلاتش بر آید. خیلی ها هم به چنین کتابی با چشم بد نگاه می کنند؛ کتابی که جنبه کمک به خود دارد و می گوید در زندگی

فهمیدنی تر و روشن تر می کنند می افزاید: در این بین، مارسل پروست برای من از این دسته نویسندگان بود. وقتی خواستم کتاب را بنویسم، روش خودم را پیش گرفتم و در اصل متضاد چیزی پیش رفتم که طبق آموخته های دانشگاهی می بایست آن طور عمل کرد. در دانشگاه همه چیز را پیچیده می کنند. هیچ سوالی مضحک تر از این نیست که آدم از یک دانشجوی حرفه ای ادبیات بپرسد چرا چنین تحقیقی داری می کنی؟ این سوال، مضحک به نظر می رسد چون طبق آموخته های آکادمیک می بایست از قبل جواب این سوال را بدانی. اما من، خواستم سوالات کاملاً بنیادی مطرح کنم؛ این که چرا می خوانیم؟ چرا بعضی از کتاب ها مهم هستند؟ چه چیز در این کتاب وجود دارد که همش کرده است و ...

وی در پاسخ به این سؤال که پروست چه تاثیری بر فلسفه گذاشته؟ می گوید: فرق بین ادبیات و فلسفه آشکار نیست.

خیلی از مفاهیمی که در رمان ها مطرح می شوند، با مفاهیم فلسفی قرابت زیادی دارند. به هر حال، پروست آشکارا فلسفی است و خیلی از مواقع در کتابش می ایستد و درباره مفاهیم و جزئیات بحث می کند. وی در ادامه می افزاید: همین وجه پروست است که مرا شیفته خودش کرده؛ این که عمل و انعکاس عمل در کتاب پروست با هم آمیخته شده اند. نمی شود به پروست

آلن دو باتن نویسنده عجیبی است. با خواندن کتاب هایش آدم با وجهی از زندگی و موضوعات آشنا می شود که قبلاً اصلاً فکرش را هم نمی کرده است. او نویسنده ای است که فلسفه و ادبیات را با هم می آمیزد و در عین حال با سادگی، داستانش را بیان می کند؛ شیوه ای که می توان آن را در آثار نویسندگانی همچون مارسل پروست یافت.

از قضا آلن دو باتن علاقه زیادی به این نویسنده فرانسوی دارد و به تازگی کتابی هم درباره او نوشته است. او در این مورد می گوید: اولین بار آثار پروست را در سن هجده سالگی خواندم و همان وقت بود که حساسی شیفته اش شدم. وی می افزاید: قبل از آن هم اسم پروست را شنیده بودم اما همیشه تصور می کردم که احتمالاً از جمله نویسندگان مشهور خسته کننده باشد، اما شروع کردم به خواندن کتاب های پروست و واقعا شیفته اش شدم و برخلاف تصورم، فهمیدنش به هیچ وجه مشکل نبود. وی در ادامه می گوید: تصور کنید که یک نویسنده سی صفحه تمام از اولین کتابش را صرف این می کند تا بگوید چقدر دلش برای مادرش تنگ شده است. وی در مورد کتابی که در مورد پروست نوشته، می گوید: همیشه می خواستم کتابی در این مورد بنویسم، حتی وقتی دانشجو بودم، همیشه به دوستانم می گفتم که بالاخره من کتابی با چنین عنوانی می نویسم و این ماجرا بین دوستانم به یک شوخی تبدیل شده بود. وی با اشاره به این که نویسندگان زندگی را برای ما

فراخوان

خانه کتاب برگزار می کند :

تاریخ نگاری انقلاب اسلامی

به مناسبت : ((سی امین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی ایران))

محورهای همایش :

الف (مباحث نظری تاریخ نگاری انقلاب اسلامی

- زمینه ها ، چارچوب ها و مفاهیم نظری تاریخ نگاری انقلاب اسلامی
- جریان شناسی تاریخ نگاری انقلاب اسلامی
- تطورات تاریخ نگاری انقلاب اسلامی
- جایگاه فلسفه ، کلام ، فقه و حدیث ، علوم سیاسی ، جامعه شناسی ، اقتصاد و ... در تاریخ نگاری انقلاب اسلامی
- تاریخ نگاری انقلاب در پرتو رویکردها و روش های نوین تاریخ نگاری
- تاریخ نگاری فرهنگی ، تاریخ نگاری اقتصادی ، روش های کمی و ...
- ارزیابی دستاوردهای تاریخ نگاری انقلاب اسلامی
- آسیب شناسی تاریخ نگاری انقلاب اسلامی

ب (نقد و بررسی آثار منتشره تاریخ نگاری انقلاب اسلامی

- مورخان ایرانی داخل و خارج از کشور
- مورخان مسلمان (خاورمیانه عربی ، آسیا و آفریقا)
- مورخان اروپایی و آمریکایی
- آثار مربوط به انقلاب اسلامی در رسانه های داخلی و خارجی

ج (مراکز و مؤسسات تاریخ نگاری انقلاب اسلامی داخل و خارج از کشور

د (منبع شناسی انقلاب اسلامی

- اسناد ، کتب و پایان نامه ها
- آثار غیر مکتوب در تاریخ نگاری انقلاب اسلامی (دیوار نوشته ها ، عکس ، اسلاید ، طرح ، فیلم ، آثار هنری و ...)

ه (تاریخ شفاهی در انقلاب اسلامی

- مراکز و مؤسسات تاریخ شفاهی داخل و خارج از کشور
- نقد و بررسی تاریخ نگاری شفاهی

شرایط تهیه و تنظیم مقالات

- آثار رسیده پیش از این در جای دیگر منتشر نشده باشند .
- حجم مقاله حداکثر ۵۰۰۰ واژه و در محیط Microsoft Word
- با قلم میترا ۱۴ (B-Mitra) تایپ شده باشد .
- چکیده حداکثر در ۲۰۰ واژه و در صفحه جداگانه ، کلید واژه ها
- ارسال CD مقاله همراه با متن مقاله الزامی است .
- مقالات به هر دو زبان فارسی و انگلیسی پذیرفته می شود .

تقویم همایش

- مهلت ارسال خلاصه مقالات تا ۲۰ اسفند ماه ۱۳۸۷
- مهلت ارسال اصل مقالات تا ۲۰ فروردین ماه ۱۳۸۸
- زمان برگزاری همایش : هفته اول اردیبهشت ماه ۱۳۸۸

نشانی دبیرخانه

تهران : خیابان انقلاب - خیابان فلسطین جنوبی - کوچه خواجه نصیر - پلاک ۱۰ - طبقه پنجم

تلفن : ۶۶۴۹۶۹۷۷

جنگ زیر آتش نقد

ادامه از صفحه اول

وی همچنین حضور آمریکا و غرب را در افغانستان حماقتی بزرگ خواند و از اوپاما خواست که به وعده های خود عمل و نیروهایش را از عراق خارج کند.

خداحافظ آقای نویسنده

درگذشت جان آبدایک نویسنده مطرح آمریکایی و برنده جایزه پولیتزر که منتقد سیاست های آمریکا بود و ادعای واهی تروریست بودن مسلمانان را بهانه ای برای سیاست های نادرست آمریکا عنوان می کرد، از دیگر اخبار مهم هفته گذشته بود. جان آبدایک نویسنده ای که دو بار جایزه پولیتزر را در سال های ۱۹۸۲ و ۱۹۹۰ از آن خود کرد هنگام مرگ ۷۶ سال داشت و ۶۰ کتاب مشتمل بر رمان، داستان کوتاه، مقاله و نقد منتشر کرده بود. این نویسنده چندی پیش در گفت و گویی که بخش هایی از آن نیز در کتاب هفته منتشر شد، با حمله به سیاست های فرهنگی آمریکا، از هجوم ادبیات زرد به فرهنگ این کشور سخن گفته بود. رمان های آبدایک اغلب لایه های درونی زندگی آمریکایی را به نمایش می گذاشت و به این وسیله آن ها را نقد می کرد. از سوی دیگر او با استفاده از سبک زبانی ویژه خود، همواره در میان نویسندگان آمریکا و جهان مطرح بود. آبدایک علاوه بر نوشتن ۲۸ رمان که در میان آن ها مجموعه آثار "زایت" از شهرت بیشتری برخوردار است، ۸۰۰ داستان کوتاه نیز نوشته است که بسیاری از آن ها در نشریه معتبر نیویورکر منتشر شده اند. به گزارش خبرگزاری رویترز، دیوید دومنک ویراستار نشریه نیویورکر ضمن بیان آن که مرگ آبدایک ضایعه ای جبران ناپذیر برای ادبیات جهان بوده، وی را بزرگ ترین نویسنده معاصر معرفی کرد که تاریخ بعد از جنگ دوم جهانی را وارد ادبیات داستانی کرده است. آبدایک از سال ۱۹۵۴ تا زمان مرگش با نشریه نیویورکر همکاری می کرد و علاوه بر داستان هایش، نقدها و یادداشت هایی که درباره ادبیات داستانی داشت را در این نشریه منتشر می کرد. جان آبدایک در سال ۱۹۳۲ در ریڈینگ پنسیلوانیا

متولد شد. پدر او معلم علوم تجربی بود و همین نکته سبب شد تا کودکی جان در محیطی علمی سپری شود؛ محیطی که بعدها فضای بسیاری از داستان های آبدایک را شکل داد. آبدایک پس از پایان رساندن دوره دبیرستان به دانشگاه هاروارد رفت و در همین مکان بود که برای مجله طنز لمپون همور داستان می نوشت و کاریکاتور می کشید. در سال ۱۹۵۴ آبدایک نخستین داستانش را برای نشریه نیویورکر فرستاد و پس از چاپ داستانش در این نشریه، فعالیت او در عرصه داستان نویسی جدی تر شد. این نویسنده که برنده جایزه ملی کتاب آمریکا نیز بود، بارها در میان نامزدهای نوبل قرار گرفت اما هرگز این جایزه به وی اهدا نشد. وی یکی از منتقدان این جایزه به حساب می آمد و معتقد بود که جایزه نوبل به سیاستمداران تعلق می گیرد و نه به نویسندگان. آبدایک به ویژه بعد از نوشتن رمان "تروریست" که در آن به نقد سیاست های آمریکا پرداخت و ادعای واهی تروریست بودن مسلمانان را بهانه ای برای سیاست های نادرست آمریکا عنوان کرده، تحت فشار زیادی قرار گرفت.

آخرین تصویر دیستر در قاب مرگ

در عین حال آلن دیستر نویسنده، روزنامه نگار، عکاس و منتقد فرهنگ آمریکا نیز در سن ۶۶ سالگی درگذشت. این نویسنده فرانسوی سال ها درباره تاثیرهای منفی فرهنگ آمریکایی بر کشور فرانسه در نشریات این کشور قلم زده بود. دیستر در لیون فرانسه به دنیا آمده بود و در سال ۱۹۶۶ ساکن کالیفرنیا آمریکا شد. وی در همین سال ها برای مجله راک اند فولک عکاسی کرد. در سال ۱۹۶۹ دوباره به فرانسه بازگشت و درباره موسیقی راک برای نشریات فرانسوی مطلب نوشت و حتی مستندی تلویزیونی به نام "فرزندان راک" تهیه و پخش کرد. وی درباره فرهنگ آمریکایی صاحب نظر بود و نسل بیت آمریکا را به خوبی می شناخت و درباره اش کتاب منتشر کرده بود. مرگ آلن دیستر مورد توجه رسانه های فرانسوی از جمله روزنامه های لوموند و لو فیگارو قرار گرفته است.

اهدای جایزه کتاب کودک به ریچارد گیمن در این هفته همچنین برندگان جایزه کتاب کودک معرفی شدند و نیل ریچارد گیمن نویسنده مشهور انگلیسی و خالق آثار فانتزی مدرن به مدال اصلی این جایزه دست یافت.

نیل ریچارد گیمن حدود ۲۰ سال برای نگارش کتاب "گورستان کتاب" وقت گذاشته که در ژانر وحشت به نگارش درآمده است. او، هنگامی که جایزه را دریافت می کرد گفت: "خودم از سن هشت سالگی این داستان را دوست داشتم و همیشه در فکر نگارشش بودم. وی در بخش دیگری از سخنان خود درباره این کتاب تاکید کرد: "گورستان فقط برای کودکان نیست بلکه همه گروه های سنی می توانند این کتاب را بخوانند. خالق "مردشنی" معتقد است هر چند خودش این داستان را از هشت سالگی دوست داشته اما این سوال برایش مطرح است که کودکان هشت ساله تمایلی برای خواندن این کتاب دارند یا نه. برخی کتابخانه داران معتقدند جایزه جان نیوبری به کسانی داده می شود که کودکان از کتاب هایشان با عناوینی چون عجیب، غیر معمول و غیر متعارف یاد می کنند و جذب این نوع از گونه های ادبی نمی شوند. نویسنده "خدایان آمریکا" پیش از این نیز برنده جایزه جان نیوبری شده بود. این نویسنده ۴۸ ساله انگلیسی تا کنون آثاری مطرح در حوزه داستان های کوتاه، رمان، فانتزی مدرن و داستان های علمی - تخیلی خلق کرده است. مدال جان نیوبری یکی از معتبرترین جوایز ادبیات کودک در آمریکا محسوب می شود. هفته گذشته سایر نویسندگان و تصویرگران به جوایز بخش های دیگر جایزه جان نیوبری دست یافتند. در این مراسم مدال رندلف کرومیس برای کتاب "خانه ای در شب" نوشته سوزان سوان سان، جایزه کورتا اسکات کینگ به بهترین نویسنده برای کتاب "داستان های تیم بیس بال نگر" نوشته کدیرنلسون و جایزه میخائیل آل. پریترز برای کتاب "جاده جلیکو" به ملینا مارچتا نویسنده ادبیات کودک و بزرگسال تعلق گرفت.

همینگوی بر پرده سینما

زندگی ارنست همینگوی بر پرده سینما نقش می بندد. این فیلم اقتباسی از کتاب شرح حال پاپا همینگوی نوشته آرون ادوارد هاجنر است که ۱۴ سال پایانی زندگی این نویسنده را به رشته تحریر درآورده است. شایان ذکر است ریچارد آنتبورو نیز در سال ۱۹۹۶ با ساخت فیلم "در عشق و جنگ"، سال های جوانی همینگوی را به عنوان راننده آمبولانس در ایتالیا در جنگ جهانی اول به تصویر کشید.

جایزه ۲۵ هزار یورویی برای نویسنده ایرلندی

سباستین بری نویسنده ایرلندی جایزه ۲۵ هزار یورویی کتاب سال کاستار ابرای رمان "اسرار آسمانی" از آن خود کرد. متیو پاریس رئیس هیأت داوران این جایزه، کتاب بری را بی نظیر عنوان کرد و افزود: او رمانش را با پایانی فوق العاده به اتمام می رساند. این کتاب هیأت داوران را شگفت زده کرد به طوری که برخی از آن ها بیان کردند که بعد از خواندن رمان به گونه ای دیگر به جهان نگاه می کنند. این نویسنده در اکتبر سال گذشته جایزه بوکر را در بخش داستان های تخیلی از دست داده بود.

طاهر بن جلون در آکادمی گنکور

طاهر بن جلون به عضویت هیأت داوران آکادمی گنکور درآمد. این نویسنده ۶۴ ساله جایگزین فرانسوا نوریسیه ۸۰ ساله شد که به علت مشکلات جسمانی از هیأت داوران آکادمی گنکور کناره گرفته بود. جایزه ادبی گنکور که قدمتی بیش از صد سال در فرانسه دارد، معتبرترین جایزه ادبی برای فرانسه زبانان به شمار می آید.

آخرین جایزه گنکور در سال ۲۰۰۷ به عتیق رحیمی، نویسنده افغانی برای نگارش رمان "سنگ صبور" اهدا شد. طاهر بن جلون نیز که بابت رمان "شب مقدس" جایزه ادبی گنکور ۱۹۸۷ را دریافت کرده است، یکی از مشهورترین نویسندگان فرانسه زبان به شمار می آید که آثارش به ۴۳ زبان دنیا از جمله فارسی ترجمه شده است. همچنین آثار این نویسنده آفریقایی در کشورهای فرانسه، انگلستان، آلمان، ایتالیا و اسپانیا فروش است. "بچه های شن" و "شرح نژادپرستی برای دخترم" از دیگر آثار این نویسنده است. بن جلون تاکنون برنده جوایز دیگری نیز شده است که از آن میان می توان به جایزه ادبی دوبلین در سال ۲۰۰۴ اشاره کرد.

کتابی درباره روزنامه نگار قرن هجدهم انگلیس

در آستانه سیصدمین سالگرد تولد ساموئل جانسون دو کتاب جدید از زندگی نامه و عقاید این نویسنده انگلیسی از سوی پیترو مارتین و جفری مایرز و با عنوان "زندگی زندگی نامه ساموئل جانسون" و "ستیزهای ساموئل جانسون" منتشر شد. هر دو نویسنده جوانی فرومایه این نویسنده را با دوران بلوغ فکری وی در سال های میانه عمرش مقایسه کرده اند. نیویورک تایمز اعلام کرد این دو کتاب برای آن هایی که چاپ رسیده است که شناخت کمی از این نویسنده و روزنامه نگار دارند، از این رو نمی توان اطلاعاتی تخصصی درباره جانسون را در این کتاب یافت. ساموئل جانسون شاعر، مقاله نویس، منتقد و خبرنگار در زمینه لغت نویسی زحمات فراوانی کشید. وی به عنوان یکی از شخصیت های مهم ادبی قرن هجدهم مورد احترام همگان است. پیش از این نیز کتابی از فورد مادوکس فورد با عنوان "زندگی نامه ساموئل جانسون" به چاپ رسیده که جانسون عمده شهرت خود را مدیون این کتاب است. وی در این کتاب مردی با سرنوشتی غم انگیز معرفی شده است.

ماهیت انقلاب های رنگین

شعبیه بهمن؛ پژوهشگر علوم سیاسی

«بررسی ماهیت انقلاب های رنگین به عنوان تهدیدی علیه انقلاب اسلامی ایران» عنوان کتابی است که مرکز اسناد انقلاب اسلامی در تدارک است تا طی ماه های نه چندان دور آن را روانه بازار کند. این کتاب که حجمی حدود ۳۸۰ صفحه را دربر خواهد گرفت پس از ارائه کلیات و مفاهیم انقلاب های رنگین به بررسی موضوعاتی چون ماهیت انقلاب های رنگین از جنبه های گوناگون و تفاوت و تشابه آن با انقلاب های کلاسیک، عوامل وقوع انقلاب های رنگین، بازیگران و صبغه تاریخی این انقلاب ها در کشورهایی چون اوکراین و قرقیزستان می پردازد.

در عین حال، کتاب دیگری را در دست نگارش دارم که بخش عمده ای از تالیف آن را به پایان برده ام. این کتاب به سفارش مرکز اسناد انقلاب اسلامی در دست تهیه است و عنوان «سیاست های حمایتی اقتصاد در جمهوری اسلامی ایران» را بر پیشانی دارد. مباحث و موضوعات مطرح شده در این کتاب ۳۰۰ صفحه ای شامل تعریف سیاست های حمایتی، اقتصادی و عوامل موثر در این سیاست ها، بررسی نمونه های تاریخی در بلوک های شرق و غرب و سابقه تاریخی سیاست های حمایتی اقتصادی در ایران است.

اقتصاد در عصر مهدویت

دکتر حسن سبحانی؛ اقتصاددان

انتشارات سروش در تدارک است تا پایان سال جاری کتابی از مرا که عنوان «اقتصاد عدالت محور» را بر روی جلد خواهد داشت روانه بازار کند. تعریف و بررسی اقتصاد عصر مهدویت از موضوعات ارائه شده در این کتاب است. همچنین از آنجا که بنده سال های متعددی به تدریس اقتصاد ایران و نظام های اقتصادی مشغول بوده ام، در کتاب حاضر سعی شده تلفیقی از مباحث نظری و اجرایی اقتصاد ایران که منطبق با قانون اساسی باشد ارائه شود. این کتاب حجمی بالغ بر ۲۰۰ صفحه را دربر خواهد داشت.

اخلاق اسلامی در قرآن

دکتر محمد حسین فهیم نیا؛ قرآن پژوه

«مبانی و مفاهیم اخلاق اسلامی در قرآن» عنوان کتابی است که به احتمال قوی از سوی بوستان کتاب قم در آینده ای نه چندان دور به بازار عرضه می شود. این کتاب همان طور که از عنوان آن مشخص است پس از تعریف کلیات و مقدماتی از مباحث اخلاقی، پایه های اخلاق اسلامی را براساس آیات قرآنی مورد بررسی قرار داده و در واقع شش پایه ای را که اسلام به عنوان مبانی اخلاق معرفی می کند تحلیل خواهد کرد. در بخش دیگر کتاب که مفاهیم اخلاق اسلامی را مورد بررسی قرار می دهد، روابط انسان با خدا، انسان با مردم، انسان با خویشن و انسان با طبیعت از جهت روابط مثبت یا منفی از طریق استخراج واژه های قرآنی بررسی می شود که در حقیقت تمام روابط موجود در آیات قرآنی در آن ذکر شده است. کتاب مذکور حجمی حدود ۴۰۰ صفحه را دربر خواهد گرفت. کار دیگری که در حال حاضر

در دست نگارش دارم، پژوهشی در عرصه قرآن پژوهشی است که به احتمال قوی چند جلد را دربر می گیرد. این کتاب که هم اکنون یک جلد آن آماده انتشار است عنوان «کلاس داری تفسیر» را بر پیشانی دارد که در آن، مطالب و مباحث قرآنی را از نخستین آیه قرآن و با استفاده از تفاسیر قرآنی موجود دسته بندی کرده ام به این گونه که هر موضوع مطرح شده را از لحاظ اخلاقی، اعتقادی و عملی مورد بررسی قرار داده ام تا روحانیون و ائمه جماعات مساجد دیگر نیازی به ذکر

مقدمه های طولانی برای مبانی تفسیری قرآن نداشته باشند و مطالب آن ها برای مخاطبان با سهولت بیشتری قابل فهم باشد.

روان شناسی سیاست

دکتر علیرضا آقاییوسفی؛ روان شناس

«نظریه های مشاوره و روان درمانی» عنوان کتابی است که انتشارات دانشگاه پیام نور در تدارک است تا آن را طی ماه های نه چندان دور به بازار عرضه کند. این کتاب با همکاری چند تن از همکاران روان شناس نوشته شده و نگارش بخش عمده مطالب آن برعهده بنده بوده است. در کتاب مذکور علاوه بر معرفی و بررسی نظریه های روان شناسان برجسته جهان چون فروید، یونگ و... درباره تکنیک های مشاوره و روان درمانی، تکنیک های مدرن نیز مورد بررسی قرار گرفته است. از جمله آن تکنیک ها می توان به مقابله درمانگری اشاره کرد. در کتاب مذکور که حجمی حدود ۴۰۰ صفحه را دربر خواهد گرفت علاوه بر معرفی مبنای نظریه ها، در صورت وجود پروتکل درمانی به تکنیک ها و روش های درمانی نیز اشاره شده است که بیشتر برای دانشجویان دوره کارشناسی

رشته های روان شناسی و علوم تربیتی مفید فایده خواهد بود. در عین حال کتاب دیگری را در دست نگارش دارم که عنوان «روان شناسی سیاست» را بر روی جلد دارد و انتشارات بعثت در تدارک است تا این کتاب را طی ماه های نه چندان دور روانه بازار کند. البته این کتاب پیش از این به صورت خیلی کلی به قلم دکتر علی فتحی آشتیانی نوشته شده بود، اما از آنجا که ایشان فرصتی برای تکمیل و بازنگری کتاب نداشتند، بر آن شدم تا به صورت تکمیلی و با بازنگری کامل کتاب، آن را مجدداً بازنویسی کنم. این کتاب بیانگر آن است که جریانات سیاسی چگونه از اصول روان شناسی در فعالیت های خود بهره مند می شوند و بخشی از کتاب نیز به تحلیل شخصیتی چند تن از رهبران سیاسی کشور های گوناگون خواهد پرداخت که فکر می کنم منبع جامعی برای درس روان شناسی سیاسی در دانشگاه باشد. در عین حال تالیف دو کار پژوهشی با عناوین «روان شناسی محیط» و «روان شناسی دکوراسیون» را در ذهن دارم اما هنوز نگارش آن ها را آغاز نکرده ام.

مددکاری جامعه

دکتر مصطفی اقلیما؛ مدد کار اجتماعی

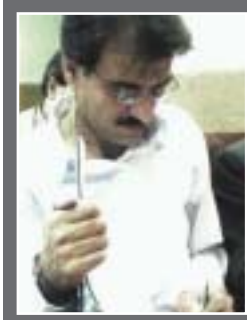
انجمن علمی مددکاران اجتماعی ایران در تدارک است تا طی ماه های نه چندان دور، کتابی از مرا که عنوان «تکنیک های کار با جامعه (مددکاری جامعه)» را بر روی جلد خواهد داشت به بازار عرضه کند. تاکنون کتاب های متنوعی برای مددکاران در امور فردی و گروهی به چاپ رسیده است، اما در زمینه کار اجتماعی باید گفت که تاکنون هیچ گونه کتب مرجعی منتشر نشده است و کتاب مذکور که حاصل هشت سال از تحقیقاتم رابه خود اختصاص داده می تواند ابزاری کاربردی برای افرادی که علاقه مند به فعالیت در سیستم های اجتماعی هستند، محسوب شود. در این کتاب که حجمی بالغ بر ۴۵۰ صفحه را دربر خواهد گرفت مطالب و موضوعات مختلف و کاربردی از تمام کتاب های مرجع دنیا در زمینه مددکاری اجتماعی استخراج شده و سیستم های مدرن اجتماعی جهان مورد بررسی قرار گرفته است. در حقیقت اهمیت کار با اجتماع به قدری زیاد است که با حل مشکلات اجتماعی می توان بر بسیاری از وقایع دردناک جامعه همچون اعتیاد پایان داد که در کتاب مذکور علاوه بر شناخت کار با جامعه، تکنیک ها و روش های حل مشکلات اجتماعی در محله های کوچک و بزرگ و شهرنشین به طور کلان بررسی شده است.

در عین حال نگارش کتاب دیگری را به پایان برده ام که عنوان «نظریه های مددکاری اجتماعی» را بر روی جلد خواهد داشت و در آینده ای نه چندان دور از سوی انجمن علمی مددکاران اجتماعی ایران روانه بازار می شود. در این کتاب پس از استخراج و جمع آوری تمام نظریه های موجود در دنیا در ارتباط با مددکاری اجتماعی، آن دسته از نظریه هایی که متناسب با فرهنگ اسلامی ایران بوده مورد بررسی و تحلیل قرار گرفته است و پس از آن چگونگی برخورد با قومیت های مختلف ایرانی و نحوه مشاوره با آن ها بررسی شده است.

نمایش تک نفری

رحمت امینی؛ پژوهشگر تئاتر و نمایشنامه نویس

کتابی که از این روزها مشغول جمع آوری اطلاعات و پژوهش درباره آن هستم عنوان «منودراما» را بر روی جلد خواهد داشت که به نمایش تک نفری اطلاق می شود. این کتاب که به سفارش مرکز هنرهای نمایشی حوزه هنری و از سوی انتشارات سوره مهر در آینده ای نه چندان دور به بازار عرضه خواهد شد تمام مباحث و

امیر هاشمی

رحمت امینی

موضوعات مربوط به انواع نمایش های تک نفری که یک بازیگر در آن ایفای نقش می کند را دربر خواهد گرفت. در توضیح نمایش تک نفری باید گفت که نقالی و پرده خوانی از جمله نمایش های تک نفری سنتی در فرهنگ ما هستند و از طرف دیگر با معرفی این گونه از تئاتر به کشورمان، هنرمندان در این عرصه نیز به صورت تک نفری به ایفای نقش پرداختند، اما تفاوت اینجاست که بنیان نمایش های تک نفری ایرانی بر پایه روایت است، در صورتی که بنیان نمایش های تک نفری غیر ایرانی را شخصیت تشکیل می دهد که در این کتاب تفاوت ها و تشابهات این نمایش ها و نوع نگرش هر یک نسبت به بازیگر مورد بررسی قرار می گیرد. کار دیگری که این روزها از ذهن می گذراند ولی هنوز نگارش آن را آغاز نکرده ام توجه و پژوهش درباره تئاتر کودک در قالب یک کتاب است که با پایان بردن کتاب «منودراما» به تالیف این کتاب خواهم پرداخت.

نقد مدرن شعر

دکتر مهرداد چترایی؛ پژوهشگر و مدرس ادبیات

«مرز شناخت ادبیات فارسی» عنوان کتابی است که به احتمال قوی انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد طی ماه های نه چندان دور آن را روانه بازار خواهد کرد. این کتاب که بیشترین کاربرد را در بین دانشجویان رشته زبان و ادبیات فارسی خواهد داشت، حجمی حدود ۷۵۰ صفحه را دربر می گیرد و در عین شناخت کاملی که به مخاطب از ادبیات می دهد، شیوه های پژوهش در ادبیات را نیز مورد بررسی قرار خواهد داد. اثر حاضر دربردارنده ۱۲ فصل بوده و به معرفی منابع موجود در آیین نگارش، معانی و بیان، دستور زبان، زبان شناسی، متون نظم و توجه به شاعرانی مانند حافظ، سعدی، مولانا، نظامی و متون نثر و به منابعی از قبیل تاریخ بیهقی می پردازد و به تعبیری کتابشناسی کاملی از منابع ادبیات فارسی است. در عین حال بررسی شیوه های پژوهش با روش تحقیق برای استخراج اطلاعات تحقیقی، شناخت اجزای کتابخانه در پژوهش، ارائه فهرست کاملی از کتاب های منتشر شده و معرفی نویسندگان ادبیات فارسی جهت دسترسی آسان پژوهشگران به منابع از دیگر موضوعاتی است که در فصول دیگر کتاب مورد بررسی و تحلیل قرار گرفته است. کتاب دیگرم نیز که این روزها در حال سپری کردن مراحل نشر است، عنوان «چهارنگشای خاقانی» را بر روی جلد خواهد داشت که متن این کتاب به قرن دهم هجری برمی گردد و من تصحیح این کتاب که از نسخ خطی محسوب می شود را به پایان برده ام. متن اثر حاضر به اجداد شاه اسماعیل صفوی برمی گردد. در این کتاب که حجمی حدود ۸۰۰ صفحه را دربر خواهد داشت از شیخ صفی الدین اردبیلی تا شاه اسماعیل صفوی و شرح اقدامات و فعالیت های آن ها مورد توجه قرار گرفته است. در عین حال مقدمه ای نیز بر اثر مذکور در زمینه شیوه حکایت پردازی نوشته ام. این کتاب از سوی انتشارات دژنیش به بازار عرضه خواهد شد. در عین حال کتاب دیگری را در دست چاپ دارم که نظارت بر تصحیح آن را بر عهده داشته ام و انتشارات دژنیش در آینده ای نه چندان دور در تدارک عرضه این کتاب به بازار خواهد بود. ویژگی کتاب در این است که از سال ۱۳۰۳ تاکنون چاپ مجددی از آن صورت نگرفته است. این کتاب اولین اثر موجود درباره نقد مدرن شعر است که در مقدمه آن اشاره ای به تاریخچه نقد ادبی و شعر داشته ام. اثر حاضر نوشته محمدضیاء است و ارزش آن از این منظر است که در زمان تالیفش به عنوان نخستین کتاب به نقد و بررسی شعر شاعرانی چون پروین اعتصامی پرداخته است.